

Legjobb Könyvek

7.
H. G. Wells

A láthatatlan
ember

1 15

Stallard

12.810
95

* || * || * || * || *

A „LEGJOBB KÖNYVEK“ regénytára rövid idő alatt a legnagyobb hírnevet vívta ki magának és a magyar olvasóközönség legkedveltebb olvasmányává vált.

Az eddigi évfolyamokban megjelent regények általános elterjedtségére mutatva, bátran állíthatjuk, hogy a

„LEGJOBB KÖNYVEK“

gyűjteménye, mely a modern hazai és külföldi irodalom legelőkelőbb íróinak műveit közli, az első helyen áll hazánkban.

A „LEGJOBB KÖNYVEK“ ezentúl is a megkezdett uton halad, közölvén a legjobb hazai írók legérdekfeszítőbb regényeit és a legkiválóbb külföldi szerzők műveit kitűnő és gondos fordításban.

A „LEGJOBB KÖNYVEK“ előfizetési ára :
postai bérmentes szétküldés mellett

20	kötetre (egy évfolyam)	20	korona
10	"	10	"
6	"	6	"

Minden kötet külön is megrendelhető.

Ára díszes kék vászonkötésben 1 korona.

== Bérmentve postán 1 korona 10 fillér. ==

LÉGRÁDY TESTVÉREK

kiadóhivatala

Budapest, váci-körut 78.

Az eddig megjelent kötetek jegyzéke:

I. ÉVFOLYAM:

Ára
korona

1. Mikszáth Kálmán: Prakovszky, a siket kovács 1
- 2., 3. Ohnet György: A szürke ruhás hölgy 2
4. Harraden B.: Hajók, ha éjjel találkoznak 1
5. Coppée Ferenc: Az igazi gazdagok 1
- 6., 7. Ebers György: A nővérek 2
8. Szabóné N. Janka: Vezeklés 1
- 9., 10. Savage Richárd: A hivatalos feleségem 2
11. Mikszáth Kálmán: Gaval-lérok. — Ne okoskodj, Pista 1
12. Béthuys György: A nikkel ember 1
- 13., 14., 15. Cherbuliez Victor: Vagyonszerzés után 3
16. A. Conan Doyle: A nagy árnyék 1
- 17., 18. Donnelly I.: Caesar emlékszóbra 2
19. Feuillet Octave: Egy nagyvilági házasság 1
20. Claretie Gyula: Mornas Jean 1

II. ÉVFOLYAM:

- 1., 2. Daudet E.: Malory kapitány bűne 2
3. Gárdonyi Géza: Az én falum (I. kötet) 1
- 4., 5. Rodrigues Ottolengui: Dillettáns gonosztevő 2
6. Cherbuliez Victor: Apépi király 1
7. Daudet Alphonse: Rózsa és Ninácska 1
8. Léon de Tinseau: Hamupipőke unokahugom 1

Ára
korona

- 9., 10. Jean Rameau: A gránadai rózsa 2
11. Abonyi Árpád: A plivai várd. Romantika. 1
- 12., 13. Savage Richárd: Judás leánya 2
14. Szomaházy István: A hat-ezeréves férfi és más történetek 1
- 15., 16. Henry Gréville: Az anya multja 2
17. Mikszáth Kálmán: A tót atyafiak 1
- 18., 19. D. Lesueur: A legyőzhetetlen varázs. 2
20. Feuillet Octave: Philippe szerelmei 1

III. ÉVFOLYAM:

- 1., 2. Jean Rameau: Több mint szerelem 2
3. Hawthorne J. F. Betörés a Manhattan-bankban 1
- 4., 5. Kóbor Tamás: A csillagok felé 2
6. Léon de Tinseau: A legjobb rész 1
- 7., 8., 9. Cherbuliez Victor: Vörösek és feketék 3
10. Jean De La Brète: A Nagybácsi, meg a Plébános ur 1
- 11., 12. William le Queux: A titok 2
13. Henry Gréville: Aurette 1
- 14., 15. Ossip Schubin: „Bár csak tél lenne már!” 2
16. Rodziewicz Mária: Anima Vilis (A nyomorult.) 1
- 17., 18. Léon de Tinseau: Az eskü (Bouche Close) 2
19. Csehov Antal: Az életem 1
20. Wolzogen Ernő: A kegyelmes asszony gyermekei 1

IV. ÉVFOLYAM :

1., 2. Jerome K. Jerome : Regény- jegyzetek	2
3., Opín Read : Len Gansett .	1
4., 5. Mark Twain : Az ostoba Wilson	2
6. Gárdonyi Géza : Az én falum (II. kötet)	1
7., 8. Raimund Goló : Magda	2
9. Lesueur Dániel : Tragikus élet	1
10., 11. Rodziewicz Mária : Sze- relemből	2
12. Stevenson Róbert : Yekyll dr. csodálatos története .	1
13., 14. Klinkovström : Kétféle becsület	2
15. Nicol Meyra : A fakir .	1
16. A. Conan Doyle : Bernac nagybácsi	1
17. Memini : Az áldozat . .	1
18., 19. Mrs. Lovett Cameron : A nevelőnő milliói . . .	2
20. Deipít Albert : Mind a ketten	1

V. ÉVFOLYAM :

1., 2. Black William : Zembra Szabina	2
3. Bársony István : Egy darab élet	1
4., 5. Delpít Albert : Edith . .	2
6. Csehov Antal : A parasztok és egyéb elbeszélések . .	1
7., 8. M. E. Braddon : Rannock ezredes végzete	2
9. Jacques Vincent : A herceg- kisasszony férjhez megy .	1
10., 11., Braddon M. E. : Honora titka	2
12. Juhani Aho : A tiszteletesné asszony	1
13., 14. William Le Queux : A rejtélyes feleség . . .	2
15. H. G. Wells : A láthatat- lan ember	1

A

LÁTHATATLAN EMBER

FANTASZTIKUS REGÉNY

IRTA

H. G. WELLS

BUDAPEST,
LÉGRÁDY TESTVÉREK.

557. P.

12810 / 95
24077

I. Kézirat
1902 év 469.

I. FEJEZET.

A furcsa idegen érkezése.

Az idegen február elején érkezett, szeles, télies napon, szakadó hóban, — ez volt az utolsó hóesés abban az esztendőben — és gyalog jött a bramblehursti vasuti állomástól, kis fekete pakktáska a keztyüs kezében. Tetőtől talpig be volt burkolva és puha kalapjának széles, lehajtott karimája úgy eltakarta egész arcát, hogy csak az orra hegye látszott ki; a hó tenyérnyi vastagon fődte vállait, kalapját, mellét és a kis pakktáskát.

Szinte félholtan támol ygott be a „*Postakocsihoz*” címzett fogadóba s ledobva pakktáskáját, rekedten kiáltott föl:

— Tüzet, az Isten szerelméért! . . . Szobát, meleg szobát! . . .

Lerázta magáról a havat és bement Hall asszonysággal a vendégszobába, a hol e rövid bevezetés után és néhány sovereign-nyel nyélbe ütötte a dolgát: megszállt a fogadóban.

Mrs Hall rögtön meggyújtotta a tüzet az idegen szobájában s ott hagyván őt, leszaladt a konyhába, mert maga akarta elkészíteni az ebédet. Télviz idején ugyanis hallatlan szerencse volt az utas Ipingben, meg kellett tehát becsülni az oly vendéget, a ki ilyenkor téved erre és arannyal fizet.

Mihelyt tehát az ürücomb illendően sülni kezdett, Mrs Hall, a ki közben néhány szitokkal és hátbavágással elevenebbé tette örökké álmos cselédjét, maga ment föl a vendég „ebédlőjébe“, abroszszal, tányérokka, stb. s roppant buzgalommal, hűhóval látott hozzá a terítéshez. De meglepetve látta, hogy ámbár a tűz vigan lobbogott a kandallóban, az idegen még se vetette le a kabátját, sőt még a kalapját se vette le, hanem háttal feléje állt az ablaknál és kinézett a szakadó hóba.

Keztyűs kezeit hátul összefogva tartotta s úgy látszott, hogy nagyon elmélyedt gondolataiba. Mrs Hall bosszankodva látta, hogy az olvadó hó mind lecsurog drága szőnyegjére az idegen kalapjáról és ruhájáról.

— Talán kivinném a kalapját és kabátját a konyhába, uram, — szólt édeskésen, — ott hamarabb megszárad.

— Nem kell, — felelte az idegen, meg se fordulva.

De oly lassan mondta ezt, hogy Mrs Hallnak úgy rémlett, mintha mit se hallott volna; megismételte hát a kérdést.

Az idegen erre kissé megfordította a fejét s a vállai fölött nézett a fogadósnéra.

— Még nem vetkőzöm le! — mondta haragosan.

Mrs Hall csak most látta, hogy az idegennek igen nagy kék pápaszeme van s hogy sűrű pofaszakállt visel, mely egészen eltakarja arcát.

— Jól van, uram, — felelte udvariasan. — Ahogy tetszik . . . A szoba különben is mindjárt átmelegszik.

Az idegen nem felelt s megint kinézett az ablakon; Mrs Hall pedig érezvén, hogy rosszkor akart beszédes lenni, gyorsan elvégezte a terítést és eltisztult a szobából.

Mikor ismét feljött, az idegen még mindig

ott állt az ablak előtt, mint a kőszobor; gallérja fölhajtvá, kalapja karimája legyűrve, úgy, hogy egy csipetnyi se látszott az arcából. Mrs Hall csörömpölve tette le az asztalra a tojást, meg a sonkát és szinte kiabálva mondta:

— Itt az ebéd, uram!

— Köszönöm, — felelte az idegen; de meg sem mozdult, amíg a fogadósné ki nem ment a szobából.

Mikor Mrs Hall a konyhába ért, majd a guta ütötte meg mérgében; a lusta szolgáló éppen akkor habarta a mustárt, amit a sonkával kellett volna föladni az asztalra!

— Oh, a cudar! — sivalkodott Mrs Hall, — erről elfeledkeztem!

S kikapván cselédje kezéből a mustárt, még hátra verni is elfelejtette az álmos leányt, úgy szaladt vele föl a lépcsőkön, az idegen szobájába. Kopogtatott, s feleletet se várva, berontott . . . Az idegen hirtelen lehajolt az asztal mögé, mintha fölvenne valamit a földről, a mit leejtett.

Mrs Hall gyorsan letette a mustárt az asztalra, mert más dolog izgatta mostan. Láta, hogy az idegen levetette kabátját s kiterítette a drága plüss karosszékre, a tüzzel szemben száradni; de lehuzta a cipőjét is, a mely csurom víz volt s a kandalló előtti fényes acél-rostélyra állította szikkadni.

— Jézusom, ez megrozsdásodik! — gondolta Mrs Hall s elszántan arra ment.

— Most már levihetem ezt a holmit száradni a konyhába? — kérdezte oly parancsoló hangon, a mely nem türt ellenmondást.

— Hagyja ott, a hol van! — felelte az idegen fojtott hangon.

Mrs Hall megfordult s látta, hogy a vendég már egyenesen ül és rája néz. De a foga-

dósnét úgy meglepte, a mit látott, hogy egy álló percig szóhoz se tudott jutni.

Az idegen fehér kendőt tartott a szája elé s ez fojtotta el a hangját, úgy, hogy egészen eltakarta arcának alsó felét. De Mrs. Hallt nem ez döbbsentette meg, hanem az, hogy az idegen feje keresztül-kasul össze-vissza volt kötözve kendőkkel; pápaszeme fölött keresztbe a homlokán, arca két felén a fülein át, úgy, hogy semmi se látszott belőle, csak a hegyes orra. Ez megpiros, szinte villogó, fényes volt . . .

Az idegen barna bársony-kabátot viselt s a nyakát fekete kendővel csavarta körül. Tömött, fekete haja, mely itt-ott kilátszott a sokféle kötés alól, különös csimbókokban, furcsa tincsekben bujt elő a kötések közt, mintha apró szarvak, sörté-csomók nőttek volna a fején, S ez a furcsa fej, az össze-vissza kötözött pofa úgy megdöbbsentette a fogadósnét, hogy egy percig szólni se tudott.

Az idegen nem vette el a kendőt a szája elől s a fogadósné most azt is észrevette, hogy kezén, amelylyel tartja, barna keztyű van.

— Hagyja ott, ahol van! — ismételte az idegen tompán s pápaszemének két nagy üvegje mozdulatlanul meredt rá a meghökkent asszonyra.

Ez csak lassankint birta legyőzni megdöbbsenését s tétován, zavartan fetelt:

— Nem gondoltam, uram, hogy . . . hogy . . .

— Köszönöm — felelte az idegen szárazon s jelentősen nézett hol a asszonyra, hol az ajtóra.

— Hát legalább a kabátot — dadogta Mrs. Hall.

S feleletet sem várva, fölkapta az idegen télikabátját és sietett vele kifelé . . . Mielőtt az ajtót becsukta, még egyszer visszanézett a be-
kötözött fejű idegenre, aki még mindig ajkai

előtt tartotta a kendőt. A fogadósné borzadva összerázkódott, mikor kint volt a szobából és lélekszakadva szaladt le a konyhába.

— Soha ilyet! — motyogta ijedten. — Soha ilyet! . . .

S nagy elképedésében még azt se látta meg, hogy Millie, az álmos konyhalány, megint bóbiskol az egyik kuckóban.

A vendég feszülten hallgatózott s mikor megbizonyosodott, hogy a fogadósné csakugyan lement a lépcsőkön, fürkészve nézett az ablak felé. Ekkor levette a kendőt a szájáról és folytatta az ebédjét . . . A szájába tett egy falatot és gyanakodva nézett az abakra; megint egy falatot s megint gyanakodva nézett arra . . . Majd fölkel, szája elé tartva a kendőt, odament s csaknem egészen leeresztette a függönyt, úgy, hogy a szoba elsötétült. Erre megkönnyebbülten ült vissza az asztalhoz és tovább evett.

— Ezt a szegény embert valami baleset érte vagy pedig operálták, — mesélte mrs Hall a konyhában. — Hogy össze-vissza kötözték a fejét, azok a sintérek!

Szenet rakott a tüzre és gondosan kiterítette az idegen téli kabátját száradni.

— Hát még azok a fene-nagy szemüvegek! . . . Uram Isten! nem is volt a szegénynek emberi ábrázatja! . . . És azt a kendőt le nem vette volna a szájáról egy pillanatra se! . . . Lehet, hogy össze-vissza szabdalták a száját is . . .

Mikor mrs Hall ismét fölment az idegen szobájába, hogy leszedje az asztalt, szinte megbizonyosodott arról, hogy vendégét csakugyan valami súlyos baleset érte, vagy pedig „a sintérek“ össze-vissza vagdalták a száját. Az idegen most már pipázott, de ameddig mrs Hall a szobában volt, egy percre se vette le álláról, szájáról azt a selyemkendőt, a mit rá kötött, úgy,

hogy egész arca be volt kötözve, csakhogy épen a pipa csutoráját bedughatta a szájába.

A különös vendég ott ült a karosszékben, a kandalló előtt, háttal az ablaknak s most már beszédesebb, sőt nyájasabb is volt . . . talán, mert jól evett-ivott s már nem is fázott. A tűz vörösés fénye rásütött nagy pápaszemének lencséjére, amelyek most már nem voltak oly ridegen ijesztőek és üresek, mint előbb.

— Van egy kevés podgyászom a bramblehursti állomáson, — mondta az idegen.

És kérdezősködött mrs Halltól, mi módon hozathatná el mielőbb; majd, mikor a fogadósne felelt neki, udvariasan bólintgatott.

— Csak holnap? — kérdezte kissé megütődve. — Nem lehetne előbb? . . .

S látszott rajta, hogy ez a késedelem kellemetlen neki, mert kétszer-háromszor is megkérdezte:

— Csak holnap? . . . Bizonyos benne, hogy nem lehet előbb? Hát ha külön megfizetem a fuvar?

Mrs Hall sohasem volt szófukar; most meg épen nagyon is bőbeszédű lett, remélve, hogy így majd az idegenből is kivesz egyetmást.

— Van egy mély völgy az utban, uram, — felelte mentegetőzve — ahol már sok baleset történt s a fuvarosok nem igen mernek alkonyat felé arra hajtani. Tavaly is fölfordult ott egy kocsi s a kocsis is, az utasa is kitörte a nyakát. Az efféle baleset egy perc alatt megesik, — igaz-e, uram?

De az idegent nem volt könnyű szólásra bírni.

— Persze, persze, — dörmögte félhangon és tovább pöfékelt.

— Hamar megesik a szerencsétlenség, — folytatta mrs Hall — de annál tovább tart, míg az ember kilábol belőle . . . Itt van például Tom,

a hugom fia: — elvágta karját a kasza . . . ráesett szegény egy szénaboglyáról . . . s három álló hónapig kötözgetni kellett a sebét. Az ember nem is hinné! Mozdulni se tudott a boldogtalan . . . Azóta rá se bírok nézni a kaszára.

— Azt elhiszem, — felelte az idegen közbösen.

— Akkoriban nagyon féltünk attól is, hogy megoperálják . . . levágják a karját, uram, anynyira oda volt!

Az idegen hirtelen fölkacagott. Tompa, ugató nevetése volt, hogy a fogadósne önkénytelenül összerezzen a hallatára.

— Igazán oda volt?

— Bizony oda, uram. És ez nem nevetni való dolog! . . . Ha tudná, mennyi baj volt vele! Mert én magam ápoltam, mivel a hugomnak elég sok dolga akadt az apróbbakkal . . . egyik kötést le, a másikat föl: akárcsak a kórházban! Ugy megtanultam ezt a mesterséget, uram, hogy ha önnek esetleg szüksége lenne rá . . .

— Nem adná ide a gyujtót? — kérdezte az idegen — kialudt a pipám.

Mrs Hall epésen akart felelni. Ez a gorombaság már mégis sok volt . . . Hisz ő egész barátságosan ajánlta föl szíves szolgálatait . . . Rá akart förmedni vendégére, de még idején eszébe jutottak a sovereignek. Lenyelte hát méltatlankodását s oda vitte a gyujtót.

— Köszönöm, — felelte az idegen. — Csak tegye le . . .

Evvel fölkel, hátat fordított a fogadósnek, az ablakhoz ment s félre huzván kissé a függönyt, kinézett. Szembetűnő volt, hogy nem szeretett az operációkról és a seb-kötésekről beszélni . . . De Mrs Hallt nagyon fölbosszantotta ez a goromba, udvariatlan magaviselet, melynek levét az ártatlan Millie itta meg a konyhában.

Az idegen egyedül maradt a szobában és

oly csöndesen viselte magát, annyira nem kívánt semmit, hogy a fogadósnénak egyetlen egyszer se volt alkalma betolakodni hozzá . . . Ugy látszott, folyton ott ül a kandalló előtt s a tüzet nézi, vagy pipázik, — vagy talán szundikál . . .

A kíváncsi hallgatózó egyszer-kétszer hallhatta volna, hogy szemet rak a tüzre; majd vagy öt percig, föl s alá sétálgatott a szobában s mintha e közben önmagával beszélgetett volna . . . Aztán a karosszék megreccsent, amint ismét beleült . . .

II. FEJEZET.

Mr Teddy Henfrey első benyomása.

Valamivel négy óra után, mikor már meglehetősen sötét volt s Mrs Hall épen két kézre akarta fogni a bátorságát, hogy fölmenjen az idegenhez s megkérdezze, nem parancsol-e teát: betévedt az ivóba Teddy Henfrey, a falu órása.

— Szentuccse, Mrs Hall! — kiáltott föl az órás, lerázva magáról a havat, — cudar idő ez annak, akinek likas a csizmája!

Kivül még sűrűbben hullott a hó s Mrs Hall természetesen igazat adott az órásnak. Majd meglátva, hogy Henfrey komának nyakában a tarisznyája, melyben a szerszámaait szokta hordani, hirtelen jó gondolata támadt és így szólt:

Épen kapóra jött, Mr Henfrey. Szeretném, ha megnézné azt a régi órát az ebédlőben. Jól jár, az igaz és üti is az órákat: de a nagy mutatója leesett és mindig a VI-oson áll . . .

Mindjárt föl is vezette az órást a lépcsőn s az idegen szobájához érve kopogtatott, majd benyitott.

Az idegen, amint a fogadósné látta, mikor rányitotta az ajtót, a karosszékben ült a kandalló előtt s bekötött fejét kissé oldalt hajtvá, szundi-

kált. A szobában csak a tűz vöröses fénye világított egy kicsit, úgy, hogy majd egészen sötét volt . . . De Mrs Hallnak mégis úgy látszott, hogy vendége tátott szájjal bámul rá; — akkora volt a szája, hogy arcának egész alsó fele csupa száj volt . . .

Ez azonban csak egy pillanatig tartott; a szörnyű nagy száj, a roppant pápaszem, a fehér kendővel keresztül-kasul kötözött fej: de ez a pillanat rémes és iszonyu volt . . . Aztán a vendég megrázkódott, fölemelte fejét s mikor Mrs Hall szeme hozzá szokott a félhomályhoz, már megint csak az előbbi idegent látta: ajkai előtt a selyemkendőt, mely egész alsó arcát eltakarta . . . Alighanem az árnyék, a félhomály csalta meg.

— Megengedi, uram, — kérdezte, magához térvén pillanatnyi meghökkenéséből, — megengedi, hogy az órás megigazítsa az órát?

— Az órát? — kérdezte az idegen, álmosan körültekintve.

Majd, mintha jobban fölébredt volna, dörögve mondta:

— Az órát? . . . Hát csak igazítsa meg.

Mrs Hall lement a lámpásért, az idegen pedig fölkelte és nagyot nyújtózott. Aztán a fogadóné behozta a lámpást, a szobában világos lett, Mr Henfrey is bejött és szemben állt a bekötött fejével . . .

— Megriadtam tőle, — így mesélte később ő maga.

— Jó estét! — mondta az idegen, ránézve Mr Henfreyre sötét szemüvegén át . . . „mint a rák“, . . . ahogy Mr Henfrey beszélte ismerőseinek.

— Reménylem, — szólalt meg Mr Henfrey, — nem véli tolakodásnak?

— Szó sincs róla, — felelte az idegen. — Bár azt hittem, — folytatta Mrs Hallhoz fordulva,

— hogy ezt a szobát kivettem a magam kizárólagos használatára.

— Azt gondoltam, uram, — dadogta mrs Hall, — hogy ön is jobban szeretné, ha az óra . . .

— Mindenesetre, — vágott közbe az idegen; — de általában szeretek egyedül lenni és nincs kedvemre, ha zavarnak.

Hátat fordított a kandallónak és hátul összefogta a kezeit.

— Aztán pedig, — folytatta, — ha tulesünk ezen az óra-javításon, majd kérek egy kis teát. De addig ne, míg az órával rendbe nem jövünk.

Mrs Hall már épen ki akart menni a szobából; — ezuttal meg sem kísértette a beszélgetést, nehogy az idegen még mr Henfrey jelenlétében is letorkolja, — mikor a bekötözött fejü azt kérdezte tőle, hogy gondoskodott-e már a podgyász idehozásáról. Mrs Hall azt felelte, hogy már izent a postamesternek, aki megígérte, hogy a kocsis holnap reggel haza hozza.

— Ennél hamarabb nem lehet? — kérdezte az idegen.

— Semmiesetre sem, uram, — felelte mrs Hall kimérten.

— Amit jöttemkor elmulasztottam mondani, mert nagyon fáradt és éhes voltam, hogy én föltaláló vagyok.

— Valóban, uram? — kezdett érdeklődni mrs Hall.

— S a podgyászomban sok műszer és apparatus van.

— Ezek igazán hasznos holmik, — uram felelte mrs Hall.

— És természetesen, szeretném, ha minél előbb folytathatnám a kísérleteimet.

— Természetesen, uram.

— Különben azért jöttem Ipingbe, — foly-

tatta az idegen, némi elszántsággal, — mert . . . mert kívánczotam a magánosság után. Nem szeretem, ha zavarnak a munkámban. Sokat dolgozom; aztán meg volt egy balesetem . . .

— No, ezt mindjárt gondoltam! — mondta magában mrs Hall.

— S ez a baleset kényszerít rá, hogy visszavonultan éljek. A szemeim néha oly gyöngék és úgy fájnak, hogy órák hosszáig sötétben kell maradnom . . . ilyenkor be is szoktam zárkózni. Néha . . . időről időre, most semmiesetre sem. Ilyenkor a legcsekélyebb háborgatás is kihoz a sodromból . . . elég, ha bárki belép a szobámba, hogy fölcsattanjak, mert beteg vagyok . . . Jó, ha ön is tudja ezt . . .

— Mindenesetre, uram, — felelte mrs Hall.

— S ha merné megkérdezni még azt, hogy . . .

— Azt hiszem, már mindent elmondtam, — felelte az idegen avval a parancsoló nyugalommal, amelyre nem lehetett válaszolni.

Mrs Hall más alkalomra tartogatta hát elnyelt kérdését és kiment. Az idegen pedig a kandalló felé fordulva, a tűzbe bámult, mialatt mr Henfrey hozzáfogott az óra megigazításához.

Kíváncsi természetű lévén, az órás egészen szétszedte az óra szerkezetét, — amire pedig nem volt szükség, — abban a reményben, hogy így tovább maradhat a szobában s esetleg beszédbe is eredhet az idegennel. De ez némán, nyugodtan és mozdulatlanul ált a helyén; — oly mozdulatlanul, hogy Henfrey egész ideges lett. . . . Majd megfordul a vendég s bekötözött fejét az órás felé fordítva, merően nézett rá a lámpa fényében csillogó pápaszemével; s ez a tekintet úgy megzavarta az órást, hogy ő is ránézett az idegenre . . . s pár pillanatig úgy néztek némán farkas-szemet. Aztán Henfrey borzongva sütötte le a szemeit; érezte, hogy nem bírja tovább; szólnia kell . . . Hátha megkérdezné, hogy mit szól

ehez a szokatlanul hideg időhöz, — februáriusban? . . .

Föltekintett, s megemberelve magát, köszölni kezdte a torkát. Majd meg is szólalt:

— Ez az idő . . .

— Mért nem végzi a dolgát és takarodik innen? — vágott közbe az idegen nyersen. — Csak a mutatót kellett volna rácsavarni a tengelyére . . . A többi mind csalás; az órát se kellett volna szétszedni.

— Mindenesetre, uram . . . egy perc az egész . . . Persze azt hittem, hogy . . .

Mr Henfrey hamarosan elvégezte a dolgát és eltakarodott. De fölötte boszusan távozott.

— Vigyen el az ördög! — dörmögött magában, amint hazafelé botorkált a sűrűen hulló hóban. — Hát csak nem fujhattam föl azt az órát?! . . .

Majd ismét:

— Még talán ránézni se szabad? . . . Cudar! . . . Miféle undok szerzet lehet ez az idegen? . . . Még akkor se pályázhatná be magát jobban, ha gyilkosságért körözné a rendőrség.

A sarkon találkozott Hallal, aki nemrég vette feleségül a „*Postakocsihoz*“ címzett fogadó tulajdonosnőjét s különben gyors-fuvaros volt és Sidderbridgebe meg vissza hordozta az utasokat. Most is épen onnan jött haza, de a hajtásáról ítélve utközben alighanem felöntött a garatra.

— Mi ujság, Henfrey! — kiáltott már messziről, nagyokat durrantva az ostorával.

— Vendéget kaptatok! — felelte Teddy.

Hall megállította a lovát és barátságosan tudakozódott:

— Hogy-hogy? . . . Micsoda vendéget?

— Hát vendéget . . . aki szobát is vett ki a „*Postakocsiban*“.

És Henfrey élénken rajzolta le, hogy mi-csoda furcsa vendég is szállt meg a felesége fogadójában.

— Olyan, mintha álruhában bujkálna . . . még az arcát se mutatja! Már pedig én ugyan-csak megnézném annak az arcát, akit a házba fogadok! — hetvenkedett Henfrey. — De az asszonyok nem ily gyanakvók, ha . . . idege-nekről van szó. Ez is, lám, szobát vett ki a fogadóban s még csak a nevét sem mondotta meg.

— Ugyan ne mondd! — kételkedett Hall gyanakodva.

— Pedig szentuccse, úgy van! És egész hétre előre megfizetett. Már most, a míg a hete le nem telik, sehogyse szabadulhatsz tőle . . . S egész csomó podgyásza is lesz holnap: — ő maga mondta . . . Reméljük, Hall, hogy nem csupa kövek lesznek a ládákban . . .

És elmondta Hallnak, hogyan csalta meg nagynénjét egy idegen Hastingsben oly podgyász-sos ládák-kal, amelyeket kövekkel tömött meg. Hall pedig bosszusan csapott le a lovára és fenye-getőzve mondta:

— Jól van, öreg . . . Majd mindjárt a vé-gére járok.

Teddy elégedetten baktatott hazafelé, re-mélve, hogy Hall majd elevenére tapint az ide-gennek. De nem úgy történt. A fogadósné ke-gyetlenül leszidta férjét, hogy hol csatangolt oly sokáig s a megszeppent papucshős alig győzött hazudozni, hogy tisztára mossa magát . . . Mind-amellett a gyanu magva, mit Teddy szavai hin-tettek el szívében, ismét fölburjánzott, mikor a felesége abba hagyta a szidást. S mihelyt az idegen lefeküdt, — a mi úgy féltiz tájban tör-tént, — fölötte harciasan benyitott az üres ebédlőbe s fürkészve vizsgálta sorra a felesége butorait, mintha mondaná, hogy nem az idegen az ur

itten; majd megvetően lapozgatott egy füzetben, melyet az idegen az asztalon felejtett s amely tele volt számokkal . . . mikor pedig lefeküdt, egész oktatást tartott a feleségének, hogy jól nézze meg másnap az idegen podgyászát, ha meghozzák a vasutról.

— Te csak a magad dolgával törődjél, Hall, — mondta neki a fogadósné, — az én dolgaimat pedig bizd egészen rám.

Ezt pedig legkivált csak azért mondta, mert az idegen neki sem igen tetszett, bár ezt a világ minden kincséért se vallotta volna meg a férjének, nehogy igazat kelljen adnia neki. Ugy éjfél tájban föl is riadt egyszer; — csupa répafejekkel, össze-visszakötözött nyomorékokkal álmodott, akik mind őt hajszolták . . . De, mivel nem olyan asszony volt, aki megijedt a maga árnyékától, megivott egy pohár vizet, befordult a fal felé és nyugodtan aludt tovább.

III. FEJEZET.

Az ezer-egy palack.

Igy történt hát, hogy február 29-én, az utolsó zivataros téli napon, oda csöppent ez az idegen Iping faluba. Másnap aztán megjött a podgyásza is, — még pedig milyen podgyász! Voltaképen csak két nagy ládája volt: — egészen olyan rendes podgyászokos ládák, mint akárki más emberfiáé, de ráadásul volt egy harmadik láda is, tele könyvvel, roppant vastag, nagy könyvekkel; csupa írás valamennyi, még pedig ismeretlen, érthetetlen írás . . . aztán meg vagy egy tucat apróbb-nagyobb láda, melyekben szalmába csavart dolgok voltak: — csupa üvegholmi, ahogy Hall mondta, a ki kíváncsiságból turkált benne.

Az idegen, tetőtől-talpig bekötözve, úgy

hogy megint semmi sem látszott az arcából, csak az orra hegye, meg a nagy pápaszem, türelmetlenül elébe ment Fearensidenak, a fuvarosnak. Hall épen azon tanakodott a kocsissal, hogy melyik lábát emeljék le először.

Az idegen tehát lement az udvarba s ügyet se vetve Fearenside kutyájára, mely a Hall lábikrái körül szimatolt, egyenesen a kocsi farához sietett.

— Rajta! hordják föl ezeket a ládákat, — mondta — már ugyanis elég sokáig vártam rájuk.

De Fearenside kutyája, alig hogy meglátta az idegent, rögtön morogni, hörögni kezdett, majd hirtelen neki ugrott és elkapta a kezét.

— Kusti! — kiáltott rá Hall és ijedten odább ugrott, mert sohasem szerette a kutyákat.

— Coki! — rivalt rá Fearenside is és fölkapta az ostorát.

Látták, hogy a kutya belemarta fogait az idegen keztyüs kezébe, aki másik öklével fejbe vágta az ebet . . . ez eleresztette a megharapott kezét, s annál dühösebben ugrott az idegen lábikrájának: — rekk! . . . s a nadrág nagy darabon végig hasadt. Ugyan e pillanatban lecsapott Fearenside ostora s a kutya vonitva menekült a szekér alá.

Mindez alig fél perc alatt történt. Senki se beszélt; mindnyájan kiabáltak. Az idegen gyorsan eltépett keztyűjére és nadrágjára pillantott, aztán hirtelen sarkon fordult, lóhalálban szaladt vissza a házba, föl a lépcsőkön . . . Hallották, amint fölrohant, egyenesen be a szobájába.

— Bitang dög! — káromkodott Fearenside, lemászva a bakról kezében az ostor, míg a kutya vinnyogva huzta meg magát a szekér alatt s onnan leste gazdája minden mozdulatát.

— Bujj elő, hitvány! — ordított rá Fearenside. — Majd megtanítlak . . .

Hall bámészan nézett az idegen után.

— Bizonyos, hogy megharapta, — szólt a fejét csóválva. — Jobb, ha megnézem, mit csinál.

Lassan fölballagott az idegen után s a folyosón találkozott a feleségével.

— A kocsis kutyája megharapta, — magyarázta neki röviden.

És fölment a lépcsőkön. Az idegen ajtaja félig nyitva volt! Hall tétova nélkül bement, mert sohsem szerette a sok ceremóniát.

A függöny le volt eresztve és a szobában sötét volt . . . Hall homályosan látott valami nagyon furcsa dolgot: egy kart, amelyen nem volt kéz s amely hevesen integetett feléje s egy arcfélét, rajta három nagy sötét folt, — akárcsak a macskaszem-virágon . . .

De ez csak egy pillanatig tartott, aztán valaki irtózatosan mellbe lökte, kitaszította a szobából, melynek ajtaja rögtön becsapódott az orra előtt. Mire észére tért s be akart magának számolni avval, hogy mit látott, már ott állt kint, az ajtó előtt, az emeleti sötét folyosón.

Pár pillanat múlva fejcsóválva ment le a „*Postakocsi*“ udvarára. Ott már egész kis csődület volt; Fearenside már másodszor mondta el az esetet; körülállták pedig: mrs Hall, a ki bosszusan mondta, hogy a fuvaros megtanithatná kutyáját, hogy ne marja meg az idegen vendégeket! — ott volt Haxter, a szatócs, a főutcáról, a ki érdeklődve kérdezősködött a részletek felől; aztán Wadgers Sandy, a kovács, a ki egyszersmind kerületi esküdt is volt; továbbá még egy csomó asszony és gyerek, akik össze-vissza hadartak hetet-havat:

— De hát mért harapta meg? . . . kit harapott meg? . . . Minek is ilyen harapós kutyát tartani? . . . Nagyon megharapta-e? . . . — és így tovább.

Mr Hall, megállván az utolsó lépcsőn, le-

bámult a kis csődületre és szinte el se hitte azt a különös dolgot, a mi odafönt történt vele. Aztán meg a szótárban se igen volt elég szó az eset körülményes elmondására.

— Azt mondja, hogy semmi se köll neki, — felelte a felesége kérdésére. — Legjobb lesz, ha behordjuk a podgyászát a házba.

— Ki kellene égetni a marást, — tanácsolta mr Haxter, — kivált ha nagyon tüzes a seb.

— Mindjárt föl is megyek és megmondom neki, — szólt mr Hall.

És már indult is, de a kutya megint morogni kezdett.

— Miféle csődület ez? — kiáltott föl haragosan s ismét ott ált az idegen a küszöbön, a gallérja fölhajtvá, kalapja a szemébe huzva, hogy megint semmi sem látszott az arcából. — Csak rajta, hordjátok föl a podgyászomat minél előbb . . .

A fuvaros észrevette, hogy az idegen más nadrágot és keztyüt huzott.

— Nagyon megharapta? — kérdezte tőle Fearenside részvétellel. — Igazán sajnálom, hogy ez a dög kutya . . .

— Nem tesz semmit! — vágott közbe az idegen. — Még a bőrömet se karcolta föl . . . Hordják már ezt a holmit?!

Aztán magában káromkodott; legalább mrs Hall, aki közel állt hozzá, azt mondja, hogy hallotta.

Mihelyt az első ládát föl vitték szobájába, az idegen rögtön neki esett és lázasan szedte ki, ami benne volt, közben szerteszórta a szalmát a földön, szőnyegen, nem csekély bosszúságára Hall asszonyságnak, aki álmélkodva nézte, hogy kerülnek napvilágra a ládából a kisebb-nagyobb üveg-palackok, az egyik fehér, a másik színes, az egyik gömbölyű, a másik négy-

szögletes; — tele mindenféle porral, folyadékokkal, akárcsak a patikárius üvegjei, melyek egyik-másikában mérég is van . . .

Aztán az egyiknek parafa-dugója, a másiknak üveg-dugója volt, a harmadiknak a szája meg csak úgy volt bekötve; hasas és lapos üvegek egész hadserege, melyeket az idegen, mint a katonákat, szépen sorba állított az almárium, a mosdó-szekrény, könyv-állvány tetején, az asztalokon, a polcokon. szóval mindenütt a szobában, ahol csak egy talpalatnyi hely volt.

Bizonyos, hogy a bramblehursti patikárius boltjában se volt ennyi üveg: talán még a fele se; úgy hogy öröm volt rá nézni amint szép sorjában álltak egymás mellett. S mikor a hat láda mind üres volt s a szobában térdig lehetett gázolni a szétszórt szalmában, még előkerült egy igen finom patikus-mérleg, meg néhány furcsa üveg-edény, aminőhöz hasonlót mrs Hall se látott eddig; — vegyi kísérletekhez való göregek és lombikok.

S mikor az üvegek mind ki voltak rakva, az idegen rögtön dolgozni kezdett, mit se törődve a sok szeméttel, sem avval, hogy a tűz már kialudt a kandallóban, — sőt még a többi ládákkal sem, melyekben a könyvei, ruhái s egyéb jószágai voltak.

Midőn mrs Hall fölvitte az ebédjét, úgy el volt merülve munkájában, hogy észre se vette, mikor az ajtó kinyílt; épen csöppenként öntött valamit az egyik palackból a lombikba s csak arra rezzent föl, hogy mrs Hall, kissé talán nagyon is zajosan, összekotorgatta a sok szalmát, szemetet.

Félig arra fordította a fejét, de aztán ismét elkapta. De mrs Hall látta, hogy a pápaszem nem volt az orrán, mellette hevert az asztalon; s úgy tetszett neki, hogy az idegen szemüregjei egészen üresek közben az

idegen gyorsan föltette a pápaszemét és nyersen szólt rá mrs Hallra, a ki éppen panaszkodni akart a sok szemét miatt:

— Szeretném, ha kopogtatna, mielőtt betér hozzám.

— Kopogtam uram, de úgy látszik, hogy . . .

— Lehet, hogy kopogott. De ebben a fontos munkában . . . valóban nagyon fontos és sürgős a munkám . . . minden csekélység izgat és megzavar . . .

— Ön pedig bezárhatja az ajtót akármikor, amikor csak tetszik.

— Ez nagyon okos gondolat, — felelte az idegen.

— Hanem ezt a szalmát . . . Ha megengeti, uram, kérni fogom . . .

— Ne kérdezzen semmit. Ha nem tetszik önnek a szalma, a rendetlenség, írja be a számlába, megfizetem . . .

És mrs Hallnak úgy tetszett, hogy az idegen ismét dörögve szidja őt. S oly mérges és fenyegető volt, amint ott ült az asztalnál, egyik kezében a palack, a másikban a lombik, hogy mrs Hall valósággal megijedt tőle. De, elszánt asszony lévén, nem akarta hagyni a jussát, hanem megkérdezte:

— Mit tetszik tehát gondolni: mennyit számíthatok . . .

— Egy shillinget . . . számítsen egy shillinget. Egy shilling talán elég lesz?

— Ahogy parancsolja, — felelte most Hall s buzgón teríteni kezdett. — Ha ön meg van elégedve, természetesen . . .

Az idegen egyszerűen hátat fordított neki és feleletre sem méltatta.

Ebéd után pedig magára zárta az ajtót és egész délután dolgozott, még pedig, ahogy mrs Hall mondta, majd mindig a legnagyobb csöndben. Egyszer azonban tompa puffanás hallat-

szott szobájából s az üvegek összeecsörrentek, mintha nagyot ütött volna öklével az asztalra, aztán földhöz vágott egy üveget és gyorsan föl s alá futkosott a szobában.

Mrs Hall, aggódva, hogy valami baj történt, fölszaladt az ajtóhoz, de nem mert se kopogni, se benyitni, csak kívül hallgatózott.

— Nem folytathatom! — döhöngött az idegen odabent fogcsikorgatva. — Nem mehetek tovább! . . . Háromszázezer . . . négyszázezer! . . . Irtózatos! . . . Végem van! . . .

De bent az ivóban valaki — „'csés jó napot!“ — kívánt és most Mrs Hallnak kénytelen-kelletlen abba kellett hagynia a hallgatózást. Mikor az alkalmatlan vendéget kiszolgálták és ismét fölment a folyosóra, már minden csöndes volt. Az idegen szorgalmasan, nyugodtan dolgozott tovább.

Mikor Mrs Hall fölvitte este a teát, meglátta az összetört üveget a tükör alatt s a szőnyegen a nagy foltot, mit a kiömlött folyadék hagyott tajta. Szemrehányóan figyelmeztette az idegent a kárra.

— Irja be a számlába! — csattant föl az idegen hevesen. — Az isten szerelmére ne üldözzön evvel is! Ha kárt tesz, írja be a számlába és ne bosszantson engem.

Evvel tovább jegyezgetett a füzetbe, mely előtte állt és rá se nézett többé Hall asszony-ságra.

*

Fearenside és Teddy Henfrey együtt iddögáltak az ipingi sörházban, jó késő délután. Egyszerre csak Fearenside rejtélyesen megszólalt:

— Hallod-e, koma? . . .

— Hallom, — felelte Teddy Henfrey.

— Tudod, arról a furcsa vendégről akarok beszélni, akit a kutyám megharapott . . .

— Hát aztán?

— Hát aztán? ... Mondom, hogy az a fickó szerezsen. Legalább a lábszárai feketék.

— Honnan tudod?

— Mert láttam azon a likon át, amit a kutyám szakított a ruháján ... Sem fehér, sem piros volt a husa, hanem fekete ... olyan fekete, mint a kalapom.

— Szentuccse, igazad lehet! — Hagyta helyben Teddy. — Bizonyos, hogy fura fickó ... Az orra olyan fényes és piros, mintha pingálták volna!

— No látod! — mondta Fearenside. — Én is úgy láttam s meg is mondom neked, hogy mit gondolok. Olyan lehet ez az ember, mint a tarka ló: hol fekete, hol fehér, egyszóval foltos. Aztán bizonyosan szégyenli, hogy ilyen. Aféle mulatt lehet, aki felében fehér, felében meg fekete ... Tudok én ilyen esetről, mert már hallottam. Aztán meg így van a lovakkal is; — pejkanacának, fehér ménnek tarka lesz a csikaja.

IV. FEJEZET.

Mr Cuss vallatóra fogja az idegent.

Ily körülmények közt szállásolta be magát az idegen Ipingben s április végéig elég nyugodalmasan meg is fért a „*Postakocsiban*“, bár mrs Hall néha sarkára állt s a „házi rend“ érdekében néhányszor összetűzött vele. De ezek a csetepaték muló természetűek voltak, mert az idegen mindig — fizetett s ezzel mindent rendbe hozott.

Hall nem szerette a furcsa vendéget s ha csak tehetett, mindig bujtogatta a feleségét, hogy adjon tul rajta.

— Várjuk meg a nyarat, — felelte mrs

Hall bölcsen; — majd ha kezdenek a zöldbe csődülni a városból. Akkor majd meglátjuk. Lehet, hogy kissé terhünkre van és furcsa ember is: de pontosan fizet . . . aki pedig pontosan fizet, azt meg kell becsülni.

Az idegen nem járt templomba s nem igen tett különbséget hétköznapi és ünnepnap közt. Nagyon szorgalmasan dolgozott mindig — ahogy Mrs Hall mondani szokta. Némely napon már kora hajnalban fölkelte és bezárkózott az ebédlőbe. Máskor meg későn kelt, elherdálta az egész délelőttöt, pipázgatott, szundikált a karosszékben a kandalló előtt.

Nem érintkezett senkivel, mintha nem is törődött volna az egész világgal. Csak a természetét volt nehéz megszokni; legtöbbször oly ingerlékeny és mogorva volt, hogy egy szó is kihozta a sodrából; ilyenkor káromkodott, a fogait csikorgatta, toporzékolt, sőt néha tört, zúzott is mindent, ami keze ügyébe került. Rendes szokása volt, hogy félhangosan beszélgetett magával; — de Mrs Hall akárhogy figyelt, sohse tudott megérteni semmit a beszédjéből, amelynek se füle, se farka nem volt.

Napközben ritkán ment ki a házból, de alkonyat felé néha elindult sétálni, tetőtől talpig beburkolva, bekötözve, akár szép idő volt, akár nem, úgy, hogy soha senki se látott az arcából egy krajcárnyit se. Rendesen a legelhagyottabb helyeken sétálgatott, fás, árnyékos, homályos helyeken s néha valósággal megrémítette az arra járókat, amint hirtelen elébük toppant, fején a mélyen arcába huzott briganti-kalap, szemén a két nagy, sötétkék, csillogó pápaszem . . . s egy este Teddy Henfrey, amint félrészegen ballagott haza, valósággal kijózanodott, midőn meglátta az idegent, aki fűdetlen fejjel — s micsoda halálfej volt! — toppant elébe, éppen mikor a hold kibukott a felhők mögül és rásütött össze-vissza

kötözött koponyájára. A gyerekek, ha meglátták őt este az utcán, bizonyosan bikával álmodtak azon az éjszakán; — s aligha lehetett volna eldönteni, hogy gyerekek félnek-e tőle jobban, vagy ő kerüli a gyerekeket állhatatosabban.

Természetes, hogy ez a furcsa külsejű és még furcsább viselkedésű idegen szóbeszéd tárgya volt Ipingben. De a vélemények nagyon megoszlottak a foglalkozása felől. Mrs Hall rendszeren a védelmére kelt; ha megkérdezték, elmondta, hogy az idegen „ki-sér-le-te-ző föl-talál-ló“ s minden egyes szótagot keményen hangsúlyozott. Ha aztán megkérdezték, hogy mi hát voltaképen az a „kisérletező fölthaláló“: méltóságteljesen felelte, hogy ezt minden „művelt embernek“ tudnia kell s aztán megmagyarázta, hogy „a fölthaláló az, aki valamit fölthalál“ . . .

— A vendégemet valami baleset érte, — szokta volt hozzá tenni, — ami elcsufította arcát és kezeit; s mivel rösteli ezt a dolgot, nem is akar nyilvánosan mutatkozni,

Voltak azonban, akiknek egész más véleményük volt az idegenről; többek közt az, hogy ez a furcsa ember veszedelmes gonosztevő, aki bizonyára azért kötözgeti így összevissza a fejét és az arcát, hogy a rendőrség rá ne ismerjen.

Ezt a véleményt először is mr Teddy Henfrey bocsátotta világgá; — de, fájdalom! az egész környéken senki se tudott valami nevezetes bünesetről, melyet február hónapban követtek el.

Mr Gould, aki segédtanító volt a községi iskolában, azt vélte, hogy az idegen veszedelmes anarchista, aki álöltözetben bujkál, hogy annál biztosabban gyárthassa a robbanó szerket. Hogy pedig ezt a gyanuját be is igazolhassa, a derék segédtanító „valóságos detektív-munkát“ végzett s a saját szavai szerint „foly-

ton leste, kémlelte az anarchistát“. Ez a „kémlelés“ azonban csak annyi volt, hogy ha találkozott az idegennel, merően farkas-szemet nézett vele, vagy pedig kérdezősködött felőle olyanoktól, akik semmit se tudtak róla.

Sok hívője volt mr Fearensidenek is, akik részint elfogadták, részint módosították a „tarkaló theóriáját“: — és Silas Durgan például azt hajtogatta, hogy az idegen rövid napon milliomos lehetne, — ha mutogatná magát; s mivel járatos volt a bibliában is, ahhoz az inashoz hasonlította az idegent, akinek a király — egy tálentomot adott.

Mások azonban egyszerűen ráfogták az idegenre, hogy bolond. Ennek a föltevésnek megvolt az az előnye, hogy minden más föltevés és találgatást kizárt. De bizonyos, hogy akár így, akár úgy, mindnyájan ártalmatlan, bogaras embernek tartották az idegent, akitől nincs mit félni.

Mind amellet senki sem szerette őt. Ingerlékeny, ideges természete, amit a városi ember érthetőnek talál azoknál, akik sok szellemi munkát végeztek, nagyon szokatlan volt a nyugodt és higgadt parasztok előtt. Heves taglejtései, mozgó, szakadozott beszélgetése önmagával, makacs kerülése az embereknek, estéli sétái a sötét, árnyas helyeken, majdnem örökké lefüggönyözött ablakai, bezárt szobája, a titokteljes idegenszerűség, mely környezte: mind oly dolgok voltak, amelyek nem igen tetszettek a nyílt szivű és nyílt beszédű parasztoknak.

Ezért, ha megpillantották az idegent, már messziről kitértek előle, egyes jó kedvű suhancok pedig föltűrték gallérjukat, szemükre huzzák kalapjukat s utána sompolyogva utánozták, gunyolták őt, nagy gaudiumára a gyerekeknek és az asszonynépségnek. El is nevezték — „pápaszemes kigyónak“ — és miss Satcheh azon

a hangversenyen, amit az iskolás fiúk fölruházására adtak, egy csinos alkalmi dalt is énekelt róla, amelynek ismétlődő végsora a „pápaszemes kigyóról“ szólt. Ettől fogva, ha az idegen alkonyatkor sétálni ment, gyakran megesett, hogy a bátrabb és vásottabb gyerekek messziről utána kiabáltak.

— Pápaszemes kigyó! . . . Pápaszemes kigyó!

Mr Cuss, a felcser, majd meghalt a kíváncsiságtól. A „bektözött fejű“ már csak azért is érdeket, mert, mint orvos, ő is konyitott valamit a sebészethez; aztán meg, ő lévén a kis falu patikáriusa is, irigykedett az idegenre, aki-nek, mrs Hall állítása szerint, sokkal több üvegje és „patikaszer“ volt, mint amennyit „mr Cuss valaha látott!“ Egész áprilisban és májusban leste az alkalmat, hogy valami módon szóba állhasson az idegennel, de hiába. Végre, úgy pünkösöd táján megjött a kellő alkalom; — a faluban gyűjtést indítottak valami leléncházra és mr Cuss elment az aláírási ívvel a „*Postakocsiba*.“

Ámde ott nagy megütközéssel hallotta, hogy mr Hall még a nevét se tudja az idegennek.

— Megmondta ugyan a nevét, — magyarázta mrs Hall, de hazudott, mert az idegen nem mondta meg a nevét; — hanem én bizony nem igen figyeltem oda s aztán meg el is felejtettem azóta.

Mrs Cuss furcsán csóválta a fejét, fölment a lépcsőkön, kopogtatott az idegen ajtaján és benyitott . . . Belülről nagyon is hallható káromkodás felelt a kopogtatásra.

— Bocsássa meg a tolakodást, — kezdte mr Cuss . . . de aztán becsukódott az ajtó s mrs Hall, aki fölsompolygott a felcser után, nem hallott többet a beszélgetésből.

Körülbelül tíz percig hallgatózott s hallotta is a csendes párbeszédet, de nem érthette meg . . . ekkor azonban mr Cuss hangosan fölkiáltott odabent, az idegen gunyosan föl kacagott, hallani lehetett, amint a szék odább tolódik, aztán gyors léptek közeledtek, az ajtó kicsapódott s mr Cuss megjelent a küszöbön . . . Az arca halálsápadt, a szemei révedezve forogtak . . . Meg se látta a hallgatózó mrs Hallt, csak elrohant mellette, le a lépcsőkön, ki az utcára, mintha kergetnék . . . Még a kalapját se tette föl . . . Mrs Hall meghökkenve állt egy helyben, ismét hallotta, hogy az idegen föl kacag a szobában, majd hirtelen becsapja az ajtót . . . Aztán csendes lett minden.

Mr Cuss lélekszakadva sietett egyenesen a nagyon tisztelendő mr Buntinghoz, a tiszteletes urhoz.

— Elment-e az eszem? — kérde mr Cuss bevezetés nélkül, mihelyt bent volt a tiszteletes szobájában. — Elment az eszem, mondja? . . . Olyan vagyok, mint az örültek szoktak lenni?

— Mi történt önnel? — kérdezte a tiszteletes, félre téve a szent beszédet, amelyen ép dolgozott.

— Az a furcsa idegen . . .

— Nos?

— Adjon valamit innom! — nyögte mr Cuss és leroskadott egy székre.

Mikor föl hajtotta a pohár serryt, kissé magához tért és elmondta a tiszteletesnek, hogy ép most jön a fogadóból, ahol meglátogatta az idegent. Lihegve, akadozva, zavartan beszélt:

— Bementem hozzá és kértem, hogy írja alá a gyűjtőívet . . . tudja, arra a lelencházra! Mikor beléptem hozzá, alighanem hirtelen zsebébe dugta a kezét, mert úgy ült ott a székben hanyagul hátradőlve . . . Tüszentett. Mondtam neki, hogy hallottam, mennyire érdeklődik a tu-

dományos dolgok iránt. Azt felelte: — „Hogyne!“ — és ismét tüsszentett . . . Aztán egyebet se tett, csak tüsszentett, egyre csak tüsszögött: — irtózatosan meghülhetett valahol. Nem csoda! hisz úgy be van pólyázva mindig! . . . Elkezdtem beszélni a lelencházról és közben egyre néztem, vizsgáltam őt, meg a szobát. Üvegek, palackok, lombikok, mindenféle savak, vegyületek szanaszét a szobában . . . Látszik, hogy dolgozik és érti a mesterségét . . . De nekem az járt a fejemben, hogy aláír-e vagy sem? . . . Azt felelte, hogy majd gondolkozik a dolgon. . . . Ekkor hirtelen megkérdeztem tőle, hogy mit dolgozik? . . . talán kísérletezik? . . . „Ugy van“ — felelte, — „kísérletezem“ . . . „És hosszás, fáradságos a dolog?“ . . . „Átkozottul az!“ — felelte nyíltan, tartózkodás nélkül . . . „Valóban?“ — kérdeztem érdeklődve. — „Bizonybizony!“ — sóhajtott az idegen s erre, mintha csak megoldták volna a nyelve kerekét, úgy belemelegedett, hogy szegről-végre elmondott mindent; hogy van egy igen nevezetes találmánya, amelyet épen most akar tökéletesíteni . . . igazi csodaszer . . . de örült nehéz munkával jár. Azt azonban nem akarta megmondani, hogy mi ez a csodaszer. — „Valami orvosság?“ — kérdeztem kíváncsian. — „Ez engem is érdekelne, mert orvos vagyok“ . . . Megint tüsszentett, sőt most már köhögött is. Majd azt felelte, hogy, ha óhajtom, hát fölolvassa az előmunkálatokat . . . Hogyne óhajtottam volna! . . . Őt szerből készül; csodás hatása van: lasu tüzön kell főzni . . . Ekkor az ablak felé nézett, mely nyitva volt. Kint szél fújt és fölkapta az asztalán fekvő papirost . . . A kandallóban égett a tűz s a papiros egyenesen oda röpült . . . sőt égni kezdett. Az idegen hirtelen fölugrott, oda rohant, hogy megmentse a papirost . . . és ekkor . . .

— Nos? — kérdezte a tiszteletes érdeklődve.

— Kirántotta kezét a zsebéből! — szörnyüködik a felcser.

— Hát aztán?

— Hát aztán? . . . Nem volt keze! A kabátja ujjja üres volt . . . Irgalmas Isten! . . . mi csoda szerencsétlen nyomorék ez az ember! — gondoltam magamban. — Bizonyára gépkarja van s most levette. Aztán megint azt gondoltam, hogy valami boszorkányságnak kell lenni a dologban. Mert, ha nincsen semmi a kabátja ujjában, miért olyan gömbölyű s miért áll oly feszesen, mintha benne volna a karja? . . . Pedig, mondom, nem volt benne semmi sem. Üres volt egész hosszában; könyökig bele láttam . . . s valahol el is lehetett feselve a kabátja ujjja, mert a likon bevilágított a külső világosság . . . „Irgalmas Isten!“ — kiáltottam föl önkénytelenül . . . Erre az idegen megállt és felém fordult . . . Rám meresztette fénylő, nagy pápaszemét s aztán ránézett az üres kabátja ujjára.

— Nos aztán? — kérdezte a tiszteletes.

— Ez az egész. Nem szólt egyetlen szót se, csak nézett rám merően, az üres kabátja ujját pedig hirtelen bedugta a zsebébe. — „Épen erről a receptről beszéltem, — szólt végre vonlatva, — amely amint látja, kis hijja, hogy meg nem égett.“ — Itt megint tüsszentett és egyre merően nézett reám. Én pedig, magamhoz térve megdöbbenésemből, azt kérdeztem:

— Miféle boszorkánysággal tudja ön mozgatni az üres kabátja ujját?

— Üres a kabátom ujjja?

— Ugy van, üres; én láttam, hogy üres.

— Hát üres a kabátom ujjja? — kérdezte vonlatva. — Ön azt mondja, hogy látta, hogy üres?

Egész magasságában kiegyenesedve állt velem szemben és én is fölálltam . . . Ekkor lassan hármat lépett és közvetlenül az orrom előtt

állt . . . Megint tüsszentett s nekem úgy rémlett, hogy a fogait csikorgatja. Meg sem moccantam, ámbár akasszanak föl, ha bárkit ki nem hozna sodrából ez a bekötözött fejű pápaszemes kigyó, mikor oly lassan, fenyegetőleg közeledik az emberhez.

— Ön azt mondja, — kérdezte ismét, — hogy üres a kabátom ujjá?

— Mindenesetre.

Ekkor megint nagyot tüsszentett és merően, szinte kihívóan kapcsolta arcomba a pápaszemét, mely félelmesen villogott . . . Majd ismét kivette kabátja ujját a zsebéből s a karját lassan emelte fölfelé, mintha megint meg akarná mutatni nekem . . . Lassan, nagyon lassan emelte a karját s én újra bele néztem az üres kabátja ujjába . . . Egész száradt volt; — egész száradt!

— Nos, — mondtam, a torkomat köszörülve, — nincs benne semmi!

Mondanom kellett valamit; nem birtam tűrni a néma csöndet. És kezdtem félni is . . . Mert jól láttam, hogy nincs semmi a kabátja ujjában . . . ő pedig lassan kinyújtotta felém ezt az üres kabát-ujjat . . . nézze, így, mint most én a karomat . . . míg a kabát-ujja csak hat-hét hüvelyknyire lehetett arcomtól . . . Furcsa, ijesztő volt látni ezt az üres kabát-ujjat, amint egyenesen felém meredt! . . . Aztán pedig . . .

— Nos, aztán?

— Nos, aztán . . . valami . . . nem tudom, hogyan . . . de ép olyan volt, mint egy hüvelyk és egy mutató ujj . . . megcsipte az orromat.

Mr Bunting hangosan fölkapagott.

— Nem volt a kabátja ujjában semmi! — ismételte mr Cuss s a hangja szinte sikoltott, amint ezt a szót kiáltotta, — „semmi!” — Hiába nevet ön, bizony nincs ezen mit nevetni! . . . S mondhatom, engemet annyira megijesztett, hogy

durván félre taszitottam üres kabátja ujját és sarkon fordulva lélekszakadva szaladtam ki a szobájából . . .

A felcser elhallgatott. Kétkedni se lehetett azon, hogy ijedelme alapos és való. Összetörve, megsemmisülten ült a széken s még egy pohárral fölhajtott a kitűnő tiszteletes silány sher-ryjéből.

— Mikor félre taszitottam a kabátja ujját, — folytatta Cuss, — határozottan éreztem, van benne valami . . . mintha a karja lett volna benne, pedig jól láttam, hogy üres volt.

— Nem lehet az! — mondta mr Bunting kétkedve.

— De mondom, hogy úgy volt! . . . Éreztem, hogy van benne valami; pedig a magam szemével láttam, hogy üres volt!

Mr Bunting elgondolkozott és gyanakodva nézett Cussre, hogy nem tréfál-e? . . . De a felcser oly komoly volt, hogy sértés lett volna föltenni róla a tréfát.

— Ez nagyon furcsa eset! — szólt végre a tiszteletes elkomolyodva.

— Ugy van: nagyon furcsa eset! — ismételte a felcser, mély meggyőződéssel.

V. FEJEZET.

A tiszteletes urat meglopják.

A mr Bunting házában elkövetett lopás körülményeit legkivált a tiszteletesnek és nejének elbeszéléséből tudjuk.

A nevezetes eset pünkösd hétfőjének kora hajnalán történt. Mrs Bunting, akinek nagyon éber az álma, arra ébredt föl, hogy a hálószoa ajtaját valaki kinyitotta, meg ismét becsukta. Mivel nem volt egészen bizonyos benne, hogy jól hallott-e, vagy csak álmodott, nem költötte

föl mindjárt a férjét, hanem hallgatózva fölült az ágyában . . .

Ekkor azonban világosan hallani vélte, hogy valaki mezitláb topog a szomszédos szobában, onnan kimegy a folyosóra, egyenesen a lépcső felé. Most gyorsan fölrázta férjét, aki azonban nem gyújtott gyertyát, csak fölhuzta a nadrágját, a papucsát, a kabátját, föltette a szemüvegét s kiment a folyosóra hallgatózni . . . Amint ott állt, világosan hallotta, hogy fessegetik az íróasztal fiókját — s aztán valaki nagyot tüsszentett odabent.

Erre visszament a hálósobába, fölkapta a legelső alkalmas fegyvert, a piszkavasat s amily nesztelenül tudott, lement a lépcsőkön. . . . Mrs Bunting pedig kijött a folyosóra.

Körülbelül hajnali négy óra lehetett és már világosodni kezdett. A folyosóban elég jól lehetett látni, de a tiszteletes dolgozószobájában, melynek ajtaja tárva-nyitva volt, koromsötét volt, mert éjjelre betették a belső fatáblákat. Temetői csönd volt az egész házban, csak a lépcsők nyikorogtak egy kicsit, amint mr Bunting lejött rajtuk, meg a dolgozószobából halatszott némi nesz . . .

Aztán hangosan csattant valami, a betörő fölfeszítette a fiókot s hallani lehetett a papiros zörgését. Majd valaki káromkodott, gyújtót gyújtott s a dolgozószobában egyszerre világos lett. Mr Bunting most már szemben állt az ajtóval, a folyosó tulsó végén jól látta íróasztalát a feltört és nyitott fiókot, az égő gyertyát az asztalon . . . de a betörőt nem látta.

A tiszteletes habozva állt meg a folyosón, nem tudva, mit tegyen és Mrs Bunting halálsápadtan reszketve, utána jött az emeletről, Mrs Buntingban csak az a meggyőződés tartotta a lelket, hogy a tolvaj bizonyára csak falubeli lehet.

Most pénzsörgést hallottak s ebből megtudták, hogy a tolvaj megtalálta a házi pénztárt, amelyben nem sok volt, — összesen harmadfél font sterling, fél-sovereignes aranyokban. A csörgés azonban gyors tette ösztönözte a derék tiszteletest. Erősen megmarkolta a piszkavasat és elszántan rohant be a szobába. Mrs Bunting pedig a nyomában.

— Add meg magad, gazember! — kiáltott föl mr Bunting hősiesen . . . de mindjárt aztán meghökkenve állt meg.

A szoba ugyanis üres volt.

De mégis úgy rémlett mindkettőjüknek, hogy valami mozgást hallanak a szobában . . . Vagy félpercig a lélekzetüket is visszafojtva, némán álltak ott és hallgatóztak; aztán mrs Bunting egyenesen a szekrényhez ment s a háta mögé nézett, mialatt mr Bunting lehajolt s az asztal alatt kereste a tolvajt . . . Sehol nyoma sem volt! . . . Ekkor mrs Bunting az ablakhoz sietett és széthuzta a függönyöket, mr Bunting pedig a kandallóba nézett be, sőt még föl is szurkált benne a piszkavassal. Aztán mrs Bunting kifordította a papiros-kosárt, mr Bunting pedig a széntartót . . . Végre mindketten megálltak és bábmészan, kérdően néztek össze.

— Meg mertem volna rá esküdni, — kezdte mr Bunting.

— A gyertya! — kiáltott föl mrs Bunting, — ki gyújtotta meg a gyertyát?

— Hát az íróasztal? — visszhangozta mr Bunting, — ki törte fel a fiókját? . . .

— És a pénz sincs benne! — sopánkodott mrs Bunting.

Majd gyorsan kisietett a folyosóra, mondván:

— Ez oly különös eset . . .

E pillanatban valaki nagyot tüsszentett a folyosón. Mind a ketten kiszaladtak s épen akkor, mikor kiértek, a konyha ajtaja becsapódott.

— Hozd a gyertyát! — kiáltott föl mr Bunting és előre ment.

Mind a ketten hallották, hogy a konyha külső ajtajának vas-reteszét hirtelen nagy zajjal rántja vissza valaki.

Mikor a tiszteletes kinyitotta a konyhának folyosó felőli ajtaját, még látta, hogy ugyanakkor nyílik a tulsó ajtó, mely a kertbe vezet s a hajnali szürke világosság beárad a konyhába. De bizonyos volt abban, hogy senki se ment ki az ajtón . . . Ezt látta: az ajtó kinyílt, egy pillanatig nyitva állt, aztán hirtelen nagy zajjal becsapódott. Az így támadt légvonat kioltotta a gyertyát, melylyel mrs Bunting éppen akkor szaladt be a konyhába a férje után . . . Mindez pedig egy percig se tartott.

A konyha már üres volt; kiértek a kertbe; ott se láttak egy lelket sem. Gyorsan visszatértek a konyhába, bezártak az ajtaját, fölhányták minden zegét-zugát, bementek az éléskamrába, föl a padlásra, le a pincébe, egyik szobából a másikba: — de hasztalan! . . . Hiába kerestek, kutattak: — sehol semmi nyoma se volt a tolvajnak.

Már fényes nappal volt és a tiszteletes meg a felesége még egyre kerestek, kutattak a konyhában, fenekestől felforgatva mindent.

— Ez a legfurcsább eset, ami valaha az életben ért, — mondta a tiszteletes, már talán századszor is, amint lihegve és kimerülten leroskadt a székbe.

— Már látom, hogy jön a Susie, — szólt mrs Bunting, kinézve az ablakon. — Majd beeresztjük a konyhába, mi pedig lefekhetünk még egy kicsit . . .

VI. FEJEZET.

A megbolondult butorok.

Ugyanaz napon, vagyis pünkösdi hétfőjének kora hajnalán, még egyéb is történt Ipingben. Mr Hall és felesége, még mielőtt kizavarták ágyából az örökké álmos Milliet, pitymallatkor szép csöndesen fölkeltek és leosontak a pincébe, ahol egynémely magán-jellegű dolguk volt a sörös hordók körül.

Alig értek azonban a pincébe, mrs Hall mindjárt észrevette, hogy nem hordtak elég sassaparillát s következésképen a sör nem lesz elég keserű, ha harmadrészen vízzel öntik föl. Mivel pedig mrs Hall volt a „szakértő“ s ő tudta legjobban, hogy kell kotyvasztani, nem volt más hátra, mint mrs Hallt felküldeni az emeletre, hogy hozzon még egy pint sassaparillát a készletből.

Mrs Hall engedelmesen föl is ment, de a folyosón meglepetve látta, hogy az idegen szobájának az ajtaja félig nyitva van. Nem sokat törődött a dologgal, hanem bement a maguk szobájába, megtalálta a sassaparillát s megint indult lefelé a pincébe.

Am a földszintre érve újabb meglepetés várta. Az utcai kapu belső kereszttrudját levette valaki, úgy, hogy a kapu nem volt bezárva, csak kilincsre volt becsukva. Ez már szöveget ütött mr Hall fejébe, mint a villám cikázott át agyán a Teddy Henfrey föltevése: hogy az idegen bizonyosan gonosztevő . . . Most már jól emlékezett, hogy tegnap este, mikor bezártak, ő maga tette föl a kapura a belső kereszttrudat, mi alatt mrs Hall gyertyával állt mellette . . . Ha tehát valaki ismét levette a kereszttrudat, csak azért tehette, hogy kimenjen a házból.

Mind ezt jól megfontolván, mr Hall habozás nélkül fölment a lépcsőn és kopogott az ide-

gen ajtaján . . . Semmi felelet . . . Ismét kopogott; s mikor erre se kapott feleletet, egész bátran sarkig tárta az ajtót és belépett a szobába.

Jól sejtett; egy lélek se volt ott. Üres az ágy, üres a szoba. De legfurcsább volt, hogy az idegen ruhái mind ott voltak a széken, a divánon; a cipője, a nadrága, kalapja, kabátja . . . még azok a kötelékek is, melyekkel a fejét szokta bepólyázni; sőt még a szemüvegje is ott hevert az éjjeli szekrényen! . . . Pedig mr Hall nagyon jól tudta, hogy az idegennek nincs más ruhája, csak ez.

Amint álmélkodva tünődött e furcsa dologon, letről a pincéből, fölhallotta a felesége türelmetlen szavát. Erre összerezsent, gyorsan lefutott a lépcsőn s a pincegrádorból lekiáltott:

— Janny! . . . tudod-e, hogy Henfrey eltalálta az igazat? . . . Az idegen nincs a szobájában. A kapu-ajtó meg nyitva van!

Mrs Hall eleinte nem értette meg ezt a beszédet, de mihelyt tisztába jött vele, hanyatt-homlok rohant föl a lépcsőn, egyenesen az idegen szobájába, közben pedig álmélkodva csapta össze a kezét:

— Ha nincs a szobájában, — tünődött magában, — ugyan hol járhat, ha a ruhája még ott van? . . . Ruha nélkül csak nem mehet sehová? Ez igazán különös eset!

Ő járt elől; de mialatt fölfelé szaladt, úgy tetszett neki, meg a férjének is, hogy valaki becsapta a kapu-ajtót . . . De mivel senki sem jött be, mindegyikük azt hitte, hogy rosszul hallott és akkor mindjárt ügyet se vetett a dologra . . .

Mrs Hall elhagyta a férjét s a háta mögött egyszerre csak tüsszentést hallott; azt hitte, hogy a férje tüsszentett, ez meg viszont azt hitte, hogy a felesége volt. Most Mrs Hall fölért az emeletre és sarkig kitárta az idegen szobájának az ajta-

ját . . . Meghökkenve állt meg a küszöbön: a szoba üres volt.

— No, ez igazán furcsa! — motyogta magában.

E pillanatban ismét tüsszentést hallott, közvetlenül mellette s amint megfordult, meglepetve látta, hogy Hall még vagy hat lépésre van tőle, az utolsó lépcsőfokon. De aztán Hall is odaért s ekkor mindketten beléptek a szobába.

Mrs Hall egyenesen az ágyhoz ment, megtapintotta a vánkost és benyult a takaró alá is.

— Egész hideg, — mondta aztán. — Legalább egy órája, ha nem több, amióta fölkel.

Ekkor azonban fölötte különös dolog történt. A paplan hirtelen fölemelkedett, mintha valami láthatatlan kéz megfogta és félrehajtotta volna. Mindjárt azután az idegen kalapja is megmozdult s mintha szárnya nőtt volna, egyenes vonalban neki repült a mrs Hall arcának. Majd a szivacs a mosdó-szekrényből hirtelen felugrott és orrban találta mrs Hallt, aki ijedten tántorodott vissza; aztán a szék lerázta magáról az idegen ruháit, epésen föl kacagott — s ez a nevetés hasonlított az idegen hangjához! — és fejtetőre fordulva, megállt a támláján, négy lábát fenyegetően meresztve mrs Hall lelé . . .

Az asszony halálra ijedten sikított föl, a szék pedig szép lassan feléje tartott, oda érve, gyöngéden hátba lökdöste és lassankint kituszkolta őt is, mr Hallt is a szobából. Akkor az ajtó hirtelen becsapódott az orruk előtt s valaki belülről bezárta. A szék és ágy pedig, pedig, mintha egy percig diadalmas táncot jártak volna odabent . . . mire ismét mély, temetői csönd lett.

Mrs Hall majdnem ájultan feküdt a férje karjaiban, aki csak nagy bajjal bírta őt levinni a lépcsőkön az álmos Millie segítségével, aki a sok sikoltózásra fölébredt és szintén fölszaladt.

— Kisértetek! — nyögte mrs Hall. — Tudom, hogy kisértetek . . . Már sokat olvastam róluk az ujságban . . . Hazajáró lelkek . . . Táncoltatják a széket, asztalt, ágyat . . .

— Ígyál egy kis rozsólist, Janny, — mondta mr Hall, — ez majd helyrehoz. Itt az üveg, lelkem, csak ígyál!

— Szaladj és zárd be az utca-ajtót! — nyögte mrs Hall, — hogy ne jöhessen be az idegen . . . Nem adok neki szállást tovább . . . Már úgy is adós két heti ellátásért . . . Azt mondja, hogy pénzt vár . . . Nekem nem kell. . . . Inkább vesszen oda ez is . . . Csak ne lás-sam többé . . .

— De, édes Janny, — vigasztalta a férje, — inkább ígyál! . . . Nézd, itt a jó rozsólis!

Mrs Hall nagyott huzott a jó rozsólisból és siránkozva folytatta:

— Mindjárt tudhattam volna, hogy ez lesz a vége! . . . Csaló, ördögös, boszorkánymester! . . . Csak rá kell nézni bekötött fejére, a nagy pápaszemre . . . És sohase megy templomba, még vasárnap se . . . És az a sok fene-üveg . . . Azokban tartja a kisérteteket . . . és most beleeresztette őket a butoraimba . . . Az én jó öreg butoraimba: . . . Ah, abban a székben szegény boldogult anyám szokott üldögdélni, mikor én még kis lány voltam! . . . Most pedig fejtetőre állt és megrohant engem! . . .

— No, még egy csöppet, Janny, — biztatta őt mr Hall. — Itt a jó rozsólis! . . .

Miután mrs Hall vagy ötödször is nagyot huzott a „jó rozsólisból“, átszalajtották Milliet mr Sandy Wadgershez, a kovácshoz, hogy hívja ide.

. . . Tiszteltetik, hogy a butorok az emeleten mind megbolondultak; nem lenne szives átfáradni? . . .

Ez a mr Wadgers nagyon tanult, okos

ember volt s mindig fölhalálta magát. Az eset hallatára komolyan, fontoskodva csóválta meg a fejét.

— Vigyen el az ördög, ha nincs boszorkányság a dologban! — jelentette ki mély meggyőződéssel.

A Hall-házaspár rögtön föl akarta vezetni a kovácsot az emeletre, de ő nem találta a dolgot oly fölötte sietősnek. Inkább az utcán állt meg, a kapu előtt s ott tárgyalta az ügyet . . . A tulsó soron Huxter trafikos inasa épen a boltot nyitotta ki és szintén részt vett az eszmecserében. Pár perc múlva kijött maga mr Huxter is és a vita csakhamar a parlamenti beszédek magaslatára emelkedett: — azaz, mindenki beszélt és tanácsolt, csak tenni nem akart senki sem.

— Először állapítsuk meg a tényeket! — szavalt mr Wadgers — Bizonyosodjunk meg arról, hogy be lett-e zárva a kapu-ajtó tegnap este s hogy ma reggel csakugyan nyitva volt-e? Mert ez a kérdés a legfontosabb; — ha be volt zárva az ajtó, akkor be volt zárva, ha pedig . . .

E pillanatban fönt az emeleten csodálatos módon hirtelen kinyílt az idegen szobájának ajtaja s amint az utcán állók a nyitott kapun meghökkenve föltekintettek, látták, hogy a tetőtől-talpig beburkolt, bekötözött fejű idegen lassan jön le a lépcsőkön . . . s nagy pápaszemének sötét lencsái mintha fenyegetően, kihívóan mérték volna végig a kis gyülekezetet.

Mikor leért a földszintre, megállt egy pillanatra a folyosón, szemközt a meghökkent társasággal, mely úgy elnémult, mint a hal. Aztán kinyitotta a kezét és keztyüs mutató ujjával rámutatott a sassaparillás üvegre, melyet mr Hall ott tett le a folyosóban, a pince-ajtó mellé . . .

Mindnyájan önkénytelenül arra néztek,

amerre az idegen mutatott. Ez pedig gunyosan mondta :

— Nézzétek ! . . . Így hamisítják a sört !

Evvel epésen föl kacagott, sarkon fordult, ismét fölment az ebédlőbe és hevesen bevágta maga után az ajtót.

A lent állók némán néztek össze ; egyikük se mert szólani Végre, mikor már néhány perc telt el az idegen távozta után, a kovács fölkiáltott :

— No, ha ez se boszorkányság . . .

De nem fejezte be a mondatot, hanem oda fordult mr Hallhoz és határozott hangon mondta :

— Én a te helyedben magyarázatot kérnék tőle.

Jó időbe és sok fáradságba került, míg mr Hallt rá birták venni erre a válságos cselekedetre. De végre annyit beszéltek neki, hogy megemberelte magát és fölment az emeletre. Kopogott az ajtón . . . egyszer, kétszer, háromszor . . . aztán benyitott és elkezdte :

— Bocsánatot kérek . . .

— Menjen a pokolba — rivallt rá az idegen dörgő hangon — és csukja be rögtön az ajtót !

Ez volt a magyarázatkérés rövid, de velős eredménye.

VII. FEJEZET.

Az idegent leleplezik.

Az idegen úgy félhat óra tájban ment be az ebédlőbe és közel délig maradt ott. Az ablakokat lefüggönyözte, az ajtót bezárta s miután mr Hallt oly csufosan kikergette, senki se mert többé fölmenni hozzá.

Ez idő alatt egy falatot se kapott enni.

Három ízben csöngetett; harmadszor már nagyon dühösen és sokáig . . . de senki se felelt neki.

— Ha a pokolba küldött bennünket, hát most koplaljon! — mondogatta mrs Hall és rá se hederített.

Eközben már elterjedt a hire annak az éjeli tolvajlásnak, melyet a tiszteletes házában követtek el s a részleteket összevetve sokan sejteni kezdték, hogy az idegen ludas lehet a dologban.

Mr Hall, a derék kovács társaságában, elment mr Shuckleforth kerületi bíróhoz és mindent hiven elmondott neki.

. . . Senki sem mer fölmenni a lépcsőn . . . senki sem tudja, hogy az idegennek mi a mestersege . . . Néha-néha dühösen járkál a szobában . . . Káromkodik . . . papirosokat szaggat szét . . . üvegeket ver a földhöz . . .

A kerületi bíró az utcán fogadta a kéttagu küldöttséget, mely csakhamar nagyon megszaporodott az ünneplőbe öltözött falubeliekkel. Pünkösd hétfője lévén, senki sem dolgozott s mindenki szórakozásra, mulatságra került . . .

Bent pedig a „*Postakocsihoz*“ címzett fogadó ebédlőjében, leeresztett függönyök mellett, félhomályosan dolgozott az idegen, tetőtől-talpig felöltözve a nagy melegben, átkozva a játszókató gyerekeket, akiket ugyan nem látott, de a hangjukat annál jobban hallotta . . . s emellett éhezett, mert senki sem törődött vele. A kandalló mellett a sarokban vagy féltucat összetört üveg cserepei heverték s a szobában szinte maró klór-bűz áradt szét . . . E részleteket azoktól tudjuk, akik még az nap megfordultak oda-fönt.

Déltájban az idegen hirtelen kinyitotta ajtaját, megállt a küszöbön és merően lenézett az ivóba, melynek az ajtaja nyitva volt.

— Mrs Hall! — kiáltott le hangosan.

Valaki fölkelte és kiment a konyhába, hogy behívja Hallt.

A fogadósné nem sokkal rá be is jött; a lélekzete talán gyorsabb, izgatottabb volt, de elszántsága azért nem csökkent. Hall még mindig nem jött haza, de Mrs Hall nem igen bánta ezt; ő már elhatározta, hogy mit cselekszik s ettől hajszálnyit sem fog tágitani. Kis tálcára tette az idegen számláját és felszólalt hozzá:

— A számláját kéri, uram?

— Miért nem adott ma reggelit? . . . Miért nem készítette el az ebédemet? . . . Miért nem jött, mikor csöngettem? . . . Vagy azt hiszi, hogy étlen-szomjan is meg bírok élni?

— Miért nem fizeti ki, amivel tartozik?
— felelt Mrs Hall. — Erre a kérdésemre feleljen.

— Már három napja mondtam önnek, hogy várok pénzt . . .

— Már három napja mondtam önnek, nem várok olyan pénzre, amelyik úgy sem jön meg. . . . Micsoda jogon mer ön zsörtölődni azért, hogy *ma* nem kapott reggelit, mikor én már két hét óta nem kaptam öntől egy fillért sem?

Az idegen nagyot káromkodott.

— Disznóság! . . . disznóság! — morogtak az ivóban a vendégek.

Mrs Hall fölbátorodott ezen és visszavágott:

— Megköszönném önnek, uram, ha csak magában káromkodna!

Az idegen oly éktelen dühbe jött, hogy egy percig szólni se tudott. Az ivóban levők mind örültek és elismerték, hogy Mrs Hall ugyancsak jól megfelelt neki.

— De ugyan, jó asszony . . . — kezdte az idegen.

— Engem ne „jó asszony“-ozzon az ur! — csattant föl Mrs Hall, vérszemet kapva.

— Mondtam már önnek, hogy nem jött még a pénzem . . .

— A pénze! . . . Micsoda pénze?

— Annyi különben még most is van a zsebemben . . .

— A zsebében? . . . Hisz három napja azt mondta, hogy nincs egy sovereign-ára ezüst pénze se!

— De most jobban megnéztem és . . .

— Ejha! — kiabáltak közbe a vendégek az ivóban.

— Jobban megnézte? . . . És talált is? . . .

— gunyolódott mrs Hall. — Csak azt szeretném tudni, *hol* talált pénzt!

Látszott, hogy ez a kérdés szörnyen bántja az idegent. Mérgesen dobbantott a lábával és azt kérdezte:

— Mit akar ezzel mondani?

— Semmit! felelte mrs Hall. — Csak azt, hogy szeretném tudni, hogy *hol* talált pénzt . . . S mielőtt elfogadnám ezt a pénzt, vagy enni adnék önnek, tudni akarok egy-két dolgot, amit nem értek, amit senkisémet ért s amit mindenki szeretne érteni . . . Tudni akarom, mit csinált az én karos-székekkel; tudni akarom, miért volt üres az ön szobája ma reggel s hogy jutott ön be abba a szobába a zárt ajtókon át . . . Mert aki ebbe a házba jár, annak ott van az ajtó, a kapu, — ön pedig *nem* azon jött be . . . én hát tudni akarom, hogy hol és hogyan jött be. Aztán meg . . .

Az idegen hirtelen fölkapta ökölbe szorított kezét és oly dörgő hangon kiáltott rá mrs Hallra, hogy ez rögtön elhallgatott:

— Most már elég!

Csönd lett. Majd az idegen fogcsikorgatva folytatta:

— Ön nem tudja, nem érti, hogy ki és mi

vagyok én. De majd megmutatom! Isten szent uccse, megmutatom! . . .

Hirtelen az arcába kapott s mikor a kezét visszarántotta, arca közepén tátongó üresség támadt.

— Itt van! — kiáltott föl hevesen.

Egészen oda lépett mrs Hallhoz és a kezébe nyomott valamit; a meghökkent asszony gépiesen elfogadta, úgy meglepte az idegen arcának hirtelen elváltozása. De, amikor látta, hogy mi az, nagyot sikoltott, elhajította és úgy visszatántorodott, hogy majd lebukott a lépcsőről . . . Az orr pedig, — mert az volt . . . az idegen orra! — legurult a lépcsőkön, egyenesen be az ivóba.

Az idegen most levette pápaszemét s az ivóban levők mind elszörnyedve hörögtek föl. Majd levette a kalapját is, vad erőszakkal letépte pofaszakállát és a köteléket is fejéről . . . A kis társaságot irtózatos rémület fogta el.

— Irgalmas Isten! — nyögött valamelyik.

Mindenki a legszörnyűbbre volt elkészülve, hogy ugyanis az idegen arca gyalázatosan el lesz éktelenítve, csupa sebhely, forradás lesz . . . de *semmi* . . . ah, hogy semmi se legyen ott, ahol a fejének kellene lennie: azt senki se várta!

Mrs Hall, aki legközelebb állt az idegenhez, őrülden sikoltozott. A hamis pofa-szakáll, a fejkötelékek, az álhaj egymás után röpültek le az ivóba, ahol a vendégek iszonyodva ugráltak félre, nehogy hozzájuk férjen az a sok pokolbeli tárgy . . . Egyik a másikat löködte, mindannyi pedig iszonyodva, elbódulva bámult a lépcső legfelső fokára, ahol dühösen kiabálva állt az idegen: — lábtól nyakig ember, egész ember, mint ők . . . de fej nélkül!

A falubeliek, meghallván a nagy zajt, lármát a fogadóban, mind oda tódultak. S ép jókor értek oda, hogy még láthatták, amint mrs Hall

hanyatt-homlok rohan ki a kapun, ott elbukik a küszöbön, egész hosszában végignyulik a földön, mr Feddy Henfrey keresztül bukik rajta és betöri az orrát . . . aztán a többiek is mind lélekszakadva menekülnek : a bent rekedt Millie pedig úgy bőg és sivalkodik, mintha nyuznák.

— Mi az ? . . . Mi történt ? . . . kérdezték lihegve az ujjon jöttek.

S az ott lévők rögtön elbeszélték a szörnyű esetet, — egyszer, kétszer, tizszer, — mert a kíváncsiak egyre jöttek, s mindegyik elejétől akarta hallani a rémes történetet. Negyven, ötven, száz ember csődült össze a fogadó előtt pár perc alatt, s mindnyája egyszerre beszélt, úgy, hogy valóságos bábeli zürzavar támadt. Vagy tizen támogatták, ápolgatták mrs Hallt, aki még egyre ájuldozott, a többiek pedig össze-vissza fecsegték és kölcsönösen izgatták egymást.

. . . A bekötözött fejű ember ? . . . Ej, hisz nincs is feje ? . . . Micsoda ? . . . Nincs feje ? . . . Nincs is ; letépte az orrát, a kötelékeit, a szakállát, a haját ! . . . Az nem lehet ! . . . ki látott fejetlen embert ? . . . Csalás . . . hazugság ! . . . Én láttam ! . . . Én is ! Én is ! . . . Gazember, aki nem hiszi ! . . . Te vagy a gazember ! . . .

És talán össze is verekedtek volna, ha az izgatottság tetőpontján ki nem rohan a házból Millie, az örökké álmos cseléd.

— Jézus-Mária ! — sivalkodott a halálra ijedt leány, — segítség ! . . .

— Mi az ? . . . Mi az ? — tolongott a tömeg.

És Millie, reszketve, mint a nyárfalevél, elmondta, hogy a „fejetlen ember“ rátört a konyhában és enni kért tőle.

— Én úgy megijedtem, hogy szólni se tud-

tam, — folytatta a leány, — ő meg azt hitte, hogy nem akarok neki szót fogadni és fölkapta a konyhakést . . .

— Irgalmas Isten! — sipitoztak az asszonyok. — Hát aztán?

— Erre én kétségbeesetten sikoltozni kezdtem, de ő rám se hederített . . . Meglátta a kenyeret az asztalon, levágta felét, aztán benézett a szekrénybe, talált egy darab sajtot, azt kivette és fölment a szobájába . . .

— Hát a kés? . . . hát a kés? — kérdezték a férfiak izgatottan.

— Azt is fölvitte . . . Én meg kiszaladtam . . .

E pillanatban hátul, a tömeg mögött hangosan kiabáltak:

— Helyet! . . . helyet! . . .

Három ember közeledett: három elszánt férfi, akik előtt a kis tömeg tisztelettel nyitott utat. Az első mr Hall volt vörösen, mint a rák; a második mr Bobby Jaffers, a városi pandur, aki komoly méltósággal jött mr Hall mögött; a harmadik mr Wadgers, a kovács, szintén harcias hangulatban. Egyenesen a fogadónak tartottak — s kezükben volt az elfogatási parancs is.

A nép tolongó gyűrűbe szorult a három elszánt férfi körül és az új részletek felől tudakozódott.

— Akár van feje, akár nincs, — mondta mr Jaffers, — azért jöttem, hogy letartóztassam, és le is tartóztatom.

Mrs Hall méltóságosan ment elől egész a lépcsőig; ott megállt, elül bocsájtotta a pandurt, s mikor fölértek az emeletre, az idegen szobája elé, így szólt:

— Pandur! Teljesítse kötelességét.

Mr Jaffers habozás nélkül belépett a szobába, mrs Hall mindjárt mögötte ment, s leghá-

tul kullogott Wadgers. A szobában sötét volt; a félhomályban is jól látták azonban a fejetlen alakot, akinek kezében egy fél cipó, a másikban meg egy nagy darab sajt volt.

— Ez az! — mondta mrs Hall, rámutatva.

— Mi az örögöt akarnak itt? — rivallt rájuk az idegen hangja, a kabátja gallérja fölött.

— Ön rossz kvártélyos, uram, — felelte mr Jaffers. — De akár van feje, akár nincs, az elfogatási parancs a személyéről szól . . . a kötelesség pedig kötelesség . . .

— Hozzám ne nyuljon! — kiáltott föl az idegen visszalépve.

Eldobta a kenyeret és a sajtot s az asztal felé ugrott, de mr Hall akkorra már elkapta a konyhakést az asztalról. Az idegen hirtelen lehuzta keztyűjét és Jaffers arcába vágta; de a pandur sem volt rest; rárohant, szerencsésen megkapta az idegen kezetlen csuklóját s egyuttal a torkát is. De a következő pillanatban az idegen úgy fültövön csapta a másik kezével, hogy fájdalmasan fölordított.

Hall most átadta a kést Wadgersnek, aki óvatosan meghuzódott az ajtó közelében, ő maga pedig közelebb ment a küzködőkhöz, akik birkózva dulakodtak a szoba közepén . . . Egy szék az utjokba került, Jaffers megbotlott benne, mind a ketten elbuktak, — de a pandur került alul.

— Fogd meg a lábát! — hörögte Jaffers fogcsikorgatva.

Mr Hall szót akart fogadni, de olyan hatalmas rugást kapott a vékonyába, hogy néhány másodpercre a lélekzete is elállt; mr Wadgers pedig látván, hogy Jaffers alul van s az idegen ugyancsak gyomrozza, kifelé kezdett hátrálni az ajtón és beleütődött mr Huxterbe és Siddenbridge fuvarosba, aki lélekszakadva rohant föl a dulakodás zajára, hogy támogassák a pandurt a tör-

vény végrehajtásában. Ugyan e pillanatban a dulakodók megrágták az egyik szekrényt, melynek tetejéről három-négy üveg csörömpölve leesett, összetört s a szoba megtelt maró, pokoli büzzel.

— Megadom magam! — kiáltott föl az idegen, bár ő volt fölül és Jaffers alatta vergődött.

Eleresztette a pandurt lihegve fölállt . . . megdöbbentő volt rá nézni, se feje, se kezei nem voltak, mert a dulakodásban a balkeztyűjét is elvesztette.

— Hiába minden! — nyögte nagyot sóhajtván és fáradtan leült.

Furcsa, szinte ijesztő volt hallani a hangját, mely begombolt kabátja fölött a semmiből hangzott! De Jaffers nem sokat törődött ezzel, őt a kötelesség hajtotta. Föltápászkodott hát s előszedte zsebéből a vaspereceket, hogy majd ráteszi az idegen csuklóira. De aztán álmélkodva hökkent vissza.

— Az angyalát! — mondta a fejét vakargatva. — Ugy látom, hogy meg se vasalhatom.

Az idegen mellénye, valami láthatatlan, csodás módon hirtelen fölgombolódott. Majd azt mondván, hogy a bokája fáj, lehajolt kissé . . . Mr Huxter, aki épen mellette állt, ijedten ugrott vissza.

— Hisz ez nem is ember! — kiáltott föl hirtelen. — A gallérján át belátni a ruhájába . . . nincs benne semmi! Üres a kabátja, üres az inge . . . Nézzétek: beledugom a kezemet . . .

Kinyújtotta karját, hogy majd lenyul az üres ruhába, mely olyan volt, mint a zsák és szája a kabát nyaka volt . . . de a keze valami szilárd tárgyat ért s ugyanakkor az idegen hangja dühösen rárívalt:

— Mit hadonász itt a szemem körül? . . . Talán csak nem akarja kiszurni, ostoba?

— Én nem láttam semmit, — dadogta Huxter.

— Ha nem is lát, azért itt vagyok, — magyarázta az idegen mérgesen. — Van fejem, kezem, lábam, de láthatatlan vagyok. Átkozott baj, de nem tehetek róla . . . S ha így van is, ez még nem ok rá, hogy minden buta paraszt nekem essék!

Most már minden ruhája ki volt gombolva, s amint két karját kiterjesztette, úgy látszott, hogy a kabát, a mellény, az ing csak úgy magától lóg, libeg a levegőben.

Ekkor már többen jöttek a szobába alulról, úgy hogy a kis ebédlő majdnem zsufolásig megtelt.

— Láthatatlan? — dünnyögte mr Huxter, a fejét csóválva. — Ugyan ki az ördög hallott már ilyet?

— Lehet, hogy furcsa, szokatlan az eset, — felelte az idegen, — de azért még nem bűn. És szeretném tudni, miért ütnek rajtam ily durván . . .

— Oh, az megint más! — szólt közbe Jaffers. — Én nem törődöm azzal, hogy láthatatlan-e az ur vagy sem; nekem kiadták az elfogatási parancsot ön ellen; én tehát csak a kötelességemet teljesítem. Én nem a láthatatlanságot nyomozom, hanem egy lopást . . . Valaki betört a tiszteletes ur házába és meglopta őt . . .

— Hát aztán?

— Nos, aztán a körülmények mind azt mutatják, hogy . . .

— Ostobaság! . . . hazugság! . . . csattant föl a láthatatlan ember.

— Reméljük, uram, hogy ön ártatlan. De nekem teljesítenem kell, amit rám bízta . . .

— Jól van, — felelte az idegen. — Nem

állok ellent . . . nem! Megyek önnel . . . de nem hagyom magamat megvasaltatni.

— Ez a szabály, az előírás, — mondta Jaffers.

— Nem hagyom magam!

— Bocsánat uram . . .

Az idegen most hirtelen lerugta cipőit, lerántotta a nadrágját, harisnyáit, gyorsan az asztal alá dobott mindent és fölugrott. Mind ez egy szempillantásban történt s mire az ott lévők észrevették, már kezdte levenni a kabátját és melényét is.

— Hé, csak lassan! rivallt rá Jaffers, aki egyszeriben megsejtette, hogy mi fog történni.

Odaugrott az idegenhez és megragadta a gallérját: de a kabát a kezében maradt . . . a láthatatlan ember gyorsan kibujt belőle.

— Fogjátok meg! — kiabált Jaffers hangosan. — Ha leveti a ruháit, akkor vége . . .

— Meg kell fogni! — kiabáltak valamenynyien s mind neki estek az ingnek, amely már csak egyedül volt látható az idegenből.

Az ingujj hatalmas ütést mért mr Hall orrára, úgy hogy a derék ember nekitántorodott az öreg Toothsomenak, a harangozónak, ez pedig levert a lábáról másik két parasztot. Az ing most fölemelkedett és úgy táncolt, libegett a levegőben, mint akkor szokott, ha az ember épen a fejét huzza ki belőle . . . Jaffers hirtelen megkapta és nagyot rántott rajta, de ezzel csak az idegennek segített, aki most egészen kibujt az ingéből. Egyidejűleg valaki úgy szájon vágta, hogy egyszerre kibugygyant ajkain a vér s ugyanakkor Teddy Henfrey is kapott egy ökölcsapást a feje bubjára, amitől szédülve tántorodott meg . . .

— Vigyázz! — kiabálta mindenki, találmomra öklözve a semmit és viaskodva a levegővel.

— Fogjátok meg! . . . Be kell zárni az ajtót! . . . El ne ereszszétek! . . . Én már fogom! . . . Itt van! . . . Rajta! . . . Vigyázz! . . .

Bábeli zürzavar támadt a szobában. Ugy látszott, hogy mindenki egyszerre kap egy-egy ütést, ki a fejére, ki a hátára . . . mig végre Sandy Wadgers, akit egy hatalmas orrba-ütés egyszerre fölvilágosított a helyzetről, — hirtelen kinyitotta az ajtót és menekült.

A többiek rögtön utána tódultak, de a nagy tolongásban megszorultak a szűk ajtóban s a láthatatlan ember egyre ütötte-verte, csépelte őket. Az unitárius Phippsnek kiverte két fogát, Teddy Henfreynek majd letépte a balfülét; Jaffers úgy állba ütötte, hogy majd elhárapta a nyelvét, Huxtert hasba vágta, hogy a boldogtalan menten görcsöket kapott . . . s erre az egész tömeg halálra rémülten, kiabálva, hanyatt-homlok rohant le a lépcsőkön.

De Jaffers ugyanabban a pillanatban, mikor az ütést kapta, érezte, hogy egy izmos, meztelen mell neki szorul . . . Bár mit se látott, mégis megragadta ezt a valamit és irtózatosszerűlködéssel birkózott vele.

— Megfogtam! — hörögte dühösen s miatti a fogait csikorgatva küzdött, a nyakán és homlokán kidagadtak az erek . . .

Lent, a folyosón, álmélkodva, rémülten nézték az emberek ezt a furcsa birkózást . . . Egyszerre aztán Jaffers megbotlott, elesett, legurult a lépcsőkön s a lent állók ijedten ugrottak szét. Jaffers fájdalmasan felkiáltott s ugyanakkor valami láthatatlan erő szétlökdöste, félretaszigálta a folyosón állókat . . .

— Fogjátok meg! . . . Láthatatlan! — kiabáltak össze-vissza, de senki sem mert mozdulni.

Egy paraszt-suhanc, aki a küszöb előtt állt, hirtelen odaszaladt, beleütődött valamibe,

megragadta, de valaki úgy mellbe lökte, hogy hármát bukfencezve bukott az orrára . . . Az asszonyok, kint az utcán, rémülten sivalkodtak, hogy valaki elrohan előttük . . . egy kutya, mely ugatva rohant a láthatatlan ember után, hirtelen vonitva repült át a Huxter kertjének a kerítésén, ahova az idegen berugta s ez volt a szökés utolsó eseménye.

Egy darabig még ott tomboltak, kiabáltak a fölizgatott emberek . . . aztán jött a pánik, a csüggesztő rémület s a tömeg úgy elszoródott a faluban, mint ahogy az őszi szél szétszórja a lesárgult falevelet . . . Csak Jaffers hevert ott ájultan a fogadó folyosóján, arccal a föld felé.

VIII. FEJEZET.

Mr Thomas Marvel kalandja.

Mr Thomas Marvel széles arcú, nagy szakállu, meglehetősen nekigömbölyödő uri ember volt, akinek husos, biborcsós orrát és rövid, karika-lábát nagyon jól ismerték Iping környékén. Elnyütt, behorpadt cylinder-kalapot, ütöttkopott, foltozott gunyát viselt s a gombok hiánya, meg itt-ott a féslek, nyilván elárulták, hogy mr Thomas Marvel agglegéný.

A derék csavargó az országut árokpártján ült, vagy másfél mérföldnyire Ipingtől. Mivel épen pihent, lehuzta mind a két cipőjét s a lábain csak folytonossági hiányokban szenvedő harisnyák voltak, melyeknek szellőző likain két nagy ujja úgy kandikált ki, mint a házörző eb két fölálló füle. Félig boszusan, félig megvetően nézte a két cipőt, mert a duplatalpu, erős lábbeli nagy volt neki: Mr Marvel pedig gyűlölte a nagy lábbelit, mert tapasztalásból tudta, hogy feltöri a lábát. És amint nézte a két otromba cipőt, boszuságában úgy tetszett neki, hogy soha

életében nem látott ennél utálatosabb emberi „készitményt.”

Egyszerre csak megszólalt egy hang a háta mögött.

— Jó erős cipők!

— Ajándék-marhának ne nézd a szarvát!
— felelte mr Marvel foghegyről, meg se fordulva.
— Én meg azt mondom, hogy ennél utálatosabb cipőt keresve se lehetne találni a föld kerekiségén.

— Hm! — dünnyögött a hang.

— Biz' ugy, uram! — folytatta mr Marvel elkeseredve, — volt ugyan már rosszabb cipőm is . . . sőt sokszor nem volt semmilyen se . . . de ilyen arcátlanul utálatos lábbelim még soh'se volt. Egy hét óta egyebet se teszek, mint cipőket kéregetek, amerre csak járok; annyira gyűlölöm ezeket . . . de sehol se adnak másikat. Nem mondom, hogy rossz cipők; mert hát egész jók és erősek is . . . Hanem az ilyen magamfajta *gentleman* sokat jár gyalog s nem minden cipő felel meg neki . . . S akár hiszi az ur, akár nem: én bizony egyebet se kaptam ebben az áldott kerületben, mint ezt a gyalázatos pár cipőt . . . Nézze meg csak jobban; hát nem undok holmi? . . . Pedig a jó lábbeli tömördek ezen a vidéken. Most nyolc éve is kaptam egy pár cipőt itten; se az előtt, se azóta nem is volt olyan jó cipőm . . . De most nem volt szerencsém . . . Ezt a csuf párt sózták a nyakamba . . .

— Cudar vidék ez! — szólt a hang. — Csupa gazemberek laknak erre.

— Na, ugy-e? — örült mr Thomas Marvel, hogy egy véleményen vannak. — Ezek a cipők! . . . Irgalmas Isten! . . . Igazi disznóság!

Lomhán hátra pillantott a bal vála fölött, hogy megnézzze és összehasonlitsa a megszólító

cipőjét a magáéval . . . de se a cipőket, se a megszólítót nem látta! . . . Most a jobb válla fölött nézett hátra: de akkor se látott semmit és senkit. Csodálkozva tápászkodott föl a földről.

— Merre van az ur? — kérdezte megfordulva.

Majd leesett az álla meglepetésében; — akármerre nézett, sehol senkit és semmit nem látott . . . csak a szél zizegett, de a sik földön, országuton egyetlen lélek se járt.

— Nini! . . . tán részeg vagyok? — tűnődött magában. — Vagy álmot láttam? . . . és csak magamban beszélgettem? . . . Mi az ördög . . .

— Ne ijedjen meg! — szólt a hang.

— Hé, te hasbeszélő bitang! — szitkozódik mr Marvel, maga körül forogva. — Merre vagy hát? . . . Velem ugyan ne komázz, mert mindjárt megmutatom, hogy nem ijedek meg . . .

— Ne is ijedjen meg, — ismételte a hang.

— Majd megijedsz te ostoba gazember! — dühöngött mr Marvel. — Hol vagy te bitang? . . . Hadd tapintok a fejed lágyára! . . .

Csönd lett. A hang nem felelt.

— El van az ur . . . *temetve*? — kérdezte mr Marvel némi szünet után.

Megint semmi felelet. Mr Thomas Marvel elképedve állt ott, mezitláb és kissé szorongva.

— Kakuk . . . kakuk . . . kakuk . . . — hangzott a távoli kis erdőből.

— Ennek fele sem tréfa, — rezzent össze mr Marvel és megdörzsölte a homlokát.

Köröskörül, amerre látott, nem volt egyetlen élő lény sem. A poros országut s két felől a sekély árok, óriási kigyóként kanyargott északról délnek s ott sem, a mezőn sem járt senki. Nem volt semmi nesz, csak a távolból hallatszott az egyhangu kakukkolás.

— Szentuccse, az ital volt! — dörmögte

mr Marvel megnyugodva. — Mit nem tesz az a kis pálinka! . . . De tudhattam volna, hogy éhgyomorra megárt.

— Nem az ital volt, nem! — szólalt most a hang. — Ön épen oly józan, mint én magam.

— Mi volt ez? — hökkent meg mr Marvel és úgy elsápadt, mint a fal. — Mi volt ez? . . . az ital . . . a pálinka . . .

Szinte nem is hallhatóan suttogta ezt a pár szét és megint forogni kezdett, révedező szemekkel tekintgetve maga körül.

— Esküdni mernék rá, — mondta rekedten, — hogy valaki beszélt . . .

— Persze, hogy beszélt! . . . Én voltam az! — szólalt meg ismét a hang.

— Már megint! — szólt mr Marvel ijedten s hirtelen behunyta szemét . . .

Ekkor azonban valaki megragadta a galérját s úgy megrázta, hogy majd elbukott.

— Legyen eszed! — rivalt rá a hang.

Mr Thomas Marvel végkép oda volt. Egész testében reszketett és elcsukló, siránkozó hangon jajgatott.

— Elittam az eszemet! . . . oh jaj! . . . elittam az eszemet! . . . Vagy pedig kísértetek törtek rám . . .

— Se ez, se az! — felelte a hang. — Hallgass ide!

— Részeg vagyok! — nyögte mr Marvel keservesen; és tántorogva szaladni akart az elátkozott helyről.

— Megállj! — rivalt rá a hang.

És mr Marvelnek úgy tetszett, mintha valaki az ujjával megbökte volna a mellét.

— Nos mi az? — kérdezte még jobban megrettenve.

— Azt hiszed, ugye-e, hogy képzelődöl? — kérdezte a hang.

— Hát mi egyebet hihetnék? — jajgatott

mr Marvel, egyre a szemeit dörzsölve, hogy nem kápráznak-e?

— No várj, — mondta a hang — Majd mindjárt meghajigállak kövekkel s akkor talán elhiszed, hogy nem képzelődöl.

— De mondja meg legalább, hogy merre van? — könyörgött a szegény csavargó.

A hang nem felelt . . . Vizz . . . süvöltött az első kavics és kis hijja, hogy el nem találta mr Marvel vállát . . . Vizz! . . . jött a második is, amely hirtelen emelkedett föl a földről nagy ivben, sebesen szelte át a levegőt s ott esett le a csavargó lábainál, aki, mintha megdermedt volna, mozdulni se birt . . . Vizz! . . . süvöltött a harmadik kavics, amely eltalálta mr Marvel fölálló nagy lába-ujját s aztán tovább ugrott az árokba . . .

De már erre mr Thomas Marvel észére tért. Fölordított fájdalmában és örült futásnak eredt, de még husz lépésnyire se ért, mikor valami láthatatlan akadályban megbotlott és orra bukott.

— Nos — szólalt meg a hang közvetlenül mellette, — hát képzelődés vagyok-e, vagy valóság?

A csavargó felelet helyett ismét talpra ugrott és futni akart. De, mintha valaki gáncsot vett volna neki . . . megint elbukott.

— Ha nem ülsz veszteg, — förmedt rá a hang, — fejbe doblak az első kővel.

— Könnyen beszél az ur! kesergett a csavargó s amint ült, kezébe fogta a fájós lábát, de félszemmel egyre azt a követ nézte, mely a levegőben látszott libegni.

— Könnyen beszél az ur! — ismételte panaszosan, — de én nem értek semmit az egészből . . . A kavicsoknak lábuk kél . . . A kövek beszélnek . . . Engem a földhöz vágnak . . . Jól van hát: megadom magam és szót fogadok.

A levegőben libegő kavics lehullott a földre.

— Pedig egyszerű a dolog, — szólalt meg a hang. — Én láthatatlan ember vagyok.

— Hát mondja meg, amit nem értek, — könyörgött mr Marvel, reszkető, elcsukló hangon. — Hová bujt el? . . . Hol rejtőzik . . . Hogy tud beszélni? . . . Mind ezt nem értem, de azért megadom magamat . . . Szót fogadok.

— Az az egész, hogy láthatatlan vagyok, — felelte a hang. — Meg kell értened, hogy láthatatlan vagyok: ez az egész.

— Hisz ezt mindenki láthatja! — nyögte a szerencsétlen csavargó. — Ezért ugyan sohse legyen az ur olyan türelmetlen és indulatos . . . De, könyörgöm, mondja meg mégis: hogy tud így elbujni?

— Láthatatlan vagyok. Ez a fődolog. S azt akarom, hogy megértsd végre . . .

— De merre van az ur? — vágott közbe mr Marvel.

— Itt állok az orrod előtt . . . három lépésnyire tőled.

— Uram bocsá'! . . . Ne tegyen lóvá az ur! hisz nem vagyok se vak, se bolond! . . . Még utóbb el akarja hitetni velem, hogy egészen olyan, mint a levegő! . . . Pedig én nem vagyok afféle irástudatlan csavargó . . .

— Pedig én olyan vagyok, mint a levegő! . . . Egészen átlátszó és te is keresztül látsz rajtam.

— Micsoda? . . . Hát önnek nincsen teste? . . . Hát a hangja? . . .

— Én is éppen olyan ember vagyok, mint te . . . van testem is . . . ennem is kell, innom is kell . . . ruhára szorulok . . . Csakhogy láthatatlan vagyok . . . Érted-e, láthatatlan vagyok . . . Ez az egész: láthatatlan! . . . Ha ezt meg érted, akkor mindennel tisztába vagy.

— Láthatatlan? . . . és mégis van teste?

— Van.

— Hát adja ide a kezét, — mondta mr Marvel, — ha csakugyan van keze . . . Akkor talán még se lesz oly hihetetlen a . . .

— Uram Isten! — kiáltott föl hirtelen. — Hogy megijesztett! . . . Minek ugy megszorítani a kezemet?

Érezte, hogy a láthatatlan kéz ujjai erősen megfogják a bal kezét, ő pedig reszkető jobb kezével végig tapogatta a láthatatlan ember karját, föl a válláig, aztán izmos mellét, a nyakát és végre szakállas állát . . .

— Oda vagyok! — álmélkodott a csavargó szörnyüködve. — Ez a legnagyobb csoda, amióta világ a világ . . . Olyan ember, mint én és mégse látszik belőle semmi . . . csak . . . csak . . .

Élesebben megnézte a látszólag „üres levegőt“ s aztán habozva kérdezte:

— Mondja csak, nem sajtot meg kenyeret evett utoljára?

— De azt, — felelte a hang. — Csakhogy még nem emésztettem meg.

— Hát ezt látom! — szólt mr Marvel. — Hanem azért szörnyen csodálatos eset ez!

— Korántsem oly csodálatos, mint ahogy te hiszed.

— No, az én eszemnek nagyon is csodálatos, — felelte a csavargó. — De hogy az ördögbe láthatatlan ön, uram? . . . Ezt igazán nem értem.

— Ennek nagyon hosszú a története. Aztán meg . . .

— Mondom, így is, úgy is végkép oda vagyok! — sóhajtott mr Marvel.

— Most csak ennyit mondok, — folytatta a hang, — segítségre van szükségem. Ezért jöttem ide. Véletlenül akadtam rád . . . örülten,

dühösen, kétségbeesve jártam erre . . . Embert tudtam volna ölni . . . És akkor megláttalak.

— Irgalmas Isten! — jajdult föl mr Marvel.

— Ide értem a hátad mögé . . . megálltam . . . haboztam . . . de nem bántottalak . . .

Mr Marvel csak a kezeit tördelte, szólani nem tudott . . .

— Nem bántottalak, — folytatta a hang, — mert így szóltam magamhoz: — „Ez is ép oly kitaszított ember, mint én vagyok. Ilyenre van szükségem“, — ezért nem bántottalak s ezért szólítottalak meg.

— Irgalmas Isten! — jajgatott a szegény csavargó. — De hát miben és hogyan lehetek én önnek segítségére? . . . Hisz nem is látom önt!

— Segíteni fogsz, hogy ruhát, eleséget, tanyát szerezzek . . . s más egyebet is, amire szükségem lesz . . . Ha pedig nem akarnád, — akkor . . . De nem! . . . te okos ember vagy és szót fogadsz . . . szót *kell* fogadnod!

És ismét kegyetlenül megrázta a csavargót.

— De uram, az Isten szerelmére! — könnyörgött szegény mr Marvel, levegőért kapkodva: — minek bánt engemet? . . . Lássá, én oly nyomorult, élhetetlen vagyok! . . . Ne rázzon tovább! . . . Aztán ereszszen az utamra . . . Hisz alig állok a lábamon! . . . És mindez oly érthetetlen . . . Sehol senki, sehol semmi: — se égen, se földön . . . És mégis hallom a hangját! . . . Mintha csak az égből jönne . . . És a kövek röpülnek . . . Érzem az öklét . . . Isten! . . . Csodatevő Isten!

— Szedd össze magad! — rivalt rá a hang, — mert teljesitened kell, amit rád bizok és parancsolok.

Mr Marvel fölfujta a pofáját s a szemei tágra nyíltak.

— Téged választottalak, — folytatta a hang — s te vagy az egyetlen, azokon a gaz-

embereken kívül, Ipingben, aki tudja, hogy él a világon „egy láthatatlan ember“. Te leszel a segítő társam, a cinkosom . . . Ha segíteni fogsz, — gazdaggá teszek . . . Ugy fogsz élni, mint a kis király . . . mert a láthatatlan ember hatalom . . . szörnyű hatalom . . .

Itt megakadt és hirtelen nagyot tüsszentett — De ha megcsalsz, vagy elárulsz, — folytatta fenyegetően — ha nem teszed meg, amit parancsolok . . .

Folytatásképen hevesen megrázta a csavargó vállát, aki fölordított rémületében.

— Nem csalom meg, nem árulom el önt, uram! — szabadkozott mr Marvel és ijedten hátrált. — Ez eszébe se jusson, uram! . . . Én tiszta szivemből engedelmes szolgája leszek önnek s mindent megteszek, amit csak parancsol . . .

— Isten! . . . Isten! . . . tette hozzá magában kétségbeesve, — csak most az egyszer segíts meg, én jó Istenem!

IX. FEJEZET.

Mr Marvel ellátogat Ipingbe.

Mikor a közvetlen rémület első kitörése lecsillapodott, a falubeliek rögtön kételkedni kezdtek, hogy valóban megtörtént-e mind az, ami oly roppant rémületbe ejtette őket? Valami ideges szkepszis szállta meg őket s a lakosság nagyobb fele nem volt hajlandó hinni a láthatatlan ember meséjében.

. . . Mert utóvégre is ki látta őt?

Azok, akik „látták“ — ha ugyan lehet látni, ami láthatatlan, — oly kevesen voltak, hogy a tiz ujjukra se jutott elég. S még ezek közül is eltűnt egy-kettő. Mr Wadgers például úgy bezárkózott a kovácműhelybe, hogy a színét se lát-

ták egész nap : Jafferst pedig bekötözött fejfelé ápolták a „*Postakocsi*“-hoz címzett fogadó belső termeiben.

Szóval, a nevezetes esemény szemtanúi nagyon megfogytak s mivel a falubeliek már régóta vágytak erre a pünkösdi ünnepre, amelyen ember-emlékezet óta mindig mulatni, szórakozni szoktak, most sem voltak hajlandók lemondani a majálisról s hogy mi se zavarja meg jó kedvüket, inkább nem is törődtek a láthatatlan emberrel.

... Mese! ... Képzelőzés! — mondogatták még azok is, akik titkon talán aggódtak.

És délután már alig volt Ipingben valaki, — kivéve azt a néhányat, aki testén hordozta a láthatatlan ember kezének bélyegét, — aki beszélt volna a nevezetes eseményről. Ám ha nem beszéltek róla, a rejtélyes szorongás bizonyos nemétől mégse szabadulhattak s még kint a réten is, a hol a majálist tartották, el-elhallgattott néha a zajos vidámság s a mulatók tétován, aggódva néztek össze. De a gyerekek gondatlan lármája megint csak feledtette az izgató eseményt s a meglettek is megemberelték magukat.

Délután négy óra tájban egy idegen érkezett a faluba. Zömök, kissé pocakos ember volt s látszott rajta, hogy ugyancsak siethetett, mert a lélekzete minduntalan el-elállt. Bár sietett, úgy rémlett, hogy szeretne megállni . . . néha egy percre habozva meg-megállt, de aztán annál gyorsabban lódult neki . . .

Egyenesen befordult a templom mellett és a „*Postakocsi*“ felé tartott. Az öreg Fletcher is látta . . . sőt úgy tetszett neki, hogy az idegen, aki pár lépésnyire ment el mellette, magában beszélget. Mr Huxternek szintén feltűnt ez a körülmény, melynek azonban akkor mindjárt semmi jelentőséget nem tulajdonított.

Végre az idegen megállt a „*Postakocsi*“

előtt s mr Huxter későbbi állítása szerint szemmel láthatóan tusakodott önmagával, hogy bemerjen-e vagy se . . . Végre mégis belépett: s mr Huxter látta, hogy az idegen lopva oson fölfelé a lépcsőkön, egyenesen az ebédlő felé. De ugyanekkor az ivóból figyelmeztették az idegent, hogy rossz helyen kereskedik . . .

— Az ott külön szoba! — kiáltott rá mr Hall.

Az idegen összerezszent, megfordult és bement az ivóba. De pár perc múlva ismét kijött, keze fejével törülgette a száját és mr Huxter, aki egyre leste, nagyon elégedettnek látszott. Pár percig lopva kémlelődött s midőn senkit se látott, óvatosan az udvarba osont, a hová az ebédlő ablaka nyílt. Az udvarban nekidőlt a kerítésnek, elővette kis cseréppipáját, megtömte, — mr Huxter látta, hogy az ujjai remegtek, — ügyetlenül rágyújtott s aztán, karba tévén két kezét a mellén, látszólag gondtalanul füstölni kezdett . . . de közben egyre hiuz szemekkel vizsgálgatott köröskörül.

Mr Huxter, a trafikos, jól látta mindezt a boltja ablakából s az idegen furcsa viselkedése annyira izgatta, hogy a világ minden kincseért le nem vette volna róla a szemét.

Egyszerre csak az idegen hirtelen kivette szájából a pipát és zsebre dugta. Aztán eltűnt az udvarban. Ekkor azonban mr Huxter, gyanakodván, hogy az idegen lopni akar, gyorsan kijött boltjából, megkerülte a házat, hogy elfogja a tolvajt . . . Épen jókor ért oda a fogadó hátsó kapujához: mr Marvel, — mert ő volt az idegen, — e pillanatban osont ki az utcára; egyik kezében nagy batyu, a másikkban meg három könyv volt, melyeket, mint később kiderült, a tiszteletes ur cingulusával kötözött össze.

Mikor az idegen meglátta mr Huxtert, meg-

hökkenve jajdult föl, majd hirtelen sarkon fordult és lélekszakadva futásnak eredt.

— Fogjátok meg! . . . Tolvaj! — kiabált mr Huxter és rögtön üldözni kezdte az idegent.

Amit mr Huxter ez után „tapasztalt“, — pár szóval el lehet mondani. Láta az idegent, amint lóhalálában menekül előtte, látta a föllobogózott falut s azt a néhány embert, aki a zajra feléje fordult . . . Aztán még egyszer elordította, ahogy száján kifért:

— Tolvaj! . . . Tolvaj! . . .

De többre már nem emlékezett. Csak még arra, hogy valami láthatatlan erő megragadta a nyakát, nagyot rugott rajta hátulról . . . ami ez után történt, azt már a falubeliek mondták el. . . . Mr Huxter nagyot bukott hasra, betörte az orrát: — s többé már semmi sem érdekelte, ami a világon történt . . .

X. FEJEZET.

A „Postakocsihoz“ címzett fogadóban.

Hogy világosan megérthessük, hogyan és mi történt a fogadóban, vissza kell mennünk odáig, amikor mr Huxter legelőször pillantotta meg mr Marvelt.

Ugyanebben a pillanatban mr Cuss és mr Bunting fönt voltak az ebédlőben. Komolyan tárgyalták a ma reggeli különös eseményt és mr Hall engedelmével tüzetesen megvizsgálták, átkutatták az idegen minden holmiját. Jaffers már úgy, ahogy talpra állt és haza is ment, hogy otthon heverje ki a szörnyű nap gyászos következményeit.

A láthatatlan ember cók-mókja mind egy rakáson volt, ahogy Mrs Hall az „eset“ után összehordta; a szobát fölsikálták, kiszellőztették, hogy kimenjen belőle a bűz s az asztal mellett,

ahol az idegen dolgozni szokott, ketten ültek : mr Cuss és mr Bunting.

Mr Cuss lehajolt és turkált a földön, az idegen holmija közt. Egyszerre csak diadalmasan kapott föl három vastag könyvet, — csupa kézírás volt, — melyek legfelsején nagy betűkkel pompázott ez a cím : — „Napló.“

— Ott a naplója ! — kiáltott föl, az asztalra dobván a könyveket. — Most hát legalább megtudunk valamit.

A tiszteletes, két karját az asztalon nyugtatván, kíváncsian nézte a három könyvet.

— Ez a naplója ! — ismételte mr Cuss és kinyitotta az első kötetet. — Hm . . . nincs rajta név . . . Mi a patvar ? . . . Csupa számok . . . furcsa jelek . . . és ábrák . . . Nem értem ! . . .

A tiszteletes fölállt s kíváncsian nézett a könyvbe barátja vállán át.

Cuss idegesen lapozgatott a könyvben s az arca hirtelen elkomorodott.

— Csupa szám ! — kiáltott föl boszusan. — Nem értek belőle semmit, Bunting.

— Azt mondta, hogy ábrák is vannak benne ? — kérdezte a tiszteletes. — Nézzük a képeket : hátha azok megmagyarázzák a szöveget.

— Nézze meg ön, — felelte mr Cuss. — Csupa szám, meg cirill betű . . . Azt hiszem legalább, hogy cirill betű és orosz . . . Ez meg itt mintha görögül lenne . . . Nos, ez az ön dolga . . . Ön tud görögül . . .

— Persze, persze ! — mondta a tiszteletes. És hirtelen elővette a pápaszemét, melyet nagy buzgalommal kezdett törölgetni, bár a veriték szinte gyöngyözött a homlokán . . . Hogy is ne ! mikor a görögöt még az egyetemen elfeledte !

— Persze, persze ! — ismételte motyogva :

— ha görögül van, akkor se baj: majd kibetűzöm valahogy.

— Nos, üljön ide és olvassa . . .

— Előbb csak úgy általánosságban szeretném átlapozni, — felelte a tiszteletes, egyre törölgetve a pápaszemét. — Tudniillik, ha átlapozzuk, mindjárt tudhatjuk, hogy körülbelül mi van benne: aztán pedig részletesen is elolvashatjuk.

Köhécselt, föltette a pápaszemét, igazgatta az orrán, megint köhécselt és titokban azt óhajtotta, bár jönné valaki, aki megzavarná őket, hogy ne kelljen szégyent vallania a görög tudományával . . . Majd elvette a könyvet Cuss kezéből és hanyagul lapozni kezdett benne . . .

Ekkor azonban különös dolog történt. Az ajtó hirtelen, kopogtatás nélkül kinyílt és sarkig kitárult.

A két férfiú hevesen összerezszent, körülnézett, de csakhamar megnyugodott, egy pufók képű, tömzsi ember állt a küszöbön: — mr Marvel volt.

— Ez az ivó? — kérdezte halkan, rekedten.

— Nem! — felelte a két ember egyszerre.

— A lépcső alján, barátom, — folytatta mr Bunting.

— És csukja be az ajtót! — tette hozzá mr Cuss bosszusan.

— Jól van, — hangzott a felelet; de mintha egész más, ércesebb hang lett volna, mint ahogyan az idegen először megszólalt.

— Bocsánatot kérek, — folytatta a tola-kodó, az előbbi halk rekedt hangon.

Majd ismét az érces hang szólalt meg:

— Jobbra át . . . indulj! — mire az idegen eltűnt és becsukta az ajtót maga után.

— Katonaviselt ember, — mondta mr Bunting. — Jó kedvű fickók ezek az obsitosok!

. . . Jobbra át: indulj! . . . Annyi, hogy eltévesztette az ajtót s megy a dolgára.

— Hanem az bizonyos, hogy megijesztett! — felelte mr Cuss. — Ma különben egész nap ideges vagyok . . . Szinte leestem a székről, mikor az ajtó oly hirtelen kinyílt

Mr Bunting elnézően elmosolyodott . . . pedig ő is majdnem lefordult a székről. Most azonban ismét a könyv fölé hajolt és sóhajtván, megadással mondta:

— Nézzük hát . . . mi van benne.

— Várjon csak! — szólt Cuss s fölkelve, bezárta az ajtót. — Azt hiszem, most már nem zavar senki.

E pillanatban mintha szuszogott volna mellette valaki, de mr Cuss ügyet se vetett rá.

— Egy dolog bizonyos, — mondta mr Bunting, közelebb huzva székét az asztalhoz; — hogy nagyon furcsa dolgok történtek Ipingben az utolsó napokban . . . nagyon furcsa dolgok. Én azonban mégsem hiszem el annak a láthatatlan embernek a meséjét . . .

— Persze, persze, mese az egész! — hagyta helyben mr Cuss. — Ugyan már miféle józan ember hihetné el az aféle örültséget? . . . Ámbár bizonyos, hogy . . . bizonyos . . . hogy . . .

— Nos mi bizonyos?

— Bizonyos, — folytatta mr Cuss, — hogy láttam a ruháját, amely egyenesen állt és nem volt benne semmi . . . Mikor a széken ült és lehajolt, beláttam a nyakán: s a kabátja üres volt . . .

— De jól látta? — kételkedett a tiszteletes — Nem képzelődés volt? . . . Hátha csalódott? . . . Például, valami tükrör lehetett ottan . . . olyasmi, a hogy a cirkuszi bódékban is tányéron látjuk a beszélő emberfejet, a testét pedig nem láthatjuk, mert tükrökkel födik el . . .

— Az igaz! — bólingatott mr Cuss.

— Aztán meg az ezermestereknek is annyi fogásuk van! — magyarázta a tiszteletes. — Lássa, némelyik levágja a tulajdon fejét, ott a szemünk láttára, hogy még a vére is csurog!...

— Ez is igaz! — hagyta helyben mr Cuss — s nem is vitatkozom önnel; bár, ismétlem, nagyon furcsa a dolog... Hanem most itt vannak ezek a könyvek... Hátha meg tudunk belőlük valamit?... Például: nézze csak... ez itt, ugy látom, görög írás... Próbálja olvasni.

Odabökött ujjával a könyv lapjára, mire mr Bunting zavartan köhécselt, igazgatta a pápaszemét és látszólag belemerült az olvasásba... Pedig tutajdonképen átkozta a sorsot, mely ebbe a csávába hozta... A faluban mindenki azt hitte róla, hogy kitűnően tud zsidóul és görögül, pedig már a betűk alakját is elfeledte ama harminc év alatt, mióta a szemináriumából kikerült... Már most mit tegyen? Bevallja-e tudatlanságát, vagy hazudozzék, hogy ezt és azt olvasta a könyvben?...

Mig ezen tűnődött, egyszerre csak erős szorítást érzett a nyakán... Föl akarta emelni a fejét, de a szorítás még erősebb lett, úgy, hogy meg se mozdíthatá a nyakát... mintha izmos, vasmarok fogta volna meg és szorítaná le az állát az asztalra...

— Meg ne moccanjatok, bitangok! -- suttogta valaki, — mert mindjárt összetöröm a fejeteiket!

A tiszteletes oldalt pillantott mr Cussre, aki mellette ült s akinek a feje szintén le volt nyomva az asztalra, mintha oda szögezték volna... s a mr Cuss arca eltorzult az iszonyatos rémülettől.

— Sajnálom, hogy durván kell bánnom önökkel, — folytatta a hang, — de kénytelen vagyok vele.

A két boldogtalan mukkanni sem mert.

— Micsoda gazság az, — szólta a hang ismét, — hogy a más naplójában mernek olvasgatni? . . .

A két koponya kopogva verődött az asztalhoz s a két halálra ijedt férfi nyögve jajdult föl.

— Micsoda gazság az, — ismételte a hang, — hogy be mernek törni egy szerencsétlen ember szobájába? . . .

A két koponya megint kopogva verődött az asztalhoz s az előbbi, fájdalmas nyögés ismét hallható lett.

— Zsiványok! . . . bitangok! — folytatta a hang, — hová tettétek a ruháimat?

A két összevert fejü ember mozdulni, szólni se mert, a hang pedig fenyegetően suttogott tovább.

— Hallgassatok ide! . . . Az ablak be van csukva, az ajtóról pedig lehuztam a kulcsot. Én erős ember vagyok s aztán itt van a piszkavas is . . . kétségtelen, hogy nyugodtan és kényelmesen megölhetnélek mindkettőtöket s aztán szép csöndesen odább állhatnék: — értitek-e?

Halk nyögés felelt erre a szép biztatásra.

— Látjátok? — folytatta a hang diadalmasan. — Nos, megigéritek-e, hogy ha eleresztlek benneteket, semmi ostobaságot nem követtek el s mindenben szót fogadtok nekem?

A tiszteletes meg a felcser összenéztek s beleegyezően kacsintottak egymásra, mert a fejüket meg se bírták mozditani.

— Megigérjük, — mondta mr Bunting.

— Megigérjük, — ismételte mr Cuss is.

A láthatatlan kéz rögtön elbocsátotta őket s a felcser is, a tiszteletes is fölegyenesedtek. Mindkettőnek lángvörös volt az arca s mindegyik kényelmetlenül csóválta a fejét.

— Nyugodtan üljete a széken! — intette őket a láthatatlan ember. — Nézzétek: itt van a piszkavas a kezemben!

S a piszkavas csakugyan ott volt — a le-

vegőben és fenyegetően suhogott, illetőleg táncolt . . .

— Mikor bejöttem a szobába, — folytatta a láthatatlan ember s a piszkavassal ott hadonászott a két ember orra alatt, — azt hittem, hogy senki se lesz itt. S azt is reméltem, hogy könyveimmel együtt megtalálom a ruháimat is . . . Hol a ruhám? . . . Nem! meg ne moccanjatok! Ugy is látom, hogy már nincs itt . . . Nekem pedig ruha kell . . . mert ha a láthatatlan ember bátran szaladozhatik ruha nélkül is; az éjszakák hűvösek s én nem akarok dideregni . . . Nekem ruha kell: értitek? . . . Ruha és minden más egyéb is . . . Meg ez a három könyv, amelyhez semmi közötök.

XI. FEJEZET.

A láthatatlan ember felbőszül.

Mialatt ezek a dolgok az ebédlőben történtek s mialatt mr Huxter gyanakodva leste mr Marvellt, aki látszólag egykedvűen pipázott az udvaron, neki támaszkodva a kerítésnek, — addig mr Hall és mr Teddy Henfrey élénken beszélgettek a lépcsőházban az ipingi nevezetes eseményről.

Egyszerre csak nagy zuhanás hallatszott fölülről, mintha valaki neki esett volna az ebédlő ajtajának, aztán hangos jajkiáltás, amire . . . mély csönd következett.

— Hahó, mi az? — kiáltott föl Teddy Henfrey.

— Hahó, mi az? — kiabáltak az ivóból is. Mr Hallnak nem tetszett ez a dolog.

— Valami nincs rendben odafönt, — mondta a fejét csóválva.

És rögtön, elszántan fölment a lépcsőkön. Vele ment mr Teddy Henfrey is s amint fölé-

tek az ebédlő ajtaja elé, mind a ketten megálltak. Habozva, hallgatózva álltak ott pár pillanatra, majd mr Hall sugva mondta:

— Itt történik valami . . .

Teddy Henfrey bólintott és gyanusan szimatolt a levegőben. A szobából átható bűz szivárgott ki és elfojtott, heves párbeszéd töredékes foszlányai hallatszottak belülről.

— Nincs baj odabent? — kiáltott mr Hall hangosan, bezörgetve az ajtón . . . majd ismét elülről kezdődött a halk suttogás s egyszerre csak hangosan fölkiáltott valaki:

— Nem! az Isten szerelmére, nem! . . .

Aztán hallani lehetett, amint egy szék nagy zajjal földül, mire heves, rövid dulakodás támadt . . . és ismét temetői csönd.

— Mi az ördögöt csinálhatnak odabent? — kiáltott be mr Hall ismét és megdöngette az ajtót.

A tiszteletes felelt, de a hangja csodálatos módon el-elcsuklott:

— Nincs . . . se-emmi baj . . . ké-érem . . . ne-e . . . Zava-arjon! . . .

— Ez furcsa! — szólt mr Teddy Henfrey.

— Ez furcsa! — ismetelte mr Hall is.

— Azt mondta: ne zavarjuk.

— Én is hallottam . . .

— Most meg tüsszentett valaki! — mondta Teddy, a fejét csóválva.

Izgatottan hallgatóztak tovább. Bent ismét elülről kezdődött a halk, elfojtott, heves beszélgetés, mely lassan civakodássá fajult.

— Nem tehetem! — hallatszott a mr Bunting ingerült szava, — nem tehetem, uram! . . . Nem akarom!

— Mit beszél? — kérdezte Teddy.

— Azt mondja, hogy: „Nem akarom“! — sugta mr Hall — Talán csak nem nekünk mondta?

— Szerencsétlen — szólt mr Bunting ismét.

— Szerencsétlen ! — ismételte Teddy. —

Most azt mondta, hogy : szerencsétlen ! . . . Ezt igen jól hallottam.

Ugyanekkor fönt az ebédlőben mintha ismét dulakodtak volna . . . aztán az ablak hangerősen becsapódott.

Hall, Henfrey s valamennyien, akik az ivóban voltak, rögtön kirohantak az utcára . . . Még látták, hogy a sarkon éppen akkor fordult az a különös idegen, aki kevéssel előbb jött be a fogadóba — és mr Huxter ugyanakkor nagyot karikázik és orrára bukik . . . az utca népe pedig mindenfelől összeszalad.

Mr Huxter úgy hevert a földön, mint a taglóval leütött szarvasmarha : se élt, se halt. Teddy Henfrey ott maradt mellette, mr Hall és két parasztleány azonban kiabálva szaladtak s végig az utcán, üldözték a tolvajt. A templomhoz érve még látták, hogy mr Marvel, aki hihetetlen gyorsasággal vágatott, nekivág az országutnak . . .

Mind a hárman azt hitték, hogy a menekülő nem más, mint a láthatatlan ember, aki most hirtelen láthatóvá lett : — utána eredtek hát, hogy elfogják.

De mr Hall alig szaladt száz lépést, hirtelen fölordított és bukácsolva esett neki az egyik parasztleánynak, aki mellette szaladt s végig hasalván a földön, ezt is magával rántotta. Később azt mondta, hogy fölrúgták. A második paraszt, azt vélvén, hogy mr Hall csak véletlenül esett el, tovább futott, de valaki úgy oldalba vágta, hogy mentem összerogyott és elállt a szava. Az első paraszt pedig, mielőtt föltápáskodott mr Hall alól, olyan ökölcsapást kapott a tarkójára, hogy szédelegve kapkodott levegő után, mint az őszi légy.

E pillanatban a rétről szaladt arra néhány ember, hogy megnézzék, mi történik. Az első,

egy hatalmas timár-legény, aki híres volt a nagy erejéről, úgy bukott el, mint akinek gyors futásban hirtelen gáncsot vetnek; bátyja, aki utána jött, megbótlott benne s majd kitörte a nyakát estében. A mögöttük rohanó bérest úgy fejbe csapta valaki, hogy sikoltani se tudott; aztán még két ember vágódott el, — az egyik, mert mellbe lökték, a másik, mert hátba vágták . . . s az utánuk tódulók káromkodva bukdácsoltak az elesettek közt; — kit nyakszirten ütöttek, kit kupába vágtak, kit pedig gáncscsal, hirtelén lökéssel vágtak földhöz.

Ugyanakkor, mikor Hall és Henfrey meg a többi ivóbeli vendégek kirohantak azt utcára, mrs Hall, akit sok évi tapasztalatai megtanították arra, hogy nem jó ilyesmibe avatkozni, visszament az ivóba. De majdnem egyidejűleg kinyílt az ebédlő ajtaja, amelyen mr Cuss rohant ki, rá se nézve a fogadósnéra, lélekszakadva szalad az utcára, — kiabálva, ahogy a száján kifért: — Fogjátok meg! . . . Ne engedjétek, hogy eldobja a batyut! . . . Amíg nála van a batyu, addig láthatjátok! . . . Utána! . . .

Ő ugyanis nem tudott mr Marvelről, sem arról, hogy a láthatatlan ember az ablakon át kiadogatta a batyut s a könyveket mr Marvelnek. Mr Cuss arca csak úgy lángolt a haragtól és az elkeseredéstől; de ruházata fogytékos volt: — csak az alsó fehérneműje volt meg, ami ugyan megjárta kényelmi szempontból júniusban, de tisztességes viseletnek épen nem volt mondható.

— Fogjátok meg! — ordított lihegve. — Ellopta a nadrágomat! . . . meg a tiszteletes ruháját is . . .

Alighogy elnyargalt mr Huxter mellett, — aki még mindig földön hevert, s Teddy alig bírta fölmosni, — ő is elbukott, még pedig úgy, hogy hármát is hentergett a földön . . . egyuttal pe-

dig valaki kegyetlenül rátaposott a kezére. Mr Cuss fölordított fájdalomában, nagy keservesen föltápáskodott, de megint leütötték a derekát, úgy, hogy csak négykézláb tudott odább vándorogni: ekkor meg valaki hátulról fölrugta . . .

A szerencsétlen ember sántítva kelt föl, de kis hujja, hogy ismét fel nem lökték, el nem gázolták: a rétről mind örülten menekültek az emberek a faluba, s amint mr Cuss, mint a se-reghajtó, leghátul baktatott, egyszerre megint föltövön csapták hátulról, amitől ismét orrára bukott . . . Erre kétségbeesve fölordított, összeszedve minden erejét, s mintha egyszerre meggyógyult volna: vadul vágatott vissza a fogadóba.

Mögötte, amint épen beugrott a fogadó kapuján, a vagy kiabálás közt éles, dühös fájdalom-ordítást hallott, mely hangos csattanásra következett, mint mikor valakit hatalmasan arcul ütnek . . . Megismerte, hogy a hang a láthatatlan ember hangja volt: — a dulakodásban valaki bizonyára véletlenül eltalálta . . .

A következő pillanatban mr Cuss már oda-fönt volt az ebédlőben, ahonnan mr Bunting ki se mert mozdulni.

— Jön vissza, Bunting! — kiáltotta lihegve.
— Meneküljön!

Mr Bunting az ablaknál állt és szégyenlősen takarózott a szőnyegbe mit a földről vett föl meg egy nagy ujságpapirosba.

— Ki jön? — kérdezte úgy megrezzenve, hogy majd lebukott róla a szőnyeg.

— A láthatatlan ember! — felelte mr Cuss, és az ablakhoz szaladt. — Legjobb lesz, ha el-tisztulunk innen . . . Az az ember megőrült! . . . öl, gyilkol mindenkit, akit előtalál.

Evvel sarkon fordult és kirohant a szobából.

— Irgalmas Isten! — jajdult föl mr Bunting kétségbeesve.

Pár pillanatig habozott, hogy mit tegyen. Röstelte, hogy így, félmeztelenül mutogassa magát a falubeliek előtt . . . de ekkor a dulakodás zaja már a fogadó kapujához ért . . . a tömeg hanyatt-homlok rohant be a házba. Most már mr Bunting se habozott többé: kinyitotta az ebédlő ablakát, összehuzta magán a szőnyeget, kiugrott s aztán lélekszakadva rohant haza a fő-utcán, ország-világ csudájára és álmélkodására.

*

*

*

E pillanattól kezdve lehetetlen részletesen elmondani, hogy mi történt Ipingben. Lehet, hogy a láthatatlan embernek nem volt egyéb szándéka, mint az, hogy földözze mr Marvel menekülését, aki a lopott ruhát és a könyveket vitte. De úgy látszik, hogy gonosz természete elragadta és boszura ösztönözte az ipingiek ellen, akik annyi keserüséget okoztak neki: — s ezért üldözte, ütötte-verte, csépelte őket.

A falu főutcája tele volt rohanó, menekülő alakokkal, akik a szó szoros értelmében dula-kodtak, hogy a házakba bejuthassanak. Betörték a trafikos boltjába, bedöntötték az öreg Fletcher kapuját . . . aztán mindenfelől csapkodták az ajtókat, ablakokat és bezártak mindent . . . az egész falu mintha kihalt volna: — csak itt-ott, a betett fatáblák mögül, leselkedett egy-egy ember az ablakon át, hogy csöndes-e minden az utcán?

A láthatatlan ember avval mulatott egy darabig, hogy a „Postakocsi“ valamennyi ablakát betörte, aztán levett egy utcai lámpást és bedobta a mr Grogram szalonjába. Bizonyára ő vágta el a telegráfdrótokat is az adderdeani országuton, a Higgins majorja mögött . . . Ez volt utolsó gáztette Ipingben: — ettől kezdve senki sem látta ott többé, ami már azért is könnyű volt, mert egyáltalában láthatatlan volt.

De azért jó két óra elmult, mielőtt bárki is ki mert volna jönni.

XII. FFJEZET.

Mr Marvel megkisérti a lázongást.

Mikor már alkonyodni kezdett és Iping halálra rémült lakossága lassan-lassan ismét előbujt, a bramblehursti országuton egy alacsony, pocakos ember baktatott a fák alatt. Hóna alatt három nagy könyvet cipelt, amelyek össze voltak kötve, a másik kezében pedig nagy, kék abroszba kötött batyut vitt. Neki vörösödött arca levert, fáradt volt, ő maga pedig kimerültnek, látszott bár azért nagyon igyekezett . . . mintha valami láthatatlan kéz egyre lökdöste volna.

— Ha még egyszer megpróbálsz, — szólt mellette egy hang fenyegetően, — ha még egyszer megpróbálsz a szökést . . . jaj neked.

— Irgalmas Isten, — nyöszörgött mr Marvel, — eszembe se jutott!

— Becsületemre mondom, hogy megöllek; — folytatta a hang.

— Én nem próbáltam meg a szökést, — mentegetőzött mr Marvel, csaknem sirva. — Esküszöm, hogy nem próbáltam meg . . . Eszembe se jutott! Mit tudom én, hogy arra a keresztutra nem szabad menni! . . . Egyszerre csak azt éreztem, hogy leütötték a derekamat . . .

— Még a fejedet is betöröm! — fenyegetőzött a hang.

Mr Marvel menten elhalligatott és behuzta a nyakát; végkép oda volt; ránézni az arcára annyi volt, mint szemtől-szembe látni a kétségbeesés megtestesülését.

— Ugy is elég bajom van ezekkel a gazemberekkel! — csikorgatta fogait a hang. —

Most már mindenki tudja, hogy láthatatlan vagyok: s még te is meg akarnál szökni a könyveimmel? . . . De jaj neked! . . . Csak azt tudnám, hogy mit tegyek? mihez fogjak? . . .

— Bár én tudnám! — sóhajtott mr Marvel magában.

— Most már mindegy! . . . Holnap bent lesz az ujságokban! . . . Mindenki engem fog hajszozni . . . Az egész világ tudni fogja a titkomat . . . Mindenki óvatos lesz és vigyázni fog . . .

A hang irtózatossá fakadt s aztán hirtelen elhallgatott. Mr Marvel arcán a kétségbeesés kifejezése még sötétebb lett; a szegény ember járása meglassusodott.

— Siess! — rivalt rá a hang durván.

Mr Marvel megrezzenve ugrott előre s kis híjja, hogy el nem ejtette a batyut, meg a könyveket.

— Vigyáz a könyveimre, ostoba! — kiáltott rá a hang, és mr Marvel feljajdult, mert hátba ütötték.

— Uram segíts, — fohászkodott a szegény csavargó.

— Annyi bizonyos, — folytatta a hang, — hogy hitvány, nyomorult féreg vagy . . . Nyomorult féreg vagy, de szükségem van rád.

— Ugy van, nyomorult vagyok! — nyögte mr Marvel elkeseredve.

— Az vagy, — hagyta helyben a hang.

— Oly nyomorult, hogy hitványabbat keresve se találhatott volna . . .

A hang nem felelt. Mr Marvel várt egy kicsit, aztán csüggedten folytatta:

— Én nem vagyok erős . . .

Néma csönd.

— Én nagyon gyöngye vagyok . . .

— Igazán? — kérdezte a hang gunyosan.

— És gyáva is vagyok . . . Ezt a kis

dolgot, például, jól elvégeztem nagyon . . . de el is véhettem volna . . . Oh, Istenem! . . . Bizony, bizony kis hijja, hogy el nem hibáztam!

— Hát aztán?

— Nincs erőm, se bátorságom arra, amit ön kíván tőlem . . .

— Semmit se félj, én majd ösztönözlek.

— Oh, ne tegye, kérem . . . Legjobb, ha elereszt . . . Én nem árulom el az ön terveit, szándékait . . . És ha rám bizza, lehet, hogy nem birom végrehajtani . . . még utóbb elhibáznám.

— Még csak az kellene! — fenyegetőzött a hang.

— Bár meghalnék! — jajdult föl mr Marvel elkeseredve.

A hang nem felelt. Mr Marvel pedig esdekelve folytatta:

— Lássa, könyörgöm, nem is igazság, hogy így bánik velem . . . Nekem tökéletes igazságom van . . . ha egyszer nincs kedvem . . .

— Rajta siess! — rivalt rá a hang durván.

Mr Marvel meggyorsította lépteit s egy darabig némán baktatott az uton. De nem sokáig állta szótlanul.

— Ez borzasztó állapot! — kesergett fájdalmasan.

A hang nem is hederített rá. A csavargó ismét várt egy darabig, majd ismét elkeseredve szólalt meg:

— Mi hasznom is van az egész életből? . . . Inkább haljak meg legott, mint sem . . .

— Oh, befogod-e már a szádat? — kiáltott föl a hang hevesen és megrázta a csavargót. — Majd megtanítlak emberségre, szófogadásra! . . . Azt teszed, amit parancsolok . . . És jól elvégezd, amit rád bizok, különben! . . . Ostoba vagy, nyomorult vagy, de azt teszed, amit parancsolok! . . .

— Alázattal könyörgöm uram, — siránkozott mr Marvel: — én nem való vagyok önnek . . . Engedje meg hogy . . .

— Csönd legyen! — harsogta a hang. — Ha nem hallgatsz: jól elverlek, érted? . . . Én gondolkozni akarok . . . Meg ne mukkanj hát, míg csak nem kérdezlek!

E pillanatban két világos ablak vöröslött át a fákon, s amodább egy templom tornya meredezett az ég felé.

— Vigyázz! — szólt a hang hirtelen. — Ráteszem kezemet a válladra, s úgy megyünk végig a falun . . . Egyenesen menj az orrod után, s vigyázz, hogy ostobaságot ne cselekedjél! . . . Mert megkeserülöd! . . .

S a boldogtalan, elgyötört csavargó busan baktatott végig a falun, hátán a batyu, hóna alatt a könyvek . . . majd a falun túl eltűnt az alkonyat sötét homályába.

XIII. FEJEZET.

Kaland Port-Stoweban.

Masnap reggel tíz órakor mr Marvel kócosan, sárosan, álmosan üldögélt egy kis csapszék udvarában Port-Stowe külső végén. Látszott rajta, hogy fáradt és ideges, a két arcát föl-fölfujta, mintha nagy dologra szánta volna el magát, aztán meg ismét csüggedten horgasztotta le a fejét. Mellette, a padon, volt a három könyv, most már madzaggal összekötve, a batyu azonban már hiányzott. Elrejtették a bramblehursti országut mentén, a kis fenyvesben, mert a láthatatlan ember időközben megváltoztatta a tervét.

Mr Marvel tehát ott üldögélt a padon, két kezét könyökig bedugta a zsebeibe s bár senki se törődött vele, mégis folyton aggódva, láza-

san tekintgetett körül, és folyton idegesen izgett-mozgott.

Mikor azonban már vagy egy óráig üldögeált odakint, egy éltesebb matróz jött ki a csap-székből, kezében ujság, és letelepedett melléje a padra.

— Szép idő van, — szólt hozzá a matróz.

Mr Marvel megriadva nézett körül, mintha keresne valakit, s halkán felelt:

— Nagyon szép.

— Egészen olyan idő, amilyen ilyenkor lenni szokott, — folytatta a matróz barátságosan.

— Az ám! — felelte mr Marvel röviden.

A matróz fogpiszkálót vett elő a mellényzsebéből és munkához fogott vele. Eközben nem beszélt ugyan, de egyre kíváncsian szemlélte a csavargót. Mikor ugyanis kijött a csap-székből és mr Marvel felé jött, úgy tetszett neki, hogy pénz-csörgést hallott; mintha a csavargó épen akkor csusztatott volna a zsebébe egy másik pénzt . . . s ez szeget ütött a fejébe.

. . . Hogy lehet ennek a toprongyos embernek annyi pénze? . . .

Kíváncsian nézte hát mr Marvelt, s egyszerre csak eszébe jutott valami, ami már egész reggel nagyon izgatta.

— Könyvek? — kérdezte hanyagul, eltéve a fogpiszkálót, s ráütve öklével a három könyvre.

Mr Marvel megrezzent, mintha őt ütötték volna meg és fanyarul felelt:

— Az ám . . . könyvek.

— Az ember sok furcsa dolgot olvashat a könyvekből, — folytatta a matróz.

— Meglehet.

— De nemcsak a könyvekből . . .

— Hanem? — kérdezte mr Marvel és gyanakodva tekintgetett maga körül.

— Hanem az ujságokból is, — végezte be

a matróz. — Néha igazán furcsa dolgokat olvas az ember az ujságokból.

— Igazán?

— Például ebből is! — szólt a matróz s azt az ujságot mutatta, amelylyel kijött.

— Elhiszem.

— Biz ugy! — felelte a matróz kihivóan. S erősen a szemébe nézve mr Marvelnek; lassan, nyomatékkal folytatta:

— Például, ebben is van egy furcsa történet . . . a láthatatlan emberről.

Mr Marvelnek leesett az álla, s kis hijja, hogy ő maga is hanyat nem esett a padról.

— Ugyan már miféle bolondság ez? — kérdezte hebegve. — Ez csak nincs benne?

— Nincs-e? . . . De bizony itt van a láthatatlan ember!

— Irgalmas Isten! — kiáltott föl mr Marvel, megrezzenve és ijedten nézett körül.

— Ha mondom, hogy itt van, — szólt a matróz, mr Marvel nagy megnyugvására, — ugy értem, hogy itt ír róla az ujság . . . De azt nem mondom, hogy a láthatatlan ember itt van mellettünk . . .

— Láthatatlan ember? — álmélkodott mr Marvel. — Ugyan ki hinné el az ilyen badarságot?

— Badarság? — felelte a matróz, egyre gyanakodva nézte mr Marvelt. — Már hogy lenne badarság, mikor itt van a nyomtatásban.

— Én már négy napja nem láttam ujságot, — mondta mr Marvel.

— Iping faluból indult el a láthatatlan ember.

— Igazán? — farizeuskodott a csavargó.

— Ugy van: Ipingből indult el. De hogy honnan jött oda, azt a jó Isten tudja . . . Valamint azt is, hogy hová lett . . . Itt van ni: — „Szen . . . zá . . . ciós . . . eset . . . Iping . . .

ben“ . . . S ez az ujság azt mondja, hogy az eset bizonyos . . . olyan világos, mint a nap!

— Irgalmas Isten!

— Pedig szörnyű furcsa történet ám! . . .

A tiszteletes meg a felcser látták . . . akár meg is esküsznek rá, hogy látták; azaz, hogy nem látták, mert hát láthatatlan . . . Hanem a „*Postakocsi*“ fogadóba volt szállva, és senki se tudott róla, hogy micsoda szörnyű szerencsétlen ember . . . egész addig, míg egyszer csak összekapott valamin a fogadósnéval . . .

— Hát aztán? — érdeklődött mr Marvel.

— Akkor mérgében letépte a haját, szakállát, az orrát, és kitünt, hogy a feje láthatatlan . . . Mindjárt le is akarták tartóztatni, de hát nem lehetett, mert hirtelen lehányta a ruháit, s akkor senki se látta . . . De mégis nagy dula-kodás támadt, s e közben a láthatatlan ember több embert veszedelmesen megsebesített . . . például, ahogy az ujság mondja, mr Jaffers is, a falu érdemes pandurját . . . Na, ugy-e, hogy csinos kis történet? . . . És itt vannak a nevek is mind!

— Uram bocsá'! — álmélkodott mr Marvel, idegesen fészkelődve a helyén s igyekeztén megolvasni zsebében a beléhullatott pénzt. — Ez igazán furcsa és hihetetlen!

— Ugy-e? . . . Furcsa és hihetetlen . . . Az embernek az esze is megáll! . . . Én még sohase hallottam eféle láthatatlan emberről: de manapság annyi furcsa dolog történik, hogy az ember sohase tudhatja . . .

— Van még . . . van még egyéb is? — kérdezte mr Marvel, látszólag könnyedén, bár majd oda volt ijedtében.

— Micsoda? . . . Hát ennyi nem is elég?

— Azt kérdem, hogy nem tért-e vissza véletlenül? . . . Vagy az ujságban csak annyi van, hogy megszökött?

— Csak annyi? — csodálkozott a matróz.
— Hát még ez se elég? — Ugyan mi kellene még egyéb?

— Oh, ez is elég! — sietett felelni mr Marvel

— Magam is azt hiszem, hogy elég! . . . Ennél többet már kívánni se lehet.

— Hát cimborája? . . . Nem mondja az ujság, hogy volt cimborája is? — kérdezte mr Marvel szorongva.

— Micsoda? . . . még cimborája is? — méltatlankodott a matróz. — Mintha nem elég isten-csapása lenne ő maga is!

— Persze, persze! — bólintgatott mr Marvel, kissé megnyugodva.

A matróz pedig fejét csóválva folytatta:

— Az embernek végigborsószik a háta, ha rágondol, hogy ez a fickó szabadon kóborol a környéken! . . . Senki se tudja, hogy merre jár a cudar, de egynémely jelekből azt hiszik . . . ez az ujság mondja . . . hogy erre vette az útját, Port Stowe felé . . . Hogy a bagó rugja meg! Ez nem afféle amerikai csoda-történet, hanem való igazság! Gondolja csak meg: mi mindent követhet el büntetlenül az a bitang! . . . Ha például neki megy önnek és fültövön vágja; ki gátolja meg ebben? Ki vonhatja ezért számadásra? . . . Vagy ha lopni, rabolni, gyilkolni akar? . . . Köd előttem, köd utánam, mint a mesében, senki se látja és arra megy, a merre neki tetszik! . . . Mi többiek olyanok vagyunk mint a vakok. S a hogy például én is gáncsot vethetek a vaknak, a nélkül, hogy látná, ki bántja: ép úgy ez a láthatatlan ember is elbánnhat velem . . . sőt meg is ölhet, ha kedve tartja! . . . Sőt még könnyebben! mert vakoknak rendesen nagyon jó fülük van: én legalább úgy hallottam . . . És ha például kedve kerekedik inni . . .

— Akármelyikünk poharából kiihatja a bort,

vagy a sört! — felelt mr Marvel. — Annyi bizonyos, hogy elbánhat az emberrel.

— De nagyon is! — bólintgatott a matróz, — még pedig büntetlenül!

Mr Marvel az egész beszélgetés alatt egyre idegesen nézelődött jobbra-balra és feszülten hallgatózott, hogy nem hall-e csöndes, zajtalan lépéseket . . . Majd, mintha nagy elhatározásra szánta volna el magát, köhécselni kezdett . . .

— Nos, mi az? — kérdezte a matróz kíváncsian.

Mr Marvel még egyszer körülnézett, ismét köhécselt, majd egész közel hajolt a matrózhoz és suttogva így szólt:

— Hát . . . ha épen tudni akarja . . . én magam is tudok egyet-mást arról a láthatatlan emberről . . . Egészen privát forrásból.

— Oh! — kiáltott föl a matróz érdeklődve. — Ön? . . .

— Én! — felelte a csavargó, — úgy van: én!

— Na, ez derék! . . . S nem mondaná el, ha szabad kérnem . . .

— Szeme szája eláll, ha meghallja! — suttogta mr Marvel. — Irtózatos! . . . mondom: irtózatos! . . .

— Na ez derék! — érdeklődött a matróz s közelebb huzódott mr Marvelhez.

Ez pedig komolyan, bizalmasan suttogva folytatta:

— Hát azon kezdem, hogy . . .

Egyszerre azonban csak elállt a szava s alig bírta kinyögni:

— Jaj!

— Mi az? — kérdezte a matróz megütözve.

— Jajja-jaaj! — nyögött rémesen mr Marvel. S fájdalomtól eltorzult arcán meglátszott, hogy valami fizikai szenvedés gyötri.

— Mi az? — kérdezte a matróz még jobban megütközve.

— Semmi! — nyögte mr Marvel és a füléhez kapott.

Aztán hirtelen fölugrott, hóna alá csapta a könyveket és gyorsan így szólt:

— Azt hiszem, már ideje, hogy tovább álljak . . .

Kitámolyogva, el-elbotolva indult meg, mintha valaki lökdöste volna.

— De hisz ép most akarta elmondani, hogy mit tud a láthatatlan emberről! — tartóztatta őt a matróz.

Mr Marvel tanakodni lászott, hogy mit feleljen.

— Ostobaság! — szólt egy hang.

— Ostobaság az egész! — ismételte mr Marvel.

— De bent van az ujságban! — tiltakozott a matróz.

— Mindegy! Azért mégis ostobaság! — felelte mr Marvel. — Ismerem azt a bitangot is, aki világgá bocsátotta ezt a hazugságot . . . Hazugság az egész: — láthatatlan ember nincs, nem is volt, nem is volt soha! . . . Mondtam: lóvá tették önt!

— Lóvá? . . . engem? . . . De mikor itt van az ujságban!

— Egy szó se igaz belőle! — kiáltott föl a csavargó hangosan.

A matróz rábámult és fölvette az ujságot. Mr Marvel félénken tekintgetett körül.

— Várjon csak! — szólt a matróz vonatva és fölkelte. — Ön tehát azt állítja, hogy . . .

— Ugy van: azt állitom! — felelte mr Marvel szilárdan.

— Akkor hát mért unszolt és biztatott, hogy mondjam el az esetet szegről-végre? . . .

Vagy azt hiszi, hogy az orromnál fogva lehet engem vezetni, mint a bolondot?

Mr Marvel fölfujta a pofáját. A matróz hirtelen elvörösödött és ökölre fogta a kezét és mérgesen mondta:

— Egy fertály óráig beszélgettem veled tisztességesen, te rongyos csavargó s te benned még annyi becsülettudás sem volt, hogy . . .

— Hallja az ur! az öregapját tegezze! — feleselt mr Marvel.

— De meg is puhitlak, betyár . . .

— Előre! — szólt a hang.

És mr Marvel neki lódult, mintha nagyot löktek volna rajta.

— Jobb is, ha elviszed az irhát! — kiáltott utána a matróz.

— Ki viszi az irháját? — felelte a csavargó.

De többet már nem mondhatott, mert inentől kezdve úgy bukdácsolt előre az uton, mint akit ököllel, térdel biztatnak. Valamivel odább pedig úgy tetszett, hogy hangosan pöröl, felesel valakivel.

— Bitang csavargó! — kiáltott utána a matróz; kimenvén az országutra, szétvetette a két lábát, karba tette a kezét s úgy nézett a bukdácsolva baktató ember után. — Még te mersz belőlem bolondot üzni, hitvány? . . . Mikor itt van az ujságban?!

Mr Marvel visszafordult, hogy majd megfelel a matróznak, de nem birt szólni s úgy megtántorodott, hogy majd hanyatt esett. Aztán pedig az ut kanyarulatánál eltűnt a fák alatt. A matróz azonban csak állt az ut közepén, mint a tilalomfa, míg egy parasztszekér el nem zavarta onnan. Akkor megfordult s a fejét csóválva, dörögve ment vissza a csapszékbe:

— Akasszák föl a hitvány gazemberét! . . . Még lóvá akar tenni! . . . Pedig szóról szóra bent van az ujságban!

* * *

Később ismét hallott valami furcsa, nagyon furcsa dolgot, ami nem messze történt attól a csapszéktől. Ez pedig az volt, hogy „egy marék pénz“ szabadon járkált, röpdösött a levegőben, mintha szárnya lett volna . . . Egy matróz-pajtása látta ezt a csodálatos dolgot ugyanaz nap reggel. Utána is szaladt a pénznek, de hasra vágódott, mielőtt elérte volna, mert megbotlott valami láthatatlan akadályban s mire föltápászkodott, a pénz már eltűnt . . . A mi matrózunk ugyan nem nagyon babonás és hiszékeny ember volt, de ez már neki is sok volt. Később azonban ő is másként gondolkozott.

Mert ennek a levegőben szálló, járó pénznek a története igaz volt. Az egész környéken tudtak róla és sokan voltak, akik látták is: az országot menti majorokból, csárdákból, házakból, — amint a „marék pénz“ szép lassan sétált a levegőben: sovereignek, shillingek, koronák és pennyk; amelyek hirtelen eltűntek, ha valaki utánuk eredt. S aki jól utána nézett, azt is látta, hogy a pénz mindig annak a tömzsi, rongyos, fáradt csavargónak a zsebében tűnt el, aki ott üldögélt a port-stowei csapszék előtt ama bizonyos matrózzal.

Tíz nappal később, — amikor már szájról-szájra jártak a burdocki eset részletei is, — ugyanez a matróz összevetette a maga tapasztalatait ezekkel a részletekkel s akkor meggyőződött, hogy az a csodálatos, láthatatlan ember ugyancsak közel járt hozzá Port-Stoweben azon a júniusi reggelen.

XIV. FEJEZET.

A burdocki fölfordulás.

Kora alkonyat táján dr Kemp a dolgozószobájában ült, kis tornyu villájának sarok-szo-

bájában, mely a Burdock fölé emelkedő dombon épült. A kis szobának három felé is volt ablaka: éjszakknak, nyugotnak és délnek, közepén nagy íróasztal állt, az egyik ablaknál mikroszkóp és egyéb tudományos műszerek, a falak mentén könyves polcok, tele mindenféle orvosi és vegytani könyvvel.

Dr Kemp már meggyújtotta a lámpását is, bár még világos volt, de az ablakok belső fatábláit nem csukta be, mert kívülről úgy se lehetett be senki. Ez a doktor Kemp magas, szikár fiatalember volt s azt remélte, hogy értekezésével, amelyen dolgozott, a tudományos akadémia pályadíját is megnyeri . . .

Most épen föltekintett munkájáról és kinézett az ablakon. A nap már hanyatlott s nyugaton az ég alja biborvörös fényben uszott . . . Egyszerre csak kivált ebből a fényből egy fekete pont, mely gyorsan nagyobbodott és közeledett: — apró, zömök ember volt, aki lélekszakadva futott Burdock felé, oly gyorsan, hogy a lábai szinte úgy forogtak, mint a kerék küllői.

— Megint egy futóbolond! — dörögte dr Kemp. — Párja annak a másiknak, aki majd levert a lábomról ma reggel, mikor ordítva elrohant mellettem: — „jön a láthatatlan ember!” — Föl se foghatom, mily örült babonás a nép! . . Mintha csak a XIII. században élnénk.

Fölkelt, odament az ablakhoz és kitekintett.

— Ugy látszik, igen sietős az útja! — folytatta lenézve a rohanó emberkére. — De nagyon lassan fut, mintha ólmot rakott volna a zsebeibe . . .

A szemközti villa most elfödte egy percre a futó embert, aki azonban mindjárt ismét előbukkant a ház mögül . . . aztán megint eltűnt a második, majd a harmadik, a negyedik ház mögött . . .

— Futóbolond! — mondta dr Kemp még-

egyszer és visszament dolgozni az író-asztalához.

De azok, akik egész közélről látták a futó embernek rémülettől eltorzult arcát, nem osztották a doktor megvetését. A szerencsétlen nem nézett se jobbra, se balra, csak nyargalt, mint az őrült, lefelé a domb lejtőjén és kimeredt szemeit egy percre se vette le a kivilágított ablakokról, melyek felé lóhalálban igyekezett. A szája tátva volt, habos tajték gyűlt meg az ajkain s a lélegzete oly hörgő, ziháló volt, hogy szinte szörnyű volt hallani . . . s akik látták, mind meghökkenve álltak meg és egymást kérdezgetve tűnődtek, hogy mitől ijedhetett meg ily nagyon? . . .

S akkor egyszerre, fönt a dombon, egy kutya vonitva menekült az országutról az árokba: a bámuló emberek pedig úgy érezték, hogy valami elsuhan mellettük, majd hallani vélték a meztelen lábak gyors futásának zaját; — pad, pad, pad: — s valakinek a lihegő lélegzését.

Mind ijedten sikoltottak föl s a kiáltás futó tüzként terjedt tova s még előbb beért a városkába, mint mr Marvel az első utcáig eljuthatott . . . S e kiáltásra rémült mozgalom támadt az utcán: hirtelen bezárták a házak kapuit, a boltokat, az ablakokat, szóval minden nyílást. . . . Mr Marvel látta ezt; még egy őrült erőfeszítést tett s végső kétségbeeséssel rugaszkodott neki . . . de már késő volt! A szörnyű hír a rettegés megelőzte s az egész városban hangzott a rémes kiáltás:

— A láthatatlan ember! . . . Jön a láthatatlan ember! . . .

*

A „Vörös ökör“^{*} kocsmája éppen a domb tövében van, ahol a lóvasut pályája kezdődik. A kocsmáros kikönyökölt az ablakon s éppen a lovakról beszélgetett egy nyurga, vérszegény

kocsissal, míg bent az ivóban egy fekete szakállu, szürke ruhás vendég sajtot evett és politizált a szolgálattevő rendőrrel.

— Micsoda kiabálás ez! — kérdezte a vérszegény kocsis és kissé fölebb ment a dombon, hogy szétnézhessen.

— Talán tűz van valahol! — mondta a korcsmáros.

Rohanó lépések zaja közeledett a dombról lefelé . . . majd hirtelen megjelent mr Marvel, aki inkább gurult, mint szaladt a lejtőn lefelé: mint a bomba, hullott be a korcsma ajtaján, — haja csapzott a veritéktől, kalapja nem volt, a ruhája össze-vissza tépve; — az ajtóban elbukott, hirtelen fölugrott, roppant erőfeszítéssel be akarta csukni az ajtót: de nem bírta, mert kötéllal ki volt kötve.

— Jön! — nyögte eliszonyodva. — Már itt van! . . . A láthatatlan ember! . . . Engem kerget! . . . Az Istenért! . . . Segítség! . . . segítség! . . .

— Be kell csukni az ajtót! — kiáltott föl a rendőr. — Ki jön? . . . Micsoda lárma ez? . . .

Fölugrott, eloldozta a kötelet és becsapta az ajtót; a szürke ruhás vendég pedig a másik ajtót csukta be az alatt.

— Hadd menjek be! — könyörgött mr Marvel, csaknem sirva és egyre görcsösen szorongatva a három könyvet. — Hadd menjek beljebb, a belső szobába . . . Zárjanak be valahová? . . . Mondom, hogy engem kerget! . . . Megugrottam tőle! . . . S azt ígérte, hogy megöl . . .

— Itt nem kell félnie semmitől! — mondta a fekete szakállas. — Az ajtó be van zárva . . . De hát mi történt?

— Hadd menjek beljebb! — könyörgött mr Marvel újra.

Majd örülten fölsikoltott, amint az ajtót megdöngették kívülről s valaki hangosan kiabált, hogy ereszszék be.

— Halló! — szólt ki a rendőr, — ki van odakint?

Mr Marvel őrjöngve tapogatta a falakat s mindenütt ajtókat keresett, egyre mondogatván:

— Megöl . . . Tudom, hogy megöl! . . . Már van kése is! . . . Oh, az Isten szerelmére! . . .

— Bujjon be ide, — mondta a korcsmáros és kinyitotta a söntés ajtaját. — Itt nem bánthatja.

Mr Marvel beszaladt s ugyanekkor kívül ismét hangosan döngették az ajtót.

— Be ne ereszszék, az Isten szerelmére! — kiabált mr Marvel, — könyörgöm, be ne ereszszék! . . . Oh, jaj! hová bujjak előle?

— Hát ez a láthatatlan ember? — kérdezte a fekete szakállas. — Ideje volna, hogy már lássuk is egyszer.

Az ivó ablaka hirtelen betört s az üvegcserepek csörömpölve hullottak a földre, mialatt odakint sikoltozva menekültek az emberek . . . A rendőr ott állt a zárt utcai ajtó mellett s a kulcslikon kinézve erőltette a szemét, hogy nem lát-e valakit.

— Senki! — mondta rekedten, összerántva a szemöldökeit.

— Akkor ő az! — felelte a korcsmáros.

Háttal állt a söntés ajtajának és nézte a betört ablakot. Majd kinyitotta a mellékszobát s oda tuszkolta a remegő mr Marvelt.

— Ide menjen, — mondta neki, — ennek kulcsa is van; bezárhatja, ha akarja.

Mr Marvel még hálálkodni is elfelejtett; bement, illetőleg beugrott a szobába s mindjárt belül vette a kulcsot is, hogy bezárhassa.

Ekkor egyszerre mély csendesség támadt.

— Szeretném, ha itt volna a furkósbotom, — szólt a rendőr habozva. — Ha kinyitjuk az ajtót, akkor bejön és nem birunk vele.

— No csak ne igen nyitogassuk azt az ajtót! — mondta a vérszegény kocsis aggodalmasan.

— De csak nyissuk ki bizony! — szólt a fekete szakállas. — Ha bejön, majd szívesen látjuk . . .

És kivette zsebéből a töltött revolvert.

— Az nem lehet! — intette őt a rendőr. — Ez gyilkosság.

— Tudom, hogy mi lehet, mi nem, — felelte a fekete szakállas. — Csak a combjába lövök . . . Ki kell nyitni az ajtót . . .

— Az nyissa ki, akinél a fegyver van! — mondta a korcsmáros.

— Hát jól van! — felelte a fekete szakállas.

Elszántan oda ment az ajtóhoz, levette a keresztrudat, fölhozta a revolverét, kissé kinyitotta az ajtót, háta mögé rejtette a pisztolyt és testével elállván az ajtónyílást, halkán kiszólt:

— Hát jöjjön be! . . .

De senki sem jött be; az ajtó meg se mozgott . . . Öt perccel később, mikor kívülről egy reszkető lóvasuti kocsis bedugta a fejét, még mindig mozdulatlanul álltak ott mind az ajtó előtt, a mellékszobából pedig Marvel dugta be fejét és siró hangon kérdezősködött:

— Be van zárva minden ajtó? . . . Mert az a gyilkos körüljárja a házat és mindenütt szerencsét próbál! . . . Oly agyafurt és ravasz, hogy még az ördög eszén is tuljár!

— Huj, az áldóját! — kiáltott föl a korcsmáros ijedten, — hátul bejöhet! . . . Vigyázzatok erre az ajtóra . . .

Mr Marvel ijedten zárta magára a mellékszoba ajtaját, mialatt a korcsmáros kirohant az

udvarra, a konyha felől . . . Egy perc múlva már ismét bejött; hosszú konyhakés a kezében.

— Az udvari ajtó nem volt bezárva, — mondta rekedten és halálsápadt volt.

— Akkor már lehet, hogy a házban is van, — szolt az első kocsis.

— A konyhában nincs, -- mondta a korcsmáros. — Ott csak a két asszony van . . . Össze-vissza szurkáltam mindenfelé evvel a késsel . . . S ők is azt mondják, hogy nem hallották bejönni . . .

— Bezárta-e legalább az udvari ajtókat is?

— Most már be, — felelte a korcsmáros.

— Csak késő ne legyen! — mondta a fekete szakállas és ismét zsebébe tette revolverét.

E pillanatban nagyot recscent az az ajtó, amely mögött mr Marvel szorongott . . . aztán hirtelen sarkig kitárult és rögtön aztán mr Marvel oly éktelenül és kétségbeesetten sivalkodott, mint a malac, mikor ölik . . .

Valamennyien berohantak a szobába, hogy megszabadítsák . . . Elsőnek a korcsmáros ért a küszöbre s megdöbbenve állt meg: látta, hogy mr Marvel örülten küzködik, tusakodik valami láthatatlan erővel, mely a konyha felé hurcolja . . .

A rendőr gyorsan félrelökte a csaplárost és épen jókor ért oda, hogy meggátolja mr Marvel megfojtását, akinek arca már kékülni kezdett. A rendőr megragadta azt a láthatatlan kezet, mely a csavargó nyakát szorongatta, de a következő pillanatban akkora ökölcsapást kapott az arcába, hogy megszédülve tántorodott meg. Ám ugyanekkor a második lóvasuti kocsis megmarkolt valamit, míg mr Marvel vadul vergődött, hogy kiszabaduljon a láthatatlan vasmarkokból.

— Megvan! — kiáltott föl a kocsis.

Most a pohos korcsmáros is rávetette magát a láthatatlan ellenségre és sikerült is átfognia a derekát.

— Én is fogom! — kiáltott föl ujjongva.

Mr Marvel, akit a láthatatlan ember elbocsátott, négykézláb mászott a földön a dulakodó emberek mögé s igyekezett visszamenekülni a szobába, mert a láthatatlan ember már egészen a konyha küszöbéig hurcolta.

Itt, a küszöbön folyt a vad dulakodás. Most először hallották a láthatatlan ember hangját, aki fájdalmasan fölordított, mert a rendőr rátaposott a lábára . . . De ugyanekkor úgy dolgozott a két öklével, mint két cséphadaróval . . . Az egyik kocsis hörögve jajdult el és kétrét görnyedt az ütéstől, mit a gyomrára kapott. A rendőr nagyot lökött a láthatatlan emberen, aki átrántotta magával ellenfeleit is a konyhába . . . Mr Marvel, aki csak ezt várta, hirtelen becsapta az ajtót és kulccsal is bezárta . . . A négy ember ugyanekkor azt vette észre, hogy egymással, illetőleg a levegővel viaskodik.

— Merre mehetett? — kiáltott föl a fekete szakállas lihegve.

— Csak erre! — mondta a rendőr s az udvarba nyíló félig nyílt ajtóra mutatott.

A fekete szakállas a küszöbre ugrott s mindjárt aztán egy nagy kődarab süvöltött el a feje mellett s neki ment a konyha-edényeknek.

— Lelövöm a gazembert! — kiáltott föl a fekete szakállas dühösen . . .

S kirántva pisztolyát először a hajított kő irányában, majd az udvar egész szélességében, mint ahogy kaszálni szoktak, kilőtte az öt golyót.

Csönd lett . . . Mind feszülten hallgátóztak . . . semmi nesz.

— Öt golyó! — mondta a fekete szakállas.

— Bizonyos, hogy valamelyik eltalálta . . . Lám-pást kell hozni és tapogassuk végig az egész udvart, míg rá akadunk a testére.

XV. FEJEZET.

Dr Kemp látogatója.

Dr Kemp nyugodtan irogatott tovább dolgozószobájában, míg a lövések zaja föl nem riasztotta . . . krakk, krakk, krakk . . . dördült el egymás után az öt lövés.

— Halló, mi ez? — hökkent meg dr Kemp hallgatózva, — ki az ördög lövöldöz ily vadul Burdockban? . . . Végkép elment az eszük ezeknek a szamaraknak?

Odament a déli ablakhoz, kinyitotta, rákönyökölt az ablakdeszkára és kibámult a sötét éjszakába, le a városra. melynek lámpásai, kivilágított ablakai apró bogarakként pislogtak.

— Mintha csődületet látnék amott a korcsmánál, — dünnyögött magában és tovább nézegetett, hallgatózott.

A hold első negyedében volt s csak kevésel előbb bukott föl a domb mögül; a csillagok fényesen ragyogtak, s az éjszaka csendes volt . . . Dr Kemp még nézegetett, hallgatózott egy darabig, aztán boszusan becsukta az ablakot és visszament az íróasztalához.

Körülbelül egy óra hosszat dolgozott, mikor valaki meghuzta az utcai csengőt . . . Erre megállt kezében a toll; ő maga pedig figyelt, várta a késői látogatót. Hallotta, hogy a cseléd lemegy a lépcsőn, kinyitja a kaput . . . dr Kemp megvárta, hogy feljön és megjelenti, ki volt itt és mit akart . . . De a cseléd csak nem jött . . .

— Ugyan ki csöngethetett? — tűnődött magában dr Kemp.

Tovább akart dolgozni, de nem birt. Valami ideges nyugtalanság hajtotta; fölkel, kiment a folyosóra, lecsöngetett a cselédnek s a lépcsőkorláton áthajolva lekiáltott neki, hogy ki járt itt.

— Talán levelet hoztak? — kérdezte.

— Nem, uram, — felelte a cseléd. — Valami csavargó rántotta meg a csengőt.

— Ma este nagyon ideges vagyok, — mondta magában dr Kemp.

Visszament a szobájába s ezuttal erős akarrattal ült neki a munkának . . . Nemsokára lázasan dolgozott is. — A szobában mit se lehetett hallani, csak a fali óra halk, egyhangu ketyegését, meg a toll gyors percegését a papíron.

Két óra lehetett éjfél után, mikor dr Kemp fölkel az íróasztaltól. Nagyon ásitott, nagyon nyújtózkodott és fáradtan indult a hálósobájába. Már a kabátját és a mellényét is levetette, mikor egyszerre csak eszébe jutott, hogy szomjas. Fölvette a gyertyát és bement az ebédlőbe, hogy majd szódás whiskyt iszik.

Tudományos foglalkozása fölötté kifejlesztette dr Kempben a megfigyelés képességét; a mint lefelé ment a lépcsőkön, egyszerre csak valami sötét foltot látott meg a linoleum szőnyegen . . . kezdetben ügyet se vetett rá; de aztán, mikor ismét visszafelé ment szobájába, megfordult, letette a szódát meg a whiskyt s lehajolva megdörzsölte ujjával a foltot . . . kissé meglepte, hogy az a folt aludt vér: — legalább ő annak nézte.

Megint fölvette a szódát és a whiskyt s fölfelé mentében azon tűnődött, honnan kerülhetett oda az az aludt vér? . . . Fölérve azonban, meghökkenve állt meg; — hálósobája ajtajának a kilincse is véres volt.

Ránézett a kezeire: — mind a kettő tiszta

volt. Aztán eszébe jutott az is, hogy mikor lejött a dolgozószobájából, hálósobájának az ajtaja nyitva volt, tehát meg se kellett fognia a kilincset . . . Sőt, mikor lement a szobájából a szódáért meg a whiskyért, akkor se csukta be az ajtót; most ellenben be volt csukva és a kilincse véres volt . . .

Dr Kemp nem szokott megijedni az árnyéktól. Szemei véletlenül az ágyra tévedtek . . . Láta, hogy a vánkos véres, a takaró pedig félre van hajtva; az ágy szélén pedig gyűrött a lepedő, mintha valaki ült, vagy feküdt volna rajta . . . Az előbb mikor bejött, mind ezt nem vette észre, mert egyenesen az öltözőbe ment és vetkőzni kezdett.

Mind ez ugyan különös volt; de még különösebb volt, hogy ugyanekkor úgy rémlett neki, mintha valaki halkán a nevén szólítaná:

— Kemp! . . . Irgalmas Isten! . . . Kemp!

Dr Kemp meghökkenve, révedező szemekkel bámult a rendetlen ágyra . . . Valóban hallotta ezt a halk hangot, vagy csak hallucinál? . . . Megint körülnézett, de csak a véres ágyat látta . . . Majd világosan hallotta, hogy valaki járkál a szobában a mosdó-szekrény mellett.

Minden ember, bármily művelt és fölvilágosodott is, többé kevésbé babonás természetű. Ez a szorongó babona jött rá most dr Kempre is. Becsukta az ajtót, előre jött s letette a szódát, meg a whiskyt az asztalra . . . S ekkor majd megtántorodott: — közte és a mosdó-szekrény közt egy vérfoltos, vízbe áztatott kötést, a tulajdon törülköző-kendőjét pillantotta meg a levegőben! . . .

Álmélkodva nézte ezt a kötést. Rendesen megkötözött, orvosi sebkötés volt; — de üres volt, teljesen üres és magától állt, libgett a levegőben.

Kemp oda ugrott, hogy megfogja, de valaki

visszatartotta ; ugyanakkor, egészen mellette ismét megszólalt az előbbi halk hang :

— Kemp! . . .

— Mi az ?! — riadt vissza Kemp s a szája is tátva maradt.

— Maradjon higgadt, Kemp, — felelte a hang ; — én láthatatlan ember vagyok.

Kemp szólni se tudott egy darabig, csak egyre az üres kötést bámulta. Majd habozva kérdezte :

— Láthatatlan ember? . . .

— Az ; én láthatatlan vagyok.

Az a badar história, amit az nap reggel hallott a láthatatlan emberről, hirtelen átvillant a dr Kemp agyán . . . Ugy látszott, hogy nincs nagyon megijedve, vagy talán csak palástolta a meglepetést.

— Azt hittem, hogy mese az egész, — szólt aztán. — És ez a kötés . . . az ön testén van ?

— Ott van.

— Oh, ez badarság! — szólt egyszerre Kemp. — Badarság, vagy csalás . . . De majd a végére jaroK . . .

Hirtelen közelebb lépett és a kötés után kapott. De a kezét láthatatlan ujjak fogták meg.

Kemp visszahökkent s az arca színe elváltozott.

— Legyen józan, Kemp, az Isten szerelmére! . . . Nagyon bágyadt vagyok . . . Ne bántson!

Dr Kemp ki akarta rántani kezét, de a láthatatlan kéz, melyen a sebkötés volt, hirtelen átölelte . . . aztán egy másik kar is átfogta a derekát s következő pillanatban dr Kemp az ágyon feküdt . . . Kiáltani akart, de ekkor a láthatatlan ember hirtelen szájába tömte a vánkös csücskét, őt magával pedig erősen lenyomva tartotta az ágyon.

Dr Kemp nem mozdulhatott, de az öklei

szabadon lévén, irtózatot csapást mért a levegőbe . . . s érezte, hogy öklei szilárd testbe ütköznek; s ez a szilárd test olyan volt, mintha emberi test lett volna . . . sőt Kempnek úgy tetszett, hogy bordákat is érez.

— Csöndesen, őrült! — csikorgatta fogát a láthatatlan ember.

Kemp még egyre küzködött, de a láthatatlan ember most már egész testével ráfeküdt és lefogta.

— Megfojtalak, ha nyugodtan nem maradsz! — hörögte a láthatatlan ember dühösen.

Kemp megijedt és moccanni sem mert, a láthatatlan ember pedig így folytatta:

— Ha kiáltani mer, szétzuzom a fejét! . . . Én láthatatlan vagyok . . . Ez se nem badarság, se nem bűvészet. Valóban láthatatlan vagyok . . . és szükségem van önre . . . Nem akarom önt bántani; de ha oly örülten ficáncol, kénytelen leszek vele . . . Hát nem emlékszik rám, Kemp? . . . Én Griffin vagyok . . . Griffin, és tanulótársa voltam önnek az egyetemen!

— Hadd keljek föl, — könyörgött Kemp. — Nyugodt leszek és meg se mukkanok . . . Csak hadd gondolkozzam egy kissé.

Fölült és a nyakát tapogatta.

— Én vagyok Griffin, — folytatta a hang. — Griffin, az ön volt tanulótársa . . . Én láthatatlanná tettem magamat. Máskülönben épen oly ember vagyok, mint bárki más . . . Hiszen ön ismert is! . . . csak láthatatlan vagyok.

— Griffin? — kérdezte Kemp.

— Az, az: Griffin! — felelte a hang. — Fiatalabb voltam önnél . . . Szőke, csaknem albino . . . hat láb magas, széles vállu fickó . . . az arcom sápadt volt, a szemeim vörösek . . . Én nyertem meg az első díjat a chémiából.

— Zavart vagyok, — mondta Kemp. — Az agyam háborog . . . Mi köze önnek Griffinhez?

— Az a Griffin én vagyok.

Kemp álmélkodva nézett körül s nem látván semmit, kételkedve kérdezte :

— Ön . . . Griffin! Ez szörnyűség! . . . De mi az ördögnek kellett történnie, hogy láthatatlan lett?

— Ebben nincs ördögösség . . . Bonyolódott, de érthető vegyi folyamat az egész.

— Szörnyűség! — kiáltott föl Kemp.

— Ugy van, szörnyűség! . . . De én most megsebesültem. . . . Szenvedek és fáradt vagyok . . . Irgalmas Isten! . . . Oh Kemp, ön férfi! . . . Legyen hát józan és higgadt . . . Adjon valamit ennem és innom s hadd üljek le magam is, az ön szállásán, az utolsó menedék helyemen.

Kemp rábámult a sebkötésre, amely föl-emelkedett, libegve végigment a szobán a karosszékekig; aztán a karosszék odagördült az ágyhoz, — recseget és az ülése lesüppedt vagy egy arasznyira.

— Ez több, mint a kisértetek! — mondta Kemp, megdörzsölve szemeit és ostobán föl kacagott.

— Hála Isten, csak hogy már nyugodtabb! — szólt a láthatatlan ember. — Jobb is így.

— Hihetetlen! . . . Hihetetlen! — dörögte Kemp és a nyakát tapogatta.

— Adjon whiskit! — szólt a hang. — Azt hiszem, mindjárt meghalok, oly bágyadt vagyok.

— No, nem mondhatnám! — felelte Kemp, az előbbi dulakodásra gondolva. — De merre van ön? . . . Ha fölállok, nem ütöm meg? . . . Ah, ott van? . . . Helyes! . . . Tessék; itt a whisky . . . Hová tegyem?

A szék ismét megreccsent és Kemp érezte, hogy valaki huzza ki kezéből a whiskyt. A doktor vonakodva eresztette el a palackot, mely meg-

állt a levegőben, aztán szép lassan meghajlott fölött és hallani lehetett csöndes kotyogását, a mint a láthatatlan ember jót huzott belőle.

— Ez . . . ez hipnotizmus! — dadogta dr Kemp elképedve. — Ön hipnotizált engem s elhitette velem, hogy láthatatlan.

— Ostoba beszéd! — felelte a hang s levette szájáról a palackot.

— Ez szörnyőség! — csapta össze Kemp a kezét.

— Ej, dehogy az! Csak hallgassa végig . . .

— Ma reggel, — kezdte Kemp, — kétségtelen módon bebizonyítottam, hogy . . .

— Ki törődik avval, hogy mit bizonyított be, mit nem? — vágott közbe a hang nyersen. — Éhes vagyok . . . és fázom is így, meztelenül, mert az éjszaka hűvös.

— Akar enni? — kérdezte Kemp.

— Hogyne! — felelte a láthatatlan ember; s a palack magától oda állt az asztalra. — Van talán házi kabátja?

Kemp meghökkenve csóválta a fejét, oda ment szekrényéhez és elővett egy vörössel szegett nappali kaftánt.

— Jó lesz ez? — kérdezte.

A láthatatlan ember kikapja kezéből. A kaftán egy darabig szállt, libgett a levegőben, aztán a két karja egyenesen állt, a ruhadarab lelógott a földig, szép rendesen begombolódott tetőtől talpig s végre — illedelmesen leült a székre.

— Nadrág, harisnya és papucs szintén kellene, — szólt a hang követelően. — Most pedig enni szeretnék.

— Minden meglesz . . . De ez a legörültebb dolog, amit valaha életemben láttam!

Előszedett mindent, amit a láthatatlan ember kért s aztán lement az ebédlőbe eleségért. Néhány szelet hideg marhasülttel jött vissza,

jókora darab kenyeret is hozott s mindent letett az asztalra.

— Kés nem is kell! — szólt a vendég . . . s az egyik darab hus mindjárt föl is emelkedett s hallani lehetett a láthatatlan fogak rágását.

— Mindig szeretek felöltözni, ha eszem, — folytatta a láthatatlan ember, — pedig hát ez csak ostoba szokás.

— Azt hiszem, hogy elég jó a hus? — kérdezte Kemp.

— Nekem az, mert éhes vagyok.

— Ez oly furcsa és szokatlan hogy . . .

— Igaza van. De még furcsább, hogy véletlenül az ön házába tévedtem. Ez az első szerencse, ami annyi baj után ért! Ámbár . . . az volt a szándékom, hogy . . . De semmi, no! . . . Most már csak meghálok ebben a házban. . . . Kellemetlen ugy-e, látni a véretem, hogyan szivárog? . . . Azért kötöztem be vizes ruhával. Amint látja, mihelyt megalszik, rögtön látható is lesz a vérem. Csak az élő test, a működő szerveket birtam láthatatlanná tenni . . . ha meghalnék, azt hiszem, ismét látható lenne egész testem . . . Tudja-e, hogy már három óra óta itt vagyok a házában?

— De hogyan cselekedhette ezt? — kérdezte Kemp, szinte magán kívül és elkeseredve. — Átkozott eset! . . . Elejétől kezdve oly képtelen és hihetetlen . . .

— Sőt ellenkezőleg, — vágott közbe a láthatatlan ember, — nagyon is érthető és hihető.

Megint fölvette az asztalról a whiskys palackot és nagyot huzott belőle, mialatt Kemp szájtátva bámult az üres kaftánra, mely ily módon evett-ivott.

— Mi volt az a lövöldözés? — kérdezte aztán. — Ki kezdte? . . . És miért lövöldözött?

— Egy hitvány gazember . . . akit szövetségesemmé tettem . . . hogy akasztanák föl

a bitangot! — szólt a láthatatlan ember. — El akarta lopni a pénzemet . . . Sőt el is lopta! . . . És megszökött vele.

— Ő is láthatatlan?

— Nem.

— Várjon csak . . . Nincs több enni valója? . . . Szeretnék jól lakni, mielőtt a dologhoz fogok . . . Szinte beteg vagyok az éhségtől; ön meg azt kívánja, hogy meséljek! . . .

Kemp fölkel és azt kérdezte:

— Hát nem ön lövöldözött?

— Persze, hogy nem én! . . . Valami örült gazember, akit soha életemben se láttam, találmra lövöldözött rám . . . Hanem megtáncoltattam őket az bizonyos! . . . Erre aztán mind rám rohantak . . . Atkozott kutyák! . . . Hallja-e, Kemp, mondtam már, hogy éhes vagyok!

— Mindjárt megnézem, van-e még valami odalent, — felelte Kemp. — De félek, hogy nem igen sok lesz.

A láthatatlan ember, miután jóllakott, — és pedig három ember helyett evett, — szivart kért. Mohón leharapta a végét, még mielőtt Kemp kést adhatott volna neki, s aztán nagyot káromkodott, mert a külső dohánylevél levált róla.

Különös volt látni, amint szivta a szivart: — a szája, torka, orra és tüdeje csupa gomolygó füst volt; de ennél egyebet nem lehetett látni.

— Nagyszerű Isten áldása ez a szivarzás! — mondta a láthatatlan ember, s csak úgy okádta a füstöt. — Igazán szerencsés vagyok, hogy önre bukkantam, Kemp. Ön segíteni fog rajtam . . . segítségemre lesz mindenben . . . Lám, hogy épen most találtam meg önt! A legutolsó percben, amikor már majdnem megőrültem! . . . Micsoda dolgokon mentem keresztül! . . . De sebj! Most már, ketten együtt, oly dolgokat művelhetünk, hogy . . .

Elhallgatott, fogta a whiskyt meg a szódát,

megtöltötte a poharat és jóízűen ivott. Kemp is fölkel, keresett egy másik poharat, és szintén tele töltötte.

— Örült eset, — mondta a fejét csóválva: — de azt hiszem, hogy azért ihatom.

— Ön nem sokat változott, Kemp, e tizenkét év alatt, — szólt a láthatatlan ember. — De nem csoda . . . Nyugodtan, rendszeresen élt . . . Én ellenben . . . Nos, hát együtt dolgozunk?

— De hogyan cselekedte mindezt? — kérdezte Kemp. — S hogy lett ilyen . . . ilyen . . . láthatatlan?

— Hadd szivarozzam egy kicsit nyugodtan az Isten szerelmére! — csattant föl a láthatatlan ember, — aztán majd ugyis mindent elmondok önnek.

De azon az éjszakán még se mondta el a történetét. A válla, hol a sebet kapta, kegyetlenül sajogni kezdett, majd a láz gyötörte, összevissza beszélt mindenről, — hogyan rohant le a dombról, hogyan dulakodott a korcsmában . . . majd meg ismét másról fecsegett, előhozta Marvelt, akit szidott, átkozott, . . . egyre gyorsabban, hevesebben szivta szivarját, a hangja pedig rekedtebb, fulladozóbb lett.

Kemp nagyon odafigyelt, hogy megértse amit vendége beszél, de nagyon keveset tudott kivenni belőle.

— Félt tőlem, a hitvány, félt tőlem, — ismételte a láthatatlan ember többször. — És mindig meg akart szökni . . . folyton ezen járt az esze. Óh, mily örült is voltam!

— A bitang! — szólt közbe Kemp.

— Dühös voltam, hogy meg akart lopni. . . . Szerettem volna megölni . . .

— S hol vette a pénzt? — kérdezte Kemp hirtelen.

A láthatatlan ember elhallgatott, mintha meghökkent volna. Majd kis vártatva így felelt:

— Ma már fáradt vagyok . . . majd más-kor mondom el.

Hirtelen fölajdult, mintha nagyon fájna a sebe, s aztán előre hajlott, egész közel Kemphez.

— Kemp, — szólt csaknem suttogva, — már közel három napja, hogy nem aludtam. Csak néha-néha szundikáltam egy-egy órát . . . Most már nagyon álmos vagyok és aludni akarok.

— Hát aludjék az én szobámban . . . Átengedem a szobámat.

— De hogy alhassam? . . . Ha alszom, az a gazember megszökik . . . Oh, jaj! . . . De mit törődöm vele?!

— Nagyon fáj a sebe? — kérdezte Kemp.

— Fáj, de nem veszedelmes . . . Csak fölhorzsolta a bőrt . . . Irgalmas Isten, mily álmos vagyok!

— Nos hát miért nem alszik?

A láthatatlan ember hallgatott . . . mintha merően nézte volna Kempet . . . Majd lassan, vontatva mondta:

— Mert nem szeretném, ha álmomban elfognának.

Kemp összerezzen.

— Mily örült vagyok! — kiáltott föl a láthatatlan ember dühösen, és nagyot ütött öklével az asztalra. — Most magam sugalmaztam ezt a gondolatot önnek!

XVI. FEJEZET.

A láthatatlan ember alszik.

Bár meg volt sebesülve, s a fáradságtól, kimerüléstől alig állt a lábán, a láthatatlan ember még se érte be Kemp becsületszavával, aki égre-földre esküdözött, hogy nem fogja elárulni őt.

— Tartsa meg a becsületszavát! — mondta mogorván.

És elkezdte vizsgálni a szobát, hogy van-e belőle menekvés, ha esetleg rátörnék az ajtót. Kinyitotta az ablak fatábláit és kinézett. Az ablakok a dombos rétre nyíltak, elég alacsonyak voltak, hogy veszedelem nélkül leugorhatott a földre, s a ház körül nem volt kerítés. Erre tehát bármikor megszökhetett.

Most szemügyre vette az ajtókat; mindben bent volt a kulcs és valamennyit bezárhatta belülről. Ez jó volt; — ha esetleg zajt ütnek, mielőtt betörhetnék az ajtót, kiugorhatik az ablakon.

— Ez már jól van, — mondta elégedetten Kempnek

Visszament a hálósobába, leült a karosszékbe és nagyot ásítva folytatta:

— Sajnálom, hogy ma éjszaka már nem mondhatok el mindent, ami velem történt. De nagyon fáradt és álmos vagyok . . . Ne vágjon közbe, kérem . . . Ez a csoda az én találmányom. Nem akartam elárulni senkinek, de a szükség rávitt, hogy társat keressek. Az első, akit találtam megcsalt, részedett, elárult. De ön . . . Ah, mily nagyszerű dolgokat fogunk művelni együtt! . . . Hanem hagyjuk ezt holnapra. Most pedig jó éjszakát, Kemp, mert én mindjárt leesem a lábamról,

Kemp a szoba közepén állt és álmélkodva nézte a fejetlen kaftánt, mely lassan fölemelkedett, mialatt beszélt, s most szintén egyenesen állt előtte.

— Azt hiszem, ideje lesz, hogy menjek, — szólt dadogva. — Ez a dolog szörnyű . . . hihetetlen. Ha még egy, vagy két ily eset történnék velem, azt hiszem, beleőrülnék . . . És mégis valóság! . . . van még szüksége valmire?

— Nyugalomra, Kemp! — felelte a láthatatlan ember,

— Akkor hát jó éjszakát! — szólt a dok-

tor, s megrázta a láthatatlan kezét, mely az övét kereste.

Mialatt féloldalt az ajtó felé ment, a kátfán utána sietett és megállította,

— Értsen meg jól! — rivalt rá fenyegetően. — Nehogy eszébe jusson valami ostobaság! . . . Ha elárul, vagy kísérletet tesz rá, hogy elfogasson . . . Vigyázzon! . . .

Kemp kissé elsápadt és meghökkenve felelte:

— Azt hiszem, szavamat adtam önnek . . .

Mikor kiment az ajtón, a láthatatlan ember rögtön bezárta a szobát. Amint álmélkodva, révedezve állt ott a folyosón, hallotta, hogy az öltöző és a társalgó szoba ajtaját is bezárják belülről; a láthatatlan ember teljesen elszigetelte magát.

Kemp megdörzsölte a homlokát és tünődve gondolkozott.

— Nem álom ez? . . . Megőrült a világ? . . . Vagy én lettem őrült? . . .

Főlkacagott, és megpróbálta kinyitni a bezárt ajtót, de a kilincs nem engedett.

— Ez képtelen ostobaság . . . ha csakugyan az . . . kizárt a tulajdon hálószobámból! — mondta halkan.

Végigment a folyosón, a lépcsőig; ott megállt, visszafordult és ismét fejcsóválva nézte a bezárt ajtót.

— Nem álmodom, nem! — dörögte félhangosan, és megtapogatta nyakát, mely fájt egy kissé a láthatatlan ember kezeinek szorításától.

— Nem álmodom, nem! — ismételte csüggedten és lassan lement a lépcsőkön.

— De hogy lehet ez? . . .

Az ebédlőben meggyújtotta a lámpást, szivart vett elő, rágyújtott és szivarozva járt föl s

alá a szobában. Közben ki-kitört belőle az egymással küzködő gondolatok kiáltó szava.

— Láthatatlan! — szólt hirtelen megállva s nagyot dobbantott a lábával.

— Hát van-e élő lény, amely láthatatlan? . . . A tengerben, minden esetre van . . . Ezer, százezer millió is! . . . A naupliusok és tornariák, egynéhány kocsonyás testü puhány, a lárvák, egész csomó apró állat? . . . Sőt a tengerben több a láthatatlan élő lény, mint a látható! . . . Hogy ez sohasem jutott eszembe azelőtt! . . .

Megállt, gondolkozott, majd a fejét rázta!

— A tengerben, lehet! . . . De a levegőben? . . . a levegőben! . . . Soha! . . . Szó sincs róla! . . .

Megint megállt és tünődött:

. . . És miért ne lehetne? . . . Ha lehet a vízben, lehet a levegőben is! . . .

Hirtelen dühösen dobbantott a lábával:

. . . Megőrülök! . . . Ez lehetetlen! . . . Ha a legfinomabb üvegből lenne, még akkor is látható volna! . . .

Egyre jobban belemerült az észvesztő töprengedésbe . . . Három szivart szitt el egymásután szótlanul s a fehér hamu mind ott hevert a szőnyegen, ahol leverte járkáltában . . . Ekkor egyszerre fölkiáltott és bement a rendelő szobájába.

A szoba kicsiny volt s tulajdonképen semmi szükség se volt rá, mert Kemp nem igen fogadott betegeket; elég jó módu volt, hogy ne kellesen a gyógyítással fáradoznia.

Egyenesen az asztalhoz sietett, melyen még fölbontatlanul heverték az aznapi ujságok. Hirtelen fölkapta az elsőt s alighogy belenézett, rögtön megtalálta az „*Ipingi furcsa eseményt*“, melyet a port-stowei matróz oly részletesen magyarázgatott mr Marvelnek.

Kemp gyorsan átfutotta a hirt és meghökkenve kiáltott föl:

... Hát csakugyan?! ... Be volt kötözve ... Egy falatnyi se látszott sem az arcából, sem a kezéből ... Senki se tudta, kicsoda, honnan jött ... Azt hitték, baleset érte ... Kerülte az embereket ...

Az ujság kiesett Kemp kezéből.

— Tehát mégis igaz?! ...

Hirtelen megpillantotta a *Sz. James Gazette*-et, mely szintén az asztalon hevert. Főlkapta és lázasan olvasni kezdte.

De alig pillantott bele, álmélkodva hökkent vissza. Három oldalon tárgyalták az esetet s a cikk élén feltűnő nagy betűkkel meredt feléje az a szenzációs cím:

„*Egy egész falu megőrült Sussexben*“ ...

— Irgalmas Isten! — jajdult föl Kemp.

És mohón olvasta el másodszor is ugyanazt, amit az imént olvasott a helyiérdekű lapban. A komoly londoni ujság szóról-szóra lenyomatta a vidéki lap szenzációs közleményét és Kemp újra elolvasta a nevezetes esemény alcimeit:

... Elmenekült ... Aki elébe került az uton, fellökte, megöklözte ... Jaffers pandurt félholtra verte, fojtogatta ... Mr Huxter még mindig oda van ... Nem tudja elmondani, hogy mit látott ... A tiszteletesről minden ruhát lehuzott ... A nők félig megőrültek ijedtükben ... Beverte az ablakokat ... Lehet, hogy az egész rémes történet kacsza ... De a nyomdafestéket minden esetre megérdemli ...

Az ujság kihullott Kemp kezéből, aki révedezve bámult maga elé a semmibe.

— Lehet, hogy az egész rémes történet kacsza ...

Főlvette a lapot s nagyon figyelmesen még egyszer elolvasta.

— De hát az a csavargó? ... Hogy ke-

rült a dologba az a csavargó is? . . . És miért kergette, üldözte? . . . Nekem azt mondta, hogy szerette volna megölni . . .

Megborzadva ült le a karosszékbe és remegő kezeivel végigsimitotta veritéktől gyöngyöző homlokát.

— Nem *csak* láthatatlan, — suttogta rekedten, — hanem örült is! . . . Gyilkos! . . .

És mikor a hajnali szürkület világossága beszűrődött az ablakon. Kemp még mindig föl s alá járkált az ebédlőben, egyre szivarozva és iparkodva megérteni, fölfogni a hihetetlen eseményt.

Sokkal izgatottabb volt, semhogy aludni tudott volna. Az inas, meg a szobalány, mikor álmosan lejöttek takarítani, ott találták őt föl s alá járkálva az ebédlőben s azt hitték, hogy reggelig dolgozott. Nem igen ütköztek meg a dolgon, mert ilyesmi már többször megesett vele.

Kemp azt a szokatlan, de világos utasítást adta nekik, hogy két személyre terítsenek a vilásreggelihez a dolgozószobában s aztán ne háborgassák őt egész nap. Ő maga pedig tovább járkált föl s alá az ebédlőben mindaddig, amíg megjöttek a reggeli ujságok.

Ezekből sem okosodott ki, bár igen sok volt bennük a láthatatlan emberről. A tegnapi események megerősítéseül szegrül-végre le volt írva a Burdockban történt eset, amelyből Kemp megtudta, mi történt a csapszékben, mi volt az oka az öt lövésnek; megtudta azt is, hogy a csavargót, akit a láthatatlan ember hajszott, Marvelnek hívják.

— Huszonnégy óráig voltam a rabszolgája, — vallotta mr Marvel a rendőrbiztos előtt.

Az ipingi eset néhány apróbb részlettel meg bővült: megírták például azt is, hogy a láthatatlan ember elszakgatta a telegráfdrótokat . . .

De arról, hogy micsoda viszony volt közte

és a csavargó közt, semmit sem irtak a lapok, — mert mr Marvel egy szót se szólt a könyvekről és a pénzről, melynek ellopásával a láthatatlan ember joggal vádolhatta őt. Ám az bizonyos volt, hogy az eset *nem volt kacs*a; ma már az ujságok is oly határozottan irtak róla, mint kétségtelenül megtörtént dologról s egész sereg reporter járt utána, hogy apróra földeritse a titokzatos eset minden részletét.

Kemp az utolsó betüig elolvasott mindent s aztán elszalasztotta a szobalányt, hogy vegyen meg minden reggeli ujságot, amit csak kaphat. Aztán, mikor megjöttek, ezeket is mind elolvasta

— Láthatatlan! — mondta magában. — Olyan, mint a mese . . . és ez a mese rögeszméje lett sok ezer embernek . . . Meg nekem is! . . . Ah, irgalmas Isten! . . . Micsoda szörnyű, rettenetes hatalma van ennek a nyomorultnak! . . . Mennyi gazságot követhet el büntetlenül! . . . És most odafönt van a szobámban! . . . S most oly szabad, mint a madár! . . . Oh csak tudnám, hogy mit tegyek? . . .

— Szószegés lenne-e . . . megsértése lenne-e az adott becsületszónak, ha? . . . Nem!

Fölugrott, oda sietett a kis asztalhoz, amelyen a receptjeit szokta írni és levelet kezdett írni . . . Még félig se volt vele készen, mikor izgatottan összetépte és másikba kezdett . . . Ezt végig megírta, gondosan elolvasta, borítékba tette és elkezdte írni a címet:

„Colonel Adye“

„Port Burdock“.

A láthatatlan ember épen most ébredhetett föl s alighanem nagyon rossz kedve volt, mert Kemp, aki hirtelen fölugrott s a lélekzetét visszafojtva figyelt, hallotta hogy két széknagy robajjal földül s aztán valami edény csörömpölve

törlik darabokra: a mosdó-szekrény vizes kan-
csója volt.

XVII. FEJEZET.

A láthatatlan ember theoriája.

Kemp ijedten szaladt föl az emeletre és
hevesen kopogott.

— Mi történt? — kérdezte, mikor a látha-
tatlan ember beeresztette.

— Semmi.

— Semmi? . . . Hát az a zaj? . . . a csö-
römpölés? . . .

— Dühös voltam, — felelte a láthatatlan
ember. — Elfelejtkeztem a sebesült karomról;
pedig irtózatosan fáj.

— Ugy látszik, ön nagyon indulatos ter-
mészetű?

— Bizony az vagyok.

Kemp odament a mosdóhoz s kezdte föl-
szedegetni az eltört üvegkancsó cserepeit.

— Minden kiderült önről, mondta e köz-
ben. — Az ujságok részletesen megírtak min-
dent, ami Ipingben és a dombon történt . . . itt,
Burdockban . . . meg a csapszékekben is, a domb
aljában. A társadalom már tudja, hogy van egy
láthatatlan tagja is. De azt senki se tudja, hogy
ön itt van . . .

A láthatatlan ember nagyot káromkodott.

— Most már kipattant a titok, — folytatta
Kemp. — Fájdalom, ezen nem segíthetünk. De
mindegy. Ámbár nem ismerem az ön terveit,
mégis kész vagyok rá, hogy mindenben segít-
ségére leszek.

A láthatatlan ember leült az ágyra.

— A villásreggeli már vár bennünket, —
szólt Kemp s iparkodott oly elfogulatlanul be-
szélni, ahogy csak tőle telt s nagyon megörült,

mikor látta, hogy vendége mindjárt fölkelt e hívásra.

Kemp ment elől s a hátulsó lépcsőn vezette föl vendégét a dolgozószobába.

— Mielőtt bármihez foghatnánk, — mondta Kemp, — valamivel többet kell tudnom az ön láthatatlanságáról.

Leült, idegesen nézett az ablak elé, majd hirtelen Griffinre bámult, aki az asztalnál ült és épen láthatatlan száját törülte meg a szalvétában, mely csodás módon libegni látszott a levegőben.

— A dolog nagyon egyszerű és hihető, — felelte Griffin, letéve az asztalkendőjét.

— Önnek talán igen, — szólt Kemp kacagva, — de nekem? . . .

— Nos, igaza van! . . . Mert az első pillanatban nekem magamnak is csodás, hihetetlen volt a dolog. De most már! . . . Oh, nagy, hatalmas, félelmetes dolgokat művelhetünk együtt. . . . Tehát: először Chesilstoweban jöttem rá.

— Chesilstoweban?

— Ott, Londonból oda mentem. Tudja, hogy voltaképen orvosnak készültem, de aztán ott hagytam ezt a pályát és a chemiára, fizikára adtam magamat? . . . Nem tudta? . . . Nos, igen: hát így volt . . . A »fény« megbabonázott.

— A fény?

— Az . . . A fény fizikája, törvényei . . . Az optikai csalódások! . . . Az egész, amit róla tudunk, gyerekség, egyszerű, könnyű theoria, csakhoggy sok benne a hézag . . . Én tehát, huszonkét éves koromban, tele igazi lelkesedéssel, azt mondtam magamban: — „Ez a probléma oly fontos, hogy megérdemel egy egész emberéletet. Én hát neki szentelem az enyémet“. — Hisz ön is tudja, mily bohó az ember, míg fiatal!

— Akkor is, később is! — felelte Kemp sóhajtván.

— Mint hogyha a tudomány kielégithetné az embert bármily tekintetben is!

— Igaza van! — sóhajtott Kemp ismét.

— Tehát hozzá fogtam a munkához — folytatta Griffin, — és dolgoztam, mint egy rab-szolga. És alig fáradtam, dolgoztam félesztendeig, egyszerre csak hirtelen rájöttem valamire, ami az első pillanatban megdöbbsentett, elvakított . . . Megtaláltam a fénytörésnek egy sajátságos törvényét: a négy dimenzióban mozgó fénysugár geometriai formuláját . . . Oh, abban a három könyvben, amit az a gazember csavargó ellopott tőlem, több ilyen világra szóló fölfedezés van: csupa csodák, hihetetlen dolgok! . . . Ez a fölfedezés volt a vezető eszme, a világosság sugara . . . Egyszerű törvény, amelyet azonban fejleszteni, alkalmazni lehetett a gyakorlatban s amely szerint — kivéve bizonyos színeket — bármely testnek fénytörési indexét csökkenteni lehet egész addig, amíg azonos lesz a levegő fénytörési indexével.

— Ez nagyszerű! — kiáltott föl Kemp. — De még most sem értem, hogy . . . Bizonyos, hogy a törvény segítségével, ha a gyakorlatban is beválik, láthatatlanná tehet például egy drágakövet s ellophatja anélkül, hogy látnák . . . De mi ez ahoz képest, hogy az *emberi testet* láthatatlanná tegye?

— Persze a különbség óriási, — felelte Griffin. — De ne feledje, hogy a láthatóság voltaképen attól függ, hogy a testek miként hatnak a fényre. Vagy, ha jobban tetszik, fordítsunk egyet a dolgon s magyarázzuk azokkal az ismert törvényekkel, melyeket minden iskolás fiú tud.

— Még most sem értem, — csóválta Kemp a fejét.

— Mindjárt megérti. Tudjuk, hogy a testek vagy elnyelik, vagy megtörik, vagy vissza-

verik a rájuk eső fényt s e tulajdonságaik miatt láthatók. Amely test se el nem nyeli, se meg nem törí, se vissza nem veri a fényt, — nem is látható. Ezt a vörös könyvtáblát például azért látja ön, mert a színe elnyeli a fény egy részét, más részét pedig: — mint a vörös sugarakat — visszaveri. Ha semmit se nyelne el a fényből, hanem mind visszaverné, akkor ragyogó fehér színű lenne . . . Például: ezüst! . . . Ha gyémántból lenne, csak nagyon kevés fényt nyelne el, még kevesebbet verne vissza, hanem megtörné itt-ott s evvel szinte vakítóan átlátszó fényben tündöklének . . . Azt mondhatnók, hogy a gyémánt a fény csontváza . . . Az üveg, például, nem oly vakító s kevésbbé is látható: mert a fénytörés és viisszasugárzás csekélyebb rajta . . .

Kemp álmélkodva hallgatta Griffin szavait.

— Mi lesz ebből? . . . hisz ezt mindenki tudja! . . . Csak nem akarja Griffin lóvá tenni őt? . . .

Griffin neki melegedve folytatta:

— Következik ebből, hogy például a nagyon vékony, közönséges üvegből készült kocka, illetőleg üres doboz, a félhomályban nem is látható, mert alig nyel el valamelyes fényt s még sokkal kevesebbet tör meg vagy ver vissza. S ha például a közönséges üveget vízbe vagy még sűrűbb folyadékba teszi, majdnem láthatatlanná lesz, mert a fénysugár, mikor a vízből átmegy az üvegbe, csak alig törí meg, vagy verődík vissza. Az üveg ugyanazon törvény folytán lesz láthatatlan, amely törvény folytán a hidrogén se látható a levegőben.

— Ugy van! — hagyta helyben Kemp, — ez világos. Annyira világos, hogy ma már minden iskolás gyerek tudja.

— Van még egyéb is, amit minden iskolás gyerek tud, — folytatta a láthatatlan ember. —

Ha összetörjük az üveget, Kemp, ha porrá törjük, sokkal láthatóbb lesz . . . a levegőn fehér por lesz belőle, ugy-e? Még pedig azért, mert a porrá törés következtében megsokasodnak élei, lapjai, szóval az a felület, mely a fényt megtöri vagy visszaverheti. Az üveglapnak csak két felülete van: ha pedig porrá törjük, több ezer s ezek mindegyike elnyel, visszaver, vagy megtör valamit a ráeső fényből . . .

— Ez is igaz, — hagyta helyben Kemp.

— Ámde ha ezt a fehér, porrá tört üveget vízbe teszszük, legott eltűnik . . . láthatatlan lesz! Mert a porrá tört üvegnek és a víznek fénytörési indexe majdnem ugyanaz és a fény csak kevésbé törik meg, midőn egyik anyagból a másikba megy át.

— Természetes! — kiáltott fel Kemp érdeklődve.

— Ha ez természetes, — folytatta Griffin, — akkor természetes az is, hogy minden test láthatatlan lesz, mihelyt oly anyagba, környezetbe helyezzük, amelynek fénytörési indexe azonos az övével. Tehát, például, a porrá tört üveg a levegőben is láthatatlan lenne, ha fénytörési indexét valami módon egyenlővé tennők a levegő fénytörési indexével . . . Igaz-e, Kemp?

— Igaz, igaz . . . Csakhogy az emberi test *nem* porrá tört üveg!

— Persze, hogy nem az, — felelte Griffin — *mert még sokkal áttetszőbb!*

— Ostobaság!

— Micsoda? . . . S ezt ön mondja . . . orvos létére? . . . Csodálatos, hogy felejt az ember! Tíz év alatt így elfeledte, amit a fizikában tanult? . . . Jussanak csak eszébe mindazok a testek, amelyek áttetszők, bár nem látszanak annak . . . Például a papiros: csupa áttetsző rostokból készül s csak azért fehér és nem áttetsző, mert rostjai közé levegő szorult:

de ha e rostok közeit kitöltjük — teszem azt, olajjal — úgy, hogy a fénytörés és a fényvisszaverődés csökken, mindjárt oly áttetsző lesz a papiros, mint az üveg . . . De nem csak a papiros lesz ilyen, hanem a gyolcs, a gyapot, a posztó, a fa, a *csoni*, Kemp, a *hus*, Kemp, a *haj*, Kemp, a *körmök*, Kemp, az *idegek*, Kemp : szóval az *egész emberi test*, Kemp . . . Kivéve a vér vörös színét és a haj, a szőrök festékanyagát . . . Mert az emberi test legnagyobb része, az eleven ember rostjai általában ép oly áttetszők, — vagy ha jobban tetszik : átlátszók, — mint a víz.

— Persze, persze! — kiáltott föl Kemp izgatottan. — Hisz épen az éjjel gondolkoztam ezen . . . s eszembe jutottak a lárvák, a kocsonyás-testű puhányok, a naupliusok meg a tornariák . . .

— Na lássa! . . . S én tudtam mind ezt már Londonban; de nem árultam el titkomat senkinek . . . Hobbema, a tanárom, — hisz ön is ismerte, mily becestelen irodalmi kalóz volt! — folyton lesett, vizsgált mindnyájunkat, hogy meglopja fölfedezéseinket, ha kísérletezés közben rájönnénk valamire . . . Vigyáznom kellett hát, hogy észre ne vegyen semmit s ezért csak lassan, titokban dolgozhattam . . . De nem törődtem vele; úgy is azt akartam, hogy ne tudjon senki a dolgomról, még csak egészen tökéletes nem lesz; akkor egyszerre, hirtelen állok elő vele s egy csapásra világhírű ember leszek.

— Hihetetlen! — dörmögte Kemp elhülve.

— Hihetetlen, de mégis igaz? — felelte Griffin. — És a véletlen szerencse, mely annyi nagy fölfedezésnek főmestere volt, nekem is segítségemre jött . . .

— És mi volt az?

— Ah, hogy mi volt az? . . . Hát ez: Ön tudja, hogy a vér vörös színét a benne uszkáló testecskék okozzák . . . Nos, ezeket a testecs-

kéket át lehet változtatni fehérre, anélkül, hogy ez bármi módon ártana szervezetünknek, vagy gátolna, csökkentené a vörös vértestecskék élet-tani funkcióját.

Kemp hihetetlenül meglepetve kiáltott föl, mialatt a láthatatlan ember fölkelt s izgatottan járkálva folytatta.

— Értem a csodálkozását. Jól emlékszem arra a nevezetes éjszakára . . . késő éjszaka volt, mert rendesen olyankor dolgoztam, mikor tudtam, hogy senki se zavarhat; s egyszerre csak átvillant agyamon a bódító gondolat . . . Egyedül voltam a tágas laboratoriumban s csak a gázlángok halk sercegése hallatszott a csöndes éjszakában . . . „Láthatatlanná lehetnék akár mily állatot: egész testét, kivéve a hajában, szakállában levő festékanyagot . . . Magam is láthatatlan lehetnék“ . . . És hirtelen görcsösen összerándultam örömben; hisz albino voltam, csuf arcu, idéetlen fiatalember, akitől még tanuló-társaim is önkénytelenül borzadtak . . . Rettenetes dolog volt ez! . . . Oda támo lyogtam az ablakhoz és kibámultam a csillagos éjszakába . . . „Láthatatlan lehetnék!“ . . . mondogattam magamban gépiesen . . .

Kemp szinte rémülten bámult rá Griffinre, aki sóhajtott és álmodozva folytatta:

— Azt gondoltam, hogyha megtehetném ezt, valósággal fölébe kerekedhetném felebarátaimnak . . . Szemeim látták, elmém megsejtette a roppant előnyt, mit a láthatatlanság adománya biztosíthatna . . . A rejtélyességgel járó borzalom, a korlátlan szabadság, a roppant hatalom . . . Gondolkozzék csak rajta! . . . És én a csuf külsejű albino, a nyomorral küzködő szerencsétlen tanárjelölt lehetnék *ilyen*; hirtelen, máról holnapra! . . . Feleljen őszintén, Kemp, feleljen őszintén . . . Nem tántorodott volna meg-e ön is? . . .

Elhallgatott; de midőn Kemp nem felelt, kissé idegesen folytatta:

— Bizonyára mindenki rávetette volna magát erre a fölfedezésre . . . Épen úgy, mint én . . . Három álló esztendeig dolgoztam rajta irtózatossá, egetvivő erőfeszítéssel . . . S valahányszor fölkuştam egy-egy szédületes meredekre, megint egy másikat pillantottam meg, amely még magasabb, még szédületesebb lett. . . . A sok részlet, a sok figyelmen kívül hagyott apróság! . . . És a csüggedés, a kétségbeesés! . . . És ráadásul Hobbema, aki folyton lesett, kémlelt és egyre kíváncsian zaklatott, hogy mikor teszem már közé rejtélyes kutatásaim eredményeit . . . Oh, Kemp, bizony-bizony mondom, hogy irtózatossá küzdelem volt!

— És mi lett a vége?

— A vége? . . . A vége az lett, hogy három esztendei képtelen erőfeszítés után rájöttem, hogy a titkomat nem valósíthatom meg . . . Lehetetlen volt, — lehetetlen!

— Hogy, hogy? — kiáltott föl Kemp elbámulva.

— Nem volt pénzem! — felelte a láthatatlan ember s az ablakhoz menve, kinézett a csöndes, verőfényes vidékre.

Majd hirtelen megfordult és rekedten mondta:

— Aztán . . . aztán . . . megloptam apámat . . .

Kemp hevesen fölkiáltott és fölugrott; Griffin pedig halkán, szinte suttogva tette hozzá:

— A pénz nem az övé volt . . . s midőn nem tudott beszámolni a más pénzéről — agyonlőtte magát.

XVIII. FEJEZET.

A portland-utcai házban.

Kemp megdermedve állott egy pillanatig és lélektelenül nézett arra a fejetlen alakra, amely háttal feléje kinézett az ablakon. Majd, mintha eszébe jutott volna valami, gyorsan odaszaladt hozzá, karon fogta és elvezette az ablaktól.

— Ön fáradt, — mondta neki, — üljön le ide a karosszékembe. Én majd sétálgatok, miattal ön mindent elmond nekem.

Ugy ültette Griffint, hogy ne láthasson ki az ablakon, ő maga pedig folyton ott járt-kelt és mozgott a láthatatlan ember és az ablak között.

Griffin hallgatott egy darabig, majd hirtelen tovább folytatta:

— Mikor ez történt, én már nem voltam Chesilstoweban. A mult évi decemberben történt. Szobát fogadtam Londonban; nagy, butorozatlan szobát a portland-utca egyik ócska házában . . . Megvettem apám pénzén mindent, amire csak szükségem volt a munkához és hihetetlen szorgalommal dolgoztam. Minden nap közelebb vitt egy lépéssel a célomhoz; úgy tetstett, hogy sűrű ködből jövök kifelé, egyre közelebb a világosságához, a naphoz . . . Ekkor történt apámmal az a szerencsétlenség. Emlékszem temetésére. Egész valómat úgy betöltötte a munkám, hogy nem is tudtam egyébire gondolni; még csak a kis ujjamat se mozdítottam meg, hogy tisztára mossam apám becsületét . . . Emlékszem a temetésre: olcsó, szegényes temetés volt . . . rossz fakoporsó, egyetlen egy pap; ez is régi barátja, aki csupa szivességből bucsuztatta el a megboldogultat . . .

. . . Emlékszem, hogy egy csöppet sem sajnáltam apámat, amint lassan hazafelé ballag-

tam a ködös téli napon . . . áldozata lett beteges érzékenységének ; többre becsülte a más pénzét, mint a tulajdon életét . . . Gyöngye volt : elbukott . . .

. . . Fölmentem a lakásába. Szomoru, elhagyatott, rendetlen volt . . . Itt éltem gyermekéveimet . . . Egy pillanatra, mint valami bűvös vízióban, újra láttam magamat, mint boldog gondtalan, ártatlan fiúcskát . . . A szívem fájni, sajogni kezdett . . . Aztán láttam azt a lányt, aki tiz esztendővel ezelőtt először hallotta tőlem a szerelmem hazug szavait . . . Ennek az emléke is fájt, sajgott . . . De csak egy percig ; aztán kitéptem szivemből mindent, a multat összes emlékeivel, minden hiábavaló érzéseivel és mentem haza a szobámba, dolgozni . . .

. . . Ah, mily más volt ott minden ! . . . Elememben voltam ; műszereim, gépeim közt, amelyek évek óta egyetlen barátaim, vigasztalóim, segítő társaim voltak ! . . . Ez volt az én életem : ez volt a jövő, amely minden szépet és jót ígért . . . még pedig rövid időre, mert minden készen volt immár s csak az utolsó kísérletet kellett megtennem . . .

. . . Előbb-utóbb elmondom önnek, Kemp, az egész bonyolult kísérletet. Most nem akarok részletesen foglalkozni vele. Legnagyobb részében úgy is pontosan és tüzetesen leírtam abban a három könyvben, amit az a csavargó elrabolt tőlem . . . Oh Kemp ! vissza kell szereznünk azt a három könyvet : még ha az életébe kerül is annak a gazembernek ! . . . De hagyjuk ezt most !

. . . Tehát : meg kell találnom a módot, hogy oly réteggel veszem körül a testemet, amelynek fénytörési indexe ugyanaz legyen, mint a levegőé . . . Erről majd később részletesebb magyarázatot adok önnek ; egyelőre elég annyi, hogy ezt a kísérletet először egy darab posztón végeztem el . . .

. . . Volt két dinamo gépem e célra s e két kis gépet gázzal hajtottam. A módját is elmondom később: ne higgye azonban, hogy a híres Röntgen-sugarakkal dolgoztam! . . . Szó sincs róla! . . . Tehát: a kísérlet fényesen sikerült; a posztó lassan-lassan halványodni kezdett, majd áttetsző lett, mint a köd, a füst . . . s végre elenyészett, eltűnt . . . nem láttam többé! . . .

. . . Ha nem magam csináltam volna, sohse hittem volna el, Kemp! . . . Nem láttam semmit: de ha odanyultam, megfoghattam a kezemmel — s ugyanaz a vastag, erős posztó volt! . . . Megrezenve ejtettem le a földre . . . s aztán alig tudtam megtalálni!

. . . Most egy másik, még különösebb kísérlet következett. Nyávogást hallottam az ablakom alatt; kinéztem s láttam, hogy a tüzfalhoz épített félszer tetején, elgémberedett macska didereg . . . Hirtelen átvillant agyamon a gondolat: — „Itt a kedvező alkalom a legfontosabb kísérletre!“ — Odamentem az ablakhoz, kinyitottam és gyöngéden, szeliden becsaltam a macskát a szobába . . .

. . . Az állat beugrott és duruzsolva dörgölődött a térdemhez . . . Félig éhen halt már; én odaadtam neki a tejet, amit reggelire hozattam s amely még ott volt a csészében . . . A macska mohón megitta mind, aztán óvatosan, szimatolva körüljárt a szobában, hogy megbárátkozzék uj környezetével . . . Véletlenül rábukkant a láthatatlan posztódarabra is; ah, ha látta volna, mily nagyot ugrott és hogy fujt, prüsszkölt ijedtében! . . . De hamar megnyugtattam; fölvettem az ölembe, szépen megsimogattam s odafektettem ágyamba, az egyik vánkosra.

— S aztán kísérletezett vele? — kérdezte Kemp.

— Ugy van, kísérleteztem, de nem sikerült, Kemp.

— Nem-e?

— Két körülmény hiúsította meg: a karmok és az a sötét festékanyag, mely a macska szeme mögött van . . . Ön tudja, mit gondolok.

— Hogyne? . . . Az a *tapetum*.

— Ugy van: *tapetum* . . . Ez hiúsította meg . . . Tehát, miután beadtam a macskának azt a szert, amitől a vérvörös testecskéi szintelenek lesznek, vánkostól rátettem a készülékre és elaltattam kloroformmal . . . A két dinamo-gép berregve működött; a macska és a vánkoss lassankint átlátszók lettek, majd végkép eltűntek . . . de megmaradt két apró, kísértetiesen villogó macska-szem.

— Borzasztó!

— Nem tudom, mi az oka . . . Történt azonban, hogy az állat fölébredt, még mielőtt végkép láthatatlanná tehettem volna. Mivel elővigyázatból megkötöztem, nem szabadulhatott el, de keservesen nyávogni kezdett . . . Ugyanekkor kopogtak az ajtómon; egy iszákos vén banya volt, aki a portás-szobában lakott s a macskáját kereste . . . Hirtelen odaszoritottam a macska orrához a kloroformos szivacsot, mire a szerencsétlen elhallgatott és ismét elbódult . . .

— Nem az én macskám van odabent? — kérdezte kívül a vén banya egyre kopogtatva.

— Itt nincs macska, — feleltem udvariasan.

. . . S biztos lévén, hogy a macska alszik, kinyitottam az ajtót. A vén asszony gyanakodva nézett be a szobába; a két kis dinamo-gép vígan berregve dolgozott, a gázlámpás fénye pedig bevilágította az egész szobát . . . Félre álltam, hogy a banya jobban beláthasson a szobába s ez úgy látszik, megnyugtatta, mert udvariasan köszönt és elment.

— Meddig tartott a kísérlet? — kérdezte Kemp.

— Három vagy négy óráig a macskával. Legutoljára tűntek el a csontjai, az idegei, a haja és szőrének tarka végei . . . De, amint már mondtam, a karmai és a szemei nem lettek láthatatlanok.

. . . Már rég éjszaka volt, mielőtt a kísérlet véget ért s a macskából csak két szemet meg a karmait lehetett látni. Megállítottam a gépeket és megsimogattam a láthatatlan állatot, mely még mindig bódultan feküdt ott; feloldoztam a zsineget, melylyel lekötöztem s mivel nagyon álmos voltam, ott hagytam őt és magam is lefeküdtem . . . De nem igen bírtam aludni. A nagy izgatottság kiverte szemeimből az álmot: bágyadtan feküdtem ágyamban, újra meg újra átgondoltam az egész kísérletet, majd azon tűnődtem, mi mindent fogok tenni, ha magam is láthatatlan leszek s mialatt a lázas ábrándok megszálltak, lassankint valami öntudatlan lidércnyomás jött rám . . .

. . . Éjfél után két óra tájban hirtelen fölriadtam: a macska ijesztően nyávogott a szobában . . . Fölugrottam és meg akartam fogni, hogy elhallgattassam, de sehogy se bírtam megfogni . . . Egyre nyávogott s hol itt, hol amott láttam két villogó szemét, amely röpködni, suhanni látszott a levegőben . . . Végre kinyitottam az ablakot és nagy zajjal kergetni, hajszozni kezdtem. . . . Azt hiszem, hogy erre megijedt és kiugrott . . . Mert azóta se nem láttam, se nem ballottam többé . . .

— Hihetetlen! . . . Hihetetlen! — szörnyűködött Kemp, összeecsapva kezeit.

Griffin mélázva folytatta:

. . . Ekkor, Isten tudja, hogyan, hogyan nem, ismét az apám temetése jutott eszembe . . . Nem bírtam aludni, a fejem zugott . . . végtelesenül fáradt, csüggedt voltam, alig vártam a reg-

gelt . . . s mihelyt megvirradt, azonnal sétálni mentem.

— Csak nem akarja elhíttetni velem, — szólt közbe Kemp hevesen, — hogy egy láthatatlan macska kóborol Londonban?

— Ha csak agyon nem verték, miért ne? — kérdezte a láthatatlan ember.

— Miért ne? — álmélkodott Kemp — Ön tehát azt hiszi? . . .

— Valószínű, hogy agyonverték, — folytatta Griffin. — Négy nappal később még élt, mert mikor a Tichfield-utcán jártam, egész csomó embert láttam, akik mind azt nézték, honnan jön az a rejtélyes nyávogás, melynek okát sehol sem fődözhatték föl.

Griffin hallgatott pár pillanatig, majd hirtelen folytatta:

— Nem tudom, hol és merre kóboroltam az nap reggelén, de egyszerre csak ott voltam az Albany-utcában és láttam, hogy a huszárok épen kilovagolnak gyakorlatra . . . Ekkor már oly rögeszmévé lett bennem a láthatatlanság vágya, hogy mindenáron kész voltam megvalósítani tervemet. De a szükség is kényszerített rá, a pénzem is fogytán volt s ha nem sietek, ismét elszalasztom az alkalmat . . . Álmosan, bágyadtan támolyogtam haza, megebédeltem, nagy adag sztrychnint vettem be és ruhástól feküdtem az ágyba . . . A sztrychnin nagyon jó idegerősítő, Kemp; ha valaha szüksége lenne rá . . .

— Tudom! . . . Tudom! . . .

— Egészen megerősödve, megifjodva keltem fél, de nagyon ideges voltam . . .

— Oh, ismerem a hatását! — vágott közbe Kemp.

— Hallottam, hogy valaki kopog az ajtón, — folytatta Griffin. — Kinyitottam: a szállásadóom volt . . . egy vén lengyel zsidó, hosszú, szürke kaftánban, őszes pájesszel. Fenyegetőleg

támadt rám, hogy az éjjel egy macskát kinoztam . . . ő biztosan tudja, mert többen hallották a szegény állat kinos nyávogását . . . Tudni akarja tehát, hogy mi történt, mert az állatkinzás szigorúan tilos, ő pedig nem akarja, hogy velem együtt őt is megbüntessék.

. . . Én tagadtam a macskát. Erre a zsidó azt mondta, hogy a kis dinamogépek zugását az egész házban hallani s a lakók nem tudnak tőle aludni . . . Ebben igaza volt . . . Mialatt beszélt, gyanakodva, kémlelődvé nézelődött a szobában ezüst-keretes pápaszeme mögül, úgy, hogy én megijedtem, hátha kitalálja a titkomat? . . . ha megsejti, hogy miben járok és fölád, elárul? . . .

. . . Gyorsan oda álltam elébe, hogy ne lássa a két kis dinamogépet, melyet már úgy állítottam föl, hogy csak épen rá kellett ülnöm és meginditanom a motort . . . Ez azonban csak még jobban fokozta az öreg zsidó gyanuját . . .

. . . Mit csinállok itt? . . . Miért titkolózom úgy? . . . Miért vagyok mindig egyedül? . . . Nem tiltja-e a törvény azt, amit teszek? . . . Nem életveszélyesek-e a kísérleteim? . . . Az ő házában mindeddig soha semmiféle tiltott dolog nem történt . . .

. . . Erre már dühbe jöttem. Hevesen rákiáltottam, hogy rögtön takarodjék ki a szobámból . . . A vén zsidó tiltakozni kezdett, azt hánytorgatta, hogy övé a lakás, tehát jussa van itt lenni . . . De én nyakon ragadtam, a gallérja a kezemben maradt . . . ekkor hátulról megragadtam a vállát és kilóditottam a szobából . . . Aztán hirtelen becsaptam az ajtót és bezártam . . .

. . . Kint a folyosón még toporzékolt egy darabig, de én rá se hederitettem. Aztán elment . . . De ez végkép megérlelte bennem eddigi szándékomat. Éreztem, hogy sietnem kell, különben nem lesz időm . . . Ha ki kell hurcolkodnom, megint oda lesz néhány nap s különben

is mindössze alig volt husz font sterlingem . . . El kellett tehát tűnnöm nyomtalanul, különben mindennek vége!

. . . Arra a gondolatra, hogy az utolsó percben hiúsulhatna meg a tervem, amelynek megvalósításán évek óta fáradtam, lázas tetterő szállt meg. Gyorsan összeszedtem könyveimet, meg a checkkönyveimet, mert minden pénzem egy bankban volt — ez most mind annál a bítang csavargónál van! — s a legközelebbi postahivatalban föladtam egy portland-utcai posta hivatalba címezve *poste restante*.

. . . Mikor haza jöttem, a lépcsőn találkoztam a házi gazdámmal. Ha látta volna, hogy megijedt, mikor megpillantott és hogy félre állt az utamból! . . . Én gyorsan fölszaladtam, hevesen becsaptam magam után az ajtót; aztán hallottam, amint az öreg zsidó is fölsompolygott haliban a lépcsőkön, megállt az ajtó előtt és hallgatózott . . . Én azonban nem törődtem vele, csak lázasan dolgoztam.

. . . Azon az estén s a rákövetkező éjszákán mindent elvégeztem . . . Bevettem a szeretket, melyek a vért szintelenítik s amíg hatásuktól bódultan hevertem az ágyon, hallottam, hogy ismételten kopognak az ajtómon . . . Mivel nem feleltem, a kopogás abba maradt; de nem sokára ismét hallottam, hogy valaki oda jött az ajtó elé s láttam, hogy valami papirost dugnak be a küszöb és ajtó-nyílás közt . . . Összehajtogatott kék papiros volt . . .

. . . Dühösen fölugrottam az ágyról, kinyitottam az ajtót és ráförmedtem a házigazdámra mert ő volt . . .

— Nos, mi az megint?

. . . Az öreg zsidó volt; az a papiros pedig hivatalos fölszólítás volt, hogy költözködjem ki a lakásból . . . A vén ember szótlanul nyujtotta oda a papirost, de valami furcsát láthatott

a kezemen, mert meghökkenve tekintett föl az arcomra . . .

. . . Megtántorodott és hörögve kapkodott lélekzetért . . . Aztán hörögve fölsikoltott, elejtette a gyergyát és rémülten, tapogatózva menekült a sötétben . . . Hallottam, hogy el is bukott, amint lefelé ment a lépcsőkön . . .

. . . Becsaptam az ajtót, bezártam s aztán a tükörhöz siettem . . . Most már értettem a zsidó rémületét! . . . Az arcom fehér volt, mint a márvány . . . még fehérebb: mint a gipsz.

. . . De a kísérlet maga irtózatos szenvedésekkel járt. Ezt nem vártam. Iszonyu, rettenetes éjszakám volt. Képzелhetetlen fájdalmak gyötörtek . . . Egyik ájulásból a másikba estem s hogy elnyomjam kiabálásaimat, betömtem az számat, csikorgattam a fogaimat s oly rémesen hörögtem, hogy most is megborzadok, ha rá gondolok . . . Most már értettem, mért nyávogott az a szerencsetlen macska oly rémesen, a mig kloroformmal el nem altattam . . . Szerencse, hogy csak magam voltam a szobában; mert mikor a fájdalom jobban elővett, úgy nyögtem és hörögtem, hogy irtózatossá volt hallani! . . .

. . . De aztán vége lett ennek is. A fájdalmak lassankint csillapultak, de ekkor oly bágyadt lettem, hogy mozdulni se birtam. Azt hittem, hogy megöltem magamat; de nem sokat törődtem vele . . . eközben virradt s kissé megjött az öröm is . . . Ah, Kemp! . . . Sohasem fogom elfeledni azt a reggelt! . . . Hogy elborzadtam, mikor megpillantottam a kezeimet, amelyek olyanok voltak, mint az átlátszó üveg és egyre jobban elvesztették alakjukat, körvonalaikat; mig végre tisztán láttam rajtuk keresztül is . . . oly tisztán, mintha semmi se lenne előttem! . . . És hiába csuktam le a szemeimet is; tisztán láttam akkor is; mert a szempilláim átlátszók voltak!

. . . Megöltem az álmat, Kemp, mert csu-

kott szemekkel is láttam, mindig láttam, mindent láttam! . . . És a lábaim, combjaim, a fogaim . . . s végre csak a körmeim látszottak még homályosan . . . aztán, azok sem, . . . csak itt-ott holmi barna folt, amit valami maró sav hagyott rajtuk! . . .

. . . Föltápáskodtam fektemből, de eleinte szinte járni se tudtam, mert nem láttam a lábaimat s nem tudtam, hová rakom őket . . . Gyöngye és fölötte éhes voltam. Oda mentem a tükörhöz és belebámultam a semmibe . . . Ugy van, a semmibe! . . . Mert semmit se láttam a tükörben, — semmit, csak valami körforma apró kerek foltot; szemgolyóimnak azt a kis festék-anyagát, amely még nem tűnt el egészen . . .

. . . Valóban, örült akaraterőre volt szükségem, hogy visszavánszorogjak a gépemhez, hogy ismét ráfeküdjem és bevégezzem a szörnyű, hajmeresztő kísérletet! . . .

. . . Aztán egész délelőtt aludtam, kendővel takarva be a szemeimet, hogy sötétben legyek. Dél tájban ismét kopogtak az ajtómon . . . Most már erős voltam, mert pihentem és fürgén ugrottam föl . . . Hallottam, hogy sutognak az ajtóm előtt . . . oda siettem a géphez, amely hal-kan és nesztelenül lehetett, szétszedtem az egészet, szerte hordtam részeit a szobában, hogy senki se tudja majd összerakni, ha esetleg rá akadnak . . .

. . . Közben a kopogás ismétlődött és erősebb lett; majd hangokat is hallottam: először a gazdám, aztán két meglett fia hangját . . . Hogy időt nyerjek, felelgettem nekik belülről . . . kezembe jött a láthatatlan vánkös és posztódarab is; gyorsan kinyitottam az ablakot és kidobtam őket. . . . De amint az ablaknyílást meghallották, azok hárman odakint neki feküdtek az ajtónak . . . Az ajtó recsegett, de az a két vas-tolózár, amit én szögeztem rá belülről, ellentállt, . . .

. . . Erre meghökkentem, de egyszersmind dühbe is jöttem . . . Gyorsan kezdtem összehordani mindenféle papirost, ujságot és szalmát, ami csak a szobában volt és oda vezettem a gázt egy gummicsövön át . . . Az ajtót kegyetlenül döngették . . . Nem találtam a gyufát! Dühömben az öklömbe haraptam, de nem tehettem semmit! . . . Szétrugdostam a papirost, visszafordítottam a gázt, kiléptem az ablakon a falhoz épített félszer tetejére s óvatosan behuztam az ablakot, sőt a függönyt is leeresztettem . . .

. . . Aztán vártam, hogy mi lesz . . . Nagy feszítő vasat dugtak az ajtó alá, egy nagy recsenés és — bedőlt az ajtó . . . A házi gazdám meg két fia, hatalmas, termetes suhancok, berohantak a szobába . . . s mögöttük kullogott az az utálatos vén boszorkány, aki tegnap a macskáját kereste rajtam.

. . . Meghökkenve, elképedve álltak meg, mikor látták, hogy a szoba üres . . . Az egyik rögtön az ablakhoz szaladt, fölhozta a függönyt és kinézett . . . Kimeresztett szemei, duzzadt ajka, szakállas arca alig volt az enyémtől két arasznyira . . . Már föl is emeltem öklömet, hogy az arcába csapok, de még idejében meggondoltam a dolgot.

. . . . A fickó nem is sejtette, hogy ott vagyok előtte és körösztülnézett rajtam . . . Ugyanugy körösztülnéztek a többiek is, mert szintén odajöttek; de aztán mind visszarohtak a szobába és mindenütt kutattak engem . . . Midőn sehol sem találtak, hevesen vitatkozni kezdtek azon, hogy valóban hallották-e a hangomat, vagy csak képzelődtek? . . . Nekem pedig, amint az ablakra könyökölve néztem őket, nagy megkönnyebbülés szállt a szívembe és szinte szerettem volna fölkapni! . . .

. . . A vén zsidó, amennyire zagyva beszédéből kivehettem, azt állította a vén banyával

együtt, hogy eleven állatokat boncolok; a két fiu ellenben azt bizonyolta, hogy elektrotechnikus vagyok, ami abból is látszik, hogy két dinamogépem és radiátorom van . . . Ugyanekkor jött arra az a házaló, aki a szomszédszobában lakott egy hentessel; ezt is behívták és elmondták neki az esetet . . .

. . . Közben a vén banya kíváncsian nézegette a radiátorokat . . . Erre megijedtem . . . Ha valami éles eszü, okos elektro-technikus meglátja ezt a készüléket, rögtön gyaníthatja, hogy mi célra kellett s akkor féltve őrzött titkom nem titok többé . . . Gyorsan bemásztam az ablakon, nesztelenül odasompolyogtam a vén asszony háta mögé, kikaptam kezéből az egyik radiátort és teljes erőmből a földhöz vágtam . . . aztán fölkaptam a másikat is és azt is földhöz vágtam . . .

. . . A két készülék izzé-porrá tört . . . De látni kellett volna ezt a négy embert, hogy elremült! . . . Szinte egy percig szólni se tudtak . . . s mielőtt még magukhoz térhetek volna, óvatosan kiosontam a szobából . . .

. . . Lementem a lépcsőn s megvártam, míg kitakarodnak a szobámból . . . Zajosan, izgatottan beszélgetve jöttek ki, csalódva, hogy semmi „iszonyatos dolgot“ se találtak s egyuttal aggódva is, hogy nem lesz-e valami következménye a törvény előtt is ennek az erőszakos betörésnek . . . Mig elszéledtek, én ismét föl osontam a szobába, kezemben egy egész skatulya gyújtó . . . Összekotortam a szalmát és papirost a szoba közepén, oda hordtam a székeket, az ágyat, az asztalt, a gummicsővel odavezettem a máglyára a gázt és avval meggyújtottam . . .

— Micsoda? ! . . . fölgyújtotta a házat?
— kiáltott föl Kemp.

— Ugy van, fölgyújtottam! Mert ez volt

az egyedüli módja, hogy elpalástoljam a nyomaimat . . . A ház különben is biztosítva volt. Aztán nyugodtan lementem a lépcsőn, ki az utcára . . . Láthatatlan voltam és most kezdtem meg az új életet, melynek vad, vakmerő tervei már egymást kergetve kóvályogtak fejemben . . .

XIX. FEJEZET.

Az Oxford-utcában.

Kemp végigsimitotta homlokát reszkető kezével, mi alatt Griffin tovább folytatta elbeszélését:

— Mig lementem a lépcsőn, váratlan nehézség lepett meg; kétszer is elbuktam, mert nem láttam, hogy hová rakom lábaimat a lépcsőn . . . kiérve az utcára, olyas valmit éreztem, amit ön érezhetne, ha a véletlen egyszer oly városba vezetné, ahol csupa vakok laknak. . . Nagyon ingerelt, ösztönzött valami, hogy tréfáljam meg az utcán járó-keelőket; gáncsot vessek ennek . . . hátba vágjam amazt . . . leüssöm kalapját az egyiknek . . . megráncigáljam fülét a másiknak . . .

. . . De alig értem a Portland-utca szögletére, ahol a nagy szabóüzlet van, mindjárt valami csörömpölést hallottam mögöttem és erős lökés érte a hátamat, hogy majd orromra buktam . . . Megfordulva egy szolgát láttam, aki nagy kosár szódásüveget vitt a vállán és meghökkenve nézett terhére . . . Ámbár a lökés kegyetlenül sajgott, az ember álmélkodása oly furcsa volt, hogy mégis önkenytelenül elnevettem magamat.

— Az ördög ütött szállást ebben a kosárban! — kiáltottam föl.

. . . S kikapván a kosarat a bábész ember kezéből, magasra tartottam a levegőben.

... De egy örült kocsis, aki épen akkor jött ki a szemközti sörházból, egyenesen nekem rohant s el akarván kapni a levegőben lógó kosarat, kinyújtott kezével a képembe vágott, persze akaratlanul és tudtán kívül... Én hozzávágtam az egész kosarat s a következő pillanatban egész csődület volt körülöttem, — minden felől összeszaladt a nép s egyik ember jobban kiabált, mint a másik...

... Csak most kezdtem átlátni, mily ostobaságot cselekedtem s átkozva örült hevesseget, egy kirakatnak a mélyedésében huztam meg magamat, lesve a pillanatot, amelyben észrevétlenül megszökhessem... De nem habozhattam; a csődület egyre nagyobb lett... Hirtelen elszántam hát magamat, félre löktem egy bámész mészároslegényt, aki szerencsére nem nézett utána, hogy ki lökte meg s következő pillanatban már a kocsis kocsija mögött voltam... Aztán, mit se törődve avval, hogyan intézik el az összeecsődültek az ügyet, gyorsan átszaladtam az uton, mely szerencsére szabad volt ebben a pillanatban és neki vágtam a Oxford-utcának.

... Együtt akartam menni a hömpölygő emberáradattal, de oly nagy volt a tolongás, hogy lépten-nyomon lökdösték, tiporták a lábamat. Lementem a kövezetről a lovasoknak föntartott utra, de ott meg a murva és a kavicsek nagyon bántották a lábamat... Át akartam menni a tulsó oldalra, de egy kétkerekű kocsi rudja úgy megütötte a lapockámat, hogy a lélekzetem is elállt. Tántorogva ugrottam félre s kis hijja volt volt, hogy le nem ütöttem a lábáról egy ladyt... De most a kocsi mögé jutottam...

... Ez volt a megmentőm!... Mindehnyütt a kocsi mögött mentem s így kikerülhettem az összeütközést... Ijedten és remegve

ballagtam a kocsi után, nem hittem, hogy első kirándulásomban is ennyi veszedelem ér! . . . Remegtem, de reszkettem, dideregtem is a nagy hideg miatt: januárius volt s én ruhátlanul bolyongtam London utcáin! . . . az a sár pedig, mely ujjnyi vastagon fődte az utcát, hideg volt, mint a jég, sőt tán fagyott is! . . . Én pedig, ámbár láthatatlan voltam, a hideget csak épen úgy éreztem, mint az előtt.

. . . Ekkor egyszerre az jutott eszembe, hogy bele is ülhetnék a kocsiba . . . Gyorsan megkerültem, észrevétlenül bele ültem és didegve bujtam meg a sarkában . . . Így mentem a kocsiban jó darabig, míg aztán valahol a Mudie táján egy lady megállította a kocsit és beleült . . . Épen csak annyi időm volt, hogy észrevétlenül kiugorhattam a másik oldalra . . . de a lóvasuti kocsi majd hogy el nem tiport!

. . . Fogvacogva igyekeztem a British Museum felé, ahol sohasem szokott sok nép járni, midőn egyszerre csak egy kis, fehér kutya szaladt ki az egyik házból és mérgesen csaholva utánam iramodott . . . Eddig még sohasem törődtem avval a furcsa igazsággal, hogy a kutyának tulajdonképen a szimatja a szeme, most azonban magamon tapasztaltam ezt . . . Az a dög egyre ugatva hajszott engem, s bár futottam is, el nem maradt tőlem mindaddig, míg a Montague-utca sarkán föl nem rugtam, hogy hatot is bukfencezett . . . Akkor aztán vonitva elmenekült . . .

. . . Alig fordultam be a Montague-utcába, mikor az első kereszt-utcából hirtelen nagy néptömeg özönlött felém, hangos zenészó mellett . . . Megijedtem, ezen a tömegben nem törhetek keresztül úgy, hogy észre ne vegyenek . . . ha pedig visszafordulok, megint csak oly népes utcába jutok, ahol ezer veszedelem környékez

. . . Fölszaladtam tehát a Muzeum kerítésével szemben álló házak egyikének fehér lépcsőire s ott vártam meg, míg a menet elhaladt . . .

. . . Az „Üdv hadserege“, mert ez volt a menet, fülsiketítő zenével járta be az utcákat s ép akkor gyújtott rá egy indulóra, mikor szemben találkoztam vele . . . Bum-bum-bum! . . . Csinnadratta-bum! . . . *„Ha színről-szinre látjuk őt“* . . . Ez volt az induló s a kürtök úgy harsogtak, a nagy dob úgy zuhogott, hogy egy pillanatra szinte elkábitott s nem is vettem észre azt a két suhancot, aki megállt annak a lépcsőnek az alján, amelyre én fölszaladtam.

— Nézd csak, nézd! — szólt az egyik.

— Mit nézzek? — kérdezte a másik.

— Hát ezeket a sáros lábnyomokat . . .

— Hát aztán! . . .

— Meztelen lábu ember járt erre . . .

. . . A két suhanc szájtátva nézte a sáros lábnyomokat, miket én hagytam ott, mi alatt a lépcsőkön fölszaladtam . . . A járó-kelők lökdösték, taszigálták őket, de a két suhanc nem tági-tott . . . *„Bum-bum-bum . . . Ha színről-szinre . . . csinnadratta . . . látjuk . . . bumma-csinnadratta . . . Őt, az ég urát . . . bum-bum-bum!“* Harsogott a banda, de a két suhanc már nem is törődött vele!

— Itt egy mezitlábás ember ment föl a lépcsőkön, — mondta az egyik. — Látod-e?

— Már hogyne látnám! . . . De hova lehetett? . . . Mert nem látszik a nyoma, hogy le is jött onnan felülről . . .

— És a lába is vérzett! — mondá ismételten az első.

. . . A nép zöme már elment mellettünk, de a két suhanc csak nem akart mozdulni!

— Nézd csak, Ted! — kiáltott föl most a második hirtelen.

. . . És meglepetve mutatott oda, ahol a

lábam volt . . . Letekintettem és meghökkenve láttam, hogy a lábamra tapadt vékony sárréteg egész jól megmutatja a talpam és a sarkam körvonalait . . . Szinte megdermedtem az első pillanatban.

— No már ez furcsa! — szólt az öregeb-
bik. — Átkozottul furcsa! . . . Akár csak valami
kisértetnek a lába volna! . . .

. . . Habozva közelébb lépett s lehajolva a
lábam felé nyult. Egy ember meg egy leány, akik
épen arra mentek, megálltak s kíváncsian nézték,
mit akar fölvenni a suhanc . . . Ez pedig már
majdnem megfogta a lábamat . . . Most megjött
a hidegvérem és az eszem . . . Hirtelen előre lép-
tem, a suhanc nagyot kiáltva hátra hőkölt, én
pedig egy ugrással bent termettem a szomszéd-
ház kapujában. De a fiatalabbik suhancnak fölötte
éles szeme volt, meglátta a gyors ugrást s még
mielőtt bent voltam a házban, már kiabálta, hogy
merre szöktem.

. . . Mind oda szaladtak, meglátták sáros
lábaim nyomait a fehér márványon és meghök-
kenve tanakodtak.

— Mi történt? — kérdezte valaki,

— Egy láb . . . egy gazdátlan láb! . . .
Erre szaladt! — kiáltoztak össze-vissza.

. . . Három üldözőm kivételével a tömeg
mind az Üdv Hadserege után tódult, de e kia-
bálásra többen megálltak. Éreztem, hogy nincs
vesztegetni való időm; gyorsan fölrugtam hát az
„éles szemű fickót“ s a következő percben már
nyakló nélkül rohantam a Russel-uton lefelé . . .
Nyomomban hét-nyolc üldöző vágatott s mivel
sáros lábaim nyomát elég jól láthatták a fehér
és tiszta kövezeten, könnyű volt követniök.

. . . Négyszer futottam körül a nagy osz-
lopos palotát, újra meg újra keresztezve előbbi
nyomaimat s midőn gyors futástól fölmelegedett
lábaimon megszáradt a sár s mi nyoma sem ma-

radt a kövezeten, hirtelen neki vágtam a Tavis-tock-utnak s ott hagytam üldözőimet tanácstalanul a keresztül-kasul futó lábnyomok tömkelege előtt . . .

. . . Ebben a futásban kissé kimelegedtem s most már nyugodtabban, bátrabban jártam a kevésbé népes utcákon. De azért el voltam keseredve, mert ez a kirándulás keserves tapasztalatokkal végződött. A torkom és a fejem fájt a kocsis durva öklétől, vállapockám sajgott a kocsirud lökésétől, egyik lábamra kissé sántítottam, mert hüvelykujjamat valami cserép elvágta . . . közben még kétszer-háromszor beleütköztem a járó-kelőkbe, akik ugyancsak álmélkodva kapkodták a fejüket, mikor meghallották káromkodásomat, de engem nem láthattak . . .

. . . Közben hatalmasan meghültem s bár-hogy erő ködtem is elfojtani, minduntalan elővett a tüsszentés. Ha pedig kutyát pillantottam meg, siettem mindjárt messzire kitérni, mert ezek az átkozott dögök mind szörnyen szimatolták a nyomomat.

. . . Aztán nagy kiabálást, zürzavart hallottam messziről. Majd utca-gyerekek, nők és férfiak vegyest, rohantak az uton lefelé, kiabálva, hogy tűz van . . . Rögtön agyamba szökkent a vér és öröm megdobogtatta szívemet: bizonyos voltam benne, hogy az a ház ég, amelyben laktam . . . a ruháim, gépeim, egész laboratóriumom: egy szóval mindenem . . . kivéve három könyvemet, ami a portland-utcai postahivatalban volt. . . . Fölégettem tehát hajóimat magam után s mikor az utca sarkára értem, láttam, hogy a ház lobogva ég . . . Többre nem nem is voltam kíváncsi!

A láthatatlan ember elhallgatott és gondolkozni látszott. Kemp idegesen nézett ki az ablakon és izgatottan mondta:

— Jól tette . . . hanem, folytassa, kérem.

XX. FEJEZET.

A nagy áruházban.

. . . Így tehát, január végével, épen mikor heves hózivatar volt kitörőben, fáradtan, éhesen, átázva-fázva, csüggedten, testben összetörve, lélekben megtörve, megkezdtem új életemet, amelynek kinszenvedéseire magam ítéltem önmagamat.

. . . Nem volt a világon senki, akibe bízhattam volna; nem volt senki, akinek elmondhattam volna nagyszerű és rettenetes titkomat . . . mert tudtam, éreztem, hogy ha elmondom, egyszerre végem lesz s legfőlebb csak mint ritkaságot mutogatnának . . .

. . . Egynéhányszor mégis úgy elővett a magam inségének és nyomoruságának az érzése, hogy szinte-szinte megszólítottam egy-két jószágosabb arcu járó-kelőt: — „könyörülj rajtam!“ — De még idején megembereltem magamat és elszántan ugyan, de már fásultan kóboroltam tovább . . .

. . . Mivel a hózivatar, ha kitör, okvetlenül elárul, mert a testemre hulló, rátapadó hó egész alakomat rögtön láthatóvá tenné, első ösztönöm az volt, hogy fődél alá meneküljek a hózivatar elől, már csak azért is, mert kegyetlenül fáztam . . . Később majd ráérek a jövőről tervezni . . .

. . . Egyelőre azonban, bár láthatatlan voltam, keservesen tapasztaltam, hogy a londoni házak kapui nem nyílnak meg nekem; a záratokat, lakatokat és vasrudakat nem birtam leverni a kapukról s most már aggódni kezdtem, hogy a hózivatar a nyakamba szakad s előbb-utóbb vagy megfagyok, vagy éhen pusztulok el.

. . . Ekkor azonban fényes ötletem támadt. Kóborlásaim közben elértem a Tottenham-Court-

Roadig, amelynek sarkán a nagy áruháza van ; tudja, az a roppant raktár: „*Omnium*“ a neve, ahol mindent lehet venni: lisztet, kenyeret, húst, butorokat, ruhákat, cipőt, sőt még olajfestményeket, gépeket is, egy szóval mindent, ami csak szükséges az életben.

. . . Azt gondoltam, hogy ha bejutok ide, elláthatom magamat mindennel, amire csak szükségem lesz. Az ajtó azonban be volt csukva és várnom kellett, míg jön valaki . . . Az első vevőnek nyomában én is besurrantam a nagy áruháza s éppen abba az osztályba jutottam, ahol keztyűket, szalagokat, harisnyákat s más eféle szövött holmit árultak. Óvatosan tovább mentem a nagy áru-hegyek közt s így értem oda, ahol a kosarak és fonott butorok raktára volt.

. . . De itt sem lehettem biztonságban, mert a nép egyre hullámozott föl s alá s minden pillanatban válságos helyzetbe jutottam, hogy megszorulok a vevők között s aztán láthatatlanságom dacára is megragadnak . . . Fölsurrantam tehát a lépcsőkön az emeletre, ahol meghuztam magamat és kényelmesen végig nyújtóztam.

. . . Itt már kellemes meleg volt s el is határoztam, hogy itt maradok. Az idő lassankint későre járt és kezdték becsukni a raktárt. Én csak erre vártam. Ugy okoskodtam, hogy éjszaka, ha majd egészen magam leszek, lopok eleséget, ruhát, kikutatom az egész raktárt, alszom reggelig s ha megint kinyitják a boltot, szépen megszököm.

. . . Tervnek jó volt a terv, de a megvalósítása nem ment oly könnyen, mint hittem. Ruhát akartam szerezni; beburkolni magamat úgy, hogy elfogadható emberi formám legyen s lopni egy kis pénzt is, hogy kiválthassam könyveimet a portland-utcai postahivatalból. Aztán majd lakást fogadok valahol s terveket eszelek ki, amelyek segítségével teljesen kiaknázhatom azo-

kat az előnyöket, — mert azt hittem akkor, hogy vannak ily előnyök! — amelyekkel láthatatlanságom kinálkozik.

... Nemsokára aztán be is csukták az üzletet. Alig hevertem egy óráig a derékaljak tetején, mikor kezdtek lehuzni a külső ablakok vas-redőnyeit, a vevők pedig mind kitódultak az ajtókon. A segédek és hivatalnokok pedig bámulatos gyorsan visszarakták helyére az el nem kelt árut, úgy, hogy rövid fél óra alatt tiszta volt az egész roppant raktár s amit el nem adtak, mind be volt rakva a szekrényekbe, vagy szép rendben ott állt a polcokon.

... A segédek és hivatalnokok, köztük igen sok fiatal leány is, mihelyt elvégezték dolgukat, rögtön siettek haza; aztán jött egy csapat háziszolga és kisöporzte az egész raktárt, összeszedte a szemetet, kihordta az utcára, mialatt én még mindig fönn kuporogtam a derékaljak tetején. Végre körülbelül egy órára rá, hogy bezárták a raktár külső ajtait, kezdtek bezárogatni az udvarra nyíló ajtókat is... majd eloltották a gázt és végre halálos csönd lett... Még vagy félóráig vártam a helyemen s mikor semmi neszt se hallottam, szép lassan lemásztam rejtekhelyemről.

... Koromsötét volt és tapogatózva indultam arra felé, ahol bejöttem, mert ott árulták a harisnyákat és szövött alsó ruhát. Mindenek előtt gyujtót kellett keritenem és sok keresgélés után találtam is az egyik pénztáros fiókjában, melyet feltörtem; ugyanott találtam gyertyát is. Ezt most meggyujtottam és hozzá láttam az öltözködéshez.

... Nem sokáig kellett keresgélnem; kéznél volt ott minden. Jó meleg alsó ruhát választottam ki, fölhuztam egy pár gyapju-harisnyát s aztán átmentem a szabó-osztályba. Találtam ott is, ami kellett: nadrágot, mellényt, kabátot, téli

bundát és cipőt, meg egy széles karimájú jezsuita-kalapot, amely fél-arcomat eltakarta. Most már, hogy félig-meddig ember voltam, enni szerettem volna.

. . . Fönt az emeleten volt a buffet; oda mentem hát. Itt már nem kellett félnem, hogy meglátják a világosságot kívülről; meggyújtottam hát a gázt, jól laktam hideg sülttel és a gázon még kávé is melegítettem. Erre tovább indultam kutatni; eljutottam a fűszeres-osztályba, majd a cukros boltba, ahol kitűnő süteményeket találtam s mikor itt másodszor is jól laktam, megittam rá egy üveg fehér burgundit.

. . . A cukros-bolt mellett volt a játékszer-ek osztálya s ekkor pompás gondolatom támadt. Találtam néhány álarcos orrot, persze csuf, nagy orrokat, de evvel nem igen törődtem, hanem szemüvegeket is kerestem, hogy elfödjem láthatatlan szemeimet. De a raktárban nem voltak szemüvegek. Ez bosszantott ugyan, de nem segíthettem rajta. Egyelőre tehát beértem a mesterséges orral, meg az álszakállal és bajuszszal, aminek segítségével úgy, ahogy mégis emberi külseje lett láthatatlan ábrázatomnak.

. . . Erre aludni mentem s mondhatom, hogy nagyon jó kedvem volt. Azt gondoltam, hogy reggel majd észrevétlenül kiszököm a raktárból, az arcomat bekötözöm, mintha valami bal eset ért volna, szemüveget veszek a pénztáros fiókjából ellopott pénzen s így aztán teljesen fölismerhetetlen leszek . . . Elaludtam, látni véltem a csuf kis lengyel zsidót, két bámész fiát, amint üres szobámba léptek, meg azt a vén banyát, aki a macskáját kereste rajtam . . . Majd hirtelen úgy rémlett, hogy kint vagyok a temetőben és látom apám koporsóját a megásott sir szélén . . .

— Te is menj le vele a föld alá! — rivalt rám egy dörgő hang s én hiába igyekez-

tem szabadulni . . . Láthatatlan kezek megragadtak és lökdöstek, vonszoltak a sir felé . . . Fölordítottam, de a temető-szolgák nem hallották hangomat, nem látták küzködésemet; hisz láthatatlan voltam! . . . A koporsót lebocsátották, a tilos erő nagyot lökött rajtam . . . és én is lebuktam a nyitott sirba, a koporsóra, a sirások pedig rám lapátolták a földet . . .

. . . Irtózatos erőlködéssel sikoltottam még egyet és fölébredtem . . . A szürke londoni hajnal már virradt s a roppant raktárban kétes, fantasztikus félhomály derengett. Fölültem a derékaljon s az első pillanatban valóban nem tudtam, hogy hol vagyok; néma csönd, a boltozatos roppant terem, az egymásra halmozott áruk oszlopai megrémítettek . . . De lassankint visszatért öntudatom s ekkor mindjárt beszélgetést hallottam . . .

. . . Lent a földszinten, ahol már fölhúzták egy pár ablaknak a vasredőnyeit, két embert pillantottam meg. Ijedtemben hirtelen fölugrottam, de erre a neszre mind a ketten hirtelen oda néztek s valószínűleg meglátták az alakomat, mely lopva osont le a derékalj-hegyről . . .

— Ki az ott? — kiáltott föl az egyik.

— Megállj! — ordított a másik.

. . . Én pedig lélekszakadva menekültem a keskeny folyosón s amint a szegleten befordultam, kalap nélkül, tehát látható fej nélkül, egy tizenöt éves suhanc jött velem szemközt . . . Mikor meglátott úgy, fejetlenül, iszonyodva fölsikoltott, én leütöttem és rohantam tovább, de a következő szögletnél hirtelen meglapultam a fal mögött s hallottam, hogy rohannak el mellettem az üldözőim.

— Be kell csukni az ajtókat! — kiabálták többen, míg mások meghökkenve kérdezősködtek:

— Mi az? . . . mi történt?

. . . A lélekzetemet is visszafojtva lapultam a falhoz s annyira meg voltam rémülve, hogy eszembe se jutott a menekülés egyetlen, biztos módja, pedig csak a ruhámat kellett volna levenni!

. . . Ám ez nem jutott eszembe; azt hiszem azért, mert ruhástól akartam kiszökni a raktárból s ez volt a baj. Az egyik segéd megpillantott a földszintről s elordította magát:

— Ott van ni!

. . . Egyenesen felém rohant a lépcsőkön, én pedig fölkaptam egy széket, hozzá vágtam s aztán futottam előre . . . A tickó megtántorodott, még hangosabban kiabált, de nem maradt el: folyton a nyomomban járt. Ekkor, a fordulónál, fölszaladtam a lépcsőkön. A második emeleten roppant hegyekbe rakva álltak a festett vázák és edények, amelyekkel a lakásokat szokták díszíteni . . . Fölkaptam egyet és fejbe hajítottam vele üldözőmet . . . Még most is hallom rémes sikoltását, amint elterült a földön . . . Aztán megrugtam az egész hegyet s a cserép-edények óriási robajjal zuhantak alá a lépcsőn, szinte eltemetve az ájult embert.

. . . De ekkor már minden oldalról futó lépésben közeledtek felém az üldözők. Kétségbeesve szaladtam föl a buffetbe, ott azonban egy fehér ruhába öltözött ember — azt hiszem, a szakács — állta utamat. Félre löktem: még egy emelettel följebb rohantam, ahol lámpásokat és bronz-tárgyakat árultak; s midőn a szakács utánam szaladt, fölkaptam egy nehéz csillárt és hozzá vágtam . . . Ugy terült el, mint a bika, ha homlokán éri a tagló: én pedig menekültem tovább.

. . . Most már megjött a mentő gondolat . . . Kezdtem vetkőzni; a kabát, a mellény, a nadrág le is jött valahogy: de a gyapju alsóruha úgy rám tapadt, mintha második bőröm lett

volna . . . Mögöttem egyre közelebb jöttek az üldözők : a szakács ájultan hevert a lépcsőkön s nekem megint menekülnöm kellett . . . szerencsére az üldözők megálltak egy percre a szakácsnál s ez elég volt, hogy közben kibujhassak az alsó ruhából is . . .

— Rendőr! . . . rendőr! . . . csak erre!
— kiabált valaki ebben a pillanatban.

. . . Végső erőfeszítéssel rántottam le magamról a gyapju alsó-inget is és újra szabad voltam . . . ugyanabban a pillanatban, amikor a rendőr és három segéd a szögleten befordultak. Mint a hiénák rohantak rá elhányt ruháimra melyeket diadalmasan kapkodtak föl a földről.

— Elhányta, amit lopott! — kiáltott föl az egyik.

— Ide bujhatott valahová! — kiabálta a másik.

. . . És keresni kezdtek, mint a tüt; én pedig lihegve, fáradtan néztem őket egy darabig az oszlop mögül, átkozván a balszerencsét, mely ismét megfosztott a ruháimtól. Aztán föl-osontam a buffetbe, ittam egy kis tejet, amit ott találtam és leültem a tűz mellé, elmélkedve helyzetemről és a jövőről.

. . . Nem sokára két segéd jött be és fölötte izgatottan beszélgettek az esetről. Azt beszélték, hogy a tolvajok több száz font ára holmit loptak az éjjel, s az egyik véletlenül itt rekedt a raktárban de estig okvetlenül megcsipik, mert a rendőrség már elállt minden kijárást . . . Megvetően mentem ki a buffetből, lelopóztam a raktárba s azon tűnődtem, hogyan csinálhatnék egy csomagot mind abból, amire szükségem van s hogyan küldethetném el a raktárból valami postahivatalba . . .

. . . De nem tudtam a szállítás módját; s mivel nem mutathattam volna magamat a postahivatalnál sem, abba hagytam ezt a tervet, s át-

láttam, hogy nincs mit keresnem a raktárban tovább. Tizenegy óra tájban tehát, mivel a hó már csak szállingózva esett s hulltában mindjárt el is olvadt, elhatároztam, hogy ismét neki vágok Londonnak és másutt próbálok szerencsét.

XXI. FEJEZET.

A Drury Lane-en.

— Most már talán ön is kezdi átlátni, mily szörnyű nehézségekkel járt az új állapotom, — folytatta a láthatatlan ember. — Nem volt lakásom, nem volt ruhám, nem volt mit ennem: valósággal olyan voltam, mint a bélpoklosok az ókorban, akiket a társadalom kiközösített a kebeléből... És még ha lett volna is mit ennem: akkor se ehettem volna, mert a meg nem emésztett eledel látható lett volna bennem!

— Erre nem is gondoltam! — szólt közbe Kemp.

— Én magam se, — felelte Griffin. — A hó pedig új veszedelmekre figyelmeztetett. Hóeséskor nem járhattam az utcán, mert a hó rám rákódhatott s akkor a körvonalaím láthatókká lettek volna. Az eső szintén megmutatta volna testem alakját: mint a buborék, olyan lettem volna az esőben -- s a ködben szintugy megláthatták volna testem páraszerű formáit... Továbbá a por, a sár, amit utjártamban nem kerülhettem ki, előbb-utóbb vékony réteggel vonhatta volna be testemet, amely ily módon szintén látható lett volna.

— Ebben igaza van, — hagyta helyben Kemp.

— E gondolatokkal tépelődve, — folytatta a láthatatlan ember, — lassankint ismét oda kerültem, ahol azelőtt laktam. Az utcasarkon azonban megálltam, mert a nép még sűrű tö-

megben állt a ház előtt, melyet fölgyújtottam. . . . A ház egyre füstölgött s úgy látszott, hogy gázrobbanás is történt, mert az utca tele volt mindenféle törmelékekkel.

. . . Legelső gondom most az volt, hogy ruhát szerezzek. Az egyik zug-boltban, amely mindenféle ócska holmit árult, a játékszerek közt egész csomó álarcot, szakállt pillantottam meg s ekkor rögtön eszembe jutott, amit a nagy áruházban akartam megcselekedni . . . Nekem mindenek előtt ruha kellett: ruha s más egyéb, olyan holmi, amivel az arcomat is elfogadható ember-ábrázattá tehetem.

. . . Óvatosan odamentem tehát ehez a bolthoz, amelyről később megtudtam, hogy színészeknek való ócskaságokkal kereskedik; de mialatt az uton átmentem, majd elgázolt egy kocsi.

Ugy történt a dolog, hogy egy duhaj mézáróslegény, aki utánam jött, gyorsabban menvén mint én, elért és úgy félre taszított, hogy majdnem elbuktam az utca közepén; ugyanekkor egy kétlovas kocsi fordult be a sarkon és egyenesen nekem hajtott, kis hijja volt, hogy le nem ütött a lábamról . . . Mérgemben jó nagyot vágtam öklömmel a kocsis hátára s aztán fáradtan, lihegve ültem le egy padra, az omnibusz-megálló mellett; de ott sem maradhattam sokáig, mert nagyon csiklandozott a tüsszentés és féltem, hogy elárulom magamat, ha tüsszentek.

. . . Fölkeltem hát és bementem a boltba, melynek ajtaja a Drury-Laneről nyílt. A bolt ócska, alacsony, sötét volt, a ház pedig négyemeletes . . . Mielőtt beléptem, belestem az ablakon, hogy van-e bent valaki? . . . Látván, hogy üres, benyitottam; a csengő élesen megszólalt: az ajtót nyitva hagytam s gyorsan az egyik szögletbe surrantam, egy papírból készült páncél mögé . . . Vagy fél percig senki se jött;

akkor nehéz léptekeket hallottam a bolt mögötti szobában, melynek küszöbén megjelent a boltos.

. . . Most már egész határozottan tudtam, hogy mit akarok és mit fogok cselekedni . . . Megvárom az alkalmas pillanatot, felöltözöm, szerzek hamis orrot, álszakállt, parókát, szemüveget s aztán neki indulok a világnak. Lehet, hogy furcsa lesz az alakom, de semmi, ha elfogadható alak lesz . . . Persze, ha lehet, lopni is fogok a házban; például a boltnak minden pénzét elviszem.

. . . A kereskedő zömök, pupos emberke volt s úgy látszott, hogy épen evett, mikor megzavartam. Várákozva nézett szét a boltban, de mikor nem látott senkit, az arca haragos lett.

— Bitang kölykek! — dörmögte magában.

. . . Lejött a lépcsőn az utcaajtóig, lábával boszusan berugta az ajtót és megint vissza cammogott a hátulsó szobába.

. . . Én lassan utána lopóztam, de lépteim neszére hirtelen fülelve megállt. Magam is hirtelen megálltam; de a pupos éles hallása nagyon meglepett . . . Mire ismét utána akartam menni, már fölment a pár lépcsőn és becsapta az ajtót az orrom előtt.

. . . Habozva álltam meg . . . Egyszerre csak hallom, hogy megint jön . . . kinyitotta az ajtót, megállt a küszöbön és vizsgálódva nézett szét a boltban. Aztán lejött a pár lépcsőn, dörmögve az utca-ajtóhoz ment, kinézett és kételkedve csóválta a fejét . . . Mivel pedig a hátulsó szobába vezető ajtót nyitva hagyta, amíg ő az utcára kinézett, én beszköttem.

. . . Kis, négyszögletes szoba volt, kevés butorral, de a szögletei tömve voltak mindenféle színész-kosztümökkel. Az asztalon ott volt az ebédje; s mondhatom, Kemp, kegyetlenül izgató, boszantó volt, érezni a kávé és pecsenye illatát. . . . Csakhamar visszajött a kereskedő is és

folytatta megkezdett ebédjét, ami még jobban ingerelt és dühbe hozott . . .

. . . A kis szobának három ajtaja volt: az egyik a boltba nyílt, a másik az emeletre, a harmadik az udvarba, azaz a konyhába. De mind a három ajtó be volt zárva s amíg a boltos ott volt, én se szökhettem meg. De mozogni se igen mozoghattam, oly éles hallása volt, hogy még talán a fű növést is hallotta volna . . . Kétszer majd eltüsszentettem magamat s csak nehezen tudtam a tüsszentést elfojtani.

. . . Végre megebédelt a pupos; összeszedte edényeit és ment velük a konyhába. Mivel mind a két keze tele volt, nem csukhatta be maga után az ajtót s így én is utána osonhattam . . . A konyha félig a pincében volt s a pupos mindjárt kezdte elmosogatni az edényeit. Mivel nem volt mit keresnem odalent s a téglakülönben is hideg volt a lábaimnak, fölmentem a szobába s leültem a kandalló előtt. A tűz csak pislogva égett, én hát rátettem néhány darab szenet.

. . . E kis neszre a pupos rögtön fölszaladt és megállt a küszöbön. Meglátva a föllobbanó tüzet, oda jött a kandallóhoz s az arca alig volt egy arasznyira az enyémtől. Vizsgálódva nézett szét a szobában, de látszott az arcán, hogy nincs megelégedve . . . Majd kifelé indult; a küszöbön még egyszer megállt, körülnézett és fejcsóválva lement.

. . . Megvártam míg visszajött, de ez majd egy századig tartott. Csak keresztül ment a szobán, egyenesen le a boltba s én utána osontam.

. . . De ekkor majdnem baj történt. A lépcsőn ugyanis oly hirtelen állt meg, hogy majdnem beleütköztem. Gyorsan megfordult és szemtől szembe állt velem, de persze nem látott. Hallgatózott egy darabig, előre nyujtotta a nyakát, majd boszusan dörögte:

— Pedig esküdni mertem volna rá, hogy . . .

. . . Lassan ment le a két-három lépcsőn. Keze már rajt' volt a kilincsen, akkor ismét megállt és megfordult s az arca újra elárulta mérges szorongását. Ugy látszik, hihetetlenül éles hallása volt s megint meghallotta lépteim zaját a háta mögött. Most éktelen dühbe jött és hangoson fölördított:

— Hát van itt valaki . . .

. . . Nem szólt többet csak a zsebébe nyult, kotorászott benne s nem találván meg, amit keresett, vissza rohant a szobába s alig hogy félre tudtam előle ugrani. Kis vártatva visszajött, leszaladt a lépcsőn és — becsapta az ajtót az orrom előtt. Ugy látszik, mániája volt, bezárni, becsapni az ajtókat.

. . . Magam maradván, elhatároztam, hogy kikutatom a házat. Vén rozzant épület volt, csupa omladék, a falak nedvesek, hogy a papirkárpit sok helyütt rongyokban lógott le róluk. Az ajtók vasrudakkal voltak elzárva belülről s ezek oly rozsdásak voltak, hogy nem mertem hozzájuk nyulni, mert féltem, hogy a pupos meghallja csikorgásukat. A szobákban mindenütt színházi butorok, lim-lom ruhák, palástok heverték rakásban. A pupos szobája mellett volt egy rak-tár-féle, benne egész halom ócska, viseltes ruha . . .

. . . Mindjárt neki estem ennek a lim-lomnak s elkezdtem keresgélni benne a nekem való holmit. Közben elfelejtettem a pupos éles hallásáról . . . Egyszerre csak arra rezzentem össze, hogy halk lépteket hallok . . . Ép idején fordultam meg s láttam, hogy a félig nyílt ajtón bekukkant, kezében a régi, rozsdás revolver. . . . Meg sem mozdultam. Pár pillanatig halálos csönd volt, de a pupost ez már nem csalta meg . . .

— Itt kell lennie! — dörmögte félhalkan.
— De várj csak! . . .

. . . Óvatosan becsukta az ajtót s rögtön ráfordította a kulcsot. Aztán hallottam, hogy elmegy. Vagy egy percig nem tudtam, hogy mit tegyek. Az ajtóhoz, majd az ablakhoz futottam, hogy folytatni fogom a ruhaválogatást. Am amint hozzányultam a nagy halomhoz, egyszerre összedült. Ennek zajára ismét visszajött a pupos és most már egyenesen nekem tartott. Nem bírván kitérni előre, belém ütközött . . .

Ijedten, hörögve ugrott vissza s jó időbe került, amíg kissé lecsillapodott . . . Ugy állt ott, mint a kőszobor, ujja az ajkán és hallgatózott. Óvatosan a háta mögé akartam lopózni, hogy majd kiszököm az ajtón, de az egyik deszka megreccsent a lábaim alatt. Erre ismét nagyot ugrott, de mindjárt aztán kiszaladt a szobából, egyik ajtót a másik után bezárta s a kulcsot a zsebébe tette.

. . . Ez végkép kihozott a sodromból. Most már rabja voltam és nem menekülhettem. Elfutott a méreg s mivel tudtam, hogy teljesen egyedül van az egész házban, nem sokáig haboztam, hanem leütöttem.

— Micsoda! — kiáltott föl Kemp elszörnyedve. — Hát leütötte azt a szegény embert? . . .

— Le . . . Fejbe vágtam az öklömmel, mikor a lépcsőkön lefelé ment. Épen csak hogy elájult . . . úgy gurult le, mint a krumplis zsák . . .

— De ugyan Griffin! . . . Az emberség, a becsület törvényei! . . .

— Ezek csak a közönséges polgárookra nézve kötelezők. De nekem minden áron ki kellett jutnom abból a házból, Kemp; még pedig úgy kellett kijutnom, hogy emberek közé mehessek, tehát felöltözve . . . Ennek pedig csak úgy ejthettem módját, ha megszabadulok

ettől az éles hallásu hörcsögös természetü szörnyetegedtől . . .

— De mégis . . .

— Ej, ha mondom, hogy nem volt rá más mód! . . . Aztán guzsba kötöttem kezét-lábát . . .

— Guzsba kötötte?! . . .

— Guzsba . . . sőt betömtem a száját is, őt magát pedig egy lepedőbe csavartam s úgy ahogy volt, háromszor-négyszer is keresztül kötöttem, hogy ki ne buj hasson . . . Ej ne meressze úgy rám a szemeit, Kemp! annak a puposnak revolvère volt s bizonyára lelőtt volna, ha lát. Aztán meg nem kockáztathatom, hogy rám ismerjen később, vagy elmondhassa, milyen ruhákat loptam tőle s hogyan voltam öltözve, mikor a boltjából távoztam!

— De hisz ez szörnyűség! — kiáltott föl Kemp — Angliában, a XIX. században! . . . S a pupos ráadásul otthon volt, a maga házában; ön tehát . . . nos, igen . . . ön tehát kirabolta.

— Kiraboltam! . . . Vigye el az ördög azt a pupost! . . . Ön utóbb még azt is kisüti, hogy tolvaj vagyok! . . . Ej, Kemp, azt hittem, ön már sokkal fölvilágosultabb, semhogy ilyen ócska hurokat pöngessen! . . . Hát nem érti a helyzetemet? . . . Nem volt a kés a torkomon? . . .

— S ön az ő torkára tette a kést! . . .

A láthatatlan ember hirtelen fölugrott és mérgesen kérdezte:

— Mi az? . . . Mit csináltam? . . .

Kemp arca hirtelen elsápadt. A doktor hevesen akart válaszolni, de hirtelen nagyot nyelt és fékezte magát.

— Azt hiszem, — szólt aztán, egészen megváltozva, — hogy nem cselekedhetett másként. Ön zsákutcába került s nem volt csak ez az egy menekvése . . . Mind amellet . . .

— Ugy van, zsákutcába kerültem, pokoli

zsákutcába . . . Az a pupos pedig éktelen dühbe hozott, felhuzott revolverrel hajsolt, üldözött és rám zárt minden ajtót . . . Ön se tett volna másként . . . Vagy szóljon: kárhoztat-e? . . . Mondja hát: kárhoztat-e?

— Én sohasem kárhoztatok senkit, — felelte Mr Kemp nyugodtan. — Ez már rég kiment a divatból . . . De beszéljen tovább: mit cselekedett azután?

— Éhes voltam. A konyhában találtam egy cipót, meg sajtot, amivel elvertem az éhségemet. Találtam szódás brandyt is, aztán pedig megint fölmentem a ruha-raktárba s először is kinéztem az utcára az ablakfüggönyök mögül . . . Kívül nagy sürgés-forgás volt. Egymást érték a kocsik, az emberek . . . Sietnem kellett hát, nehogy valaki betérjen a boltba és tetten érjen.

. . . Mindent összeszedtem, amiről azt gondoltam, hogy hasznát vehetem s aztán elkezdtem válogatni. Eleinte az volt a szándékom, hogy szint festek az arcomra, de mindjárt meggondoltam, hogy ez kellemetlen lenne, mert ha el akarok tünni, ismét le kell mosni a festéket, ami időbe kerül. Azt határoztam tehát, hogy álszakkállt, bajuszt ragasztok föl, parókát viselek, az orromra pedig egy tisztességes, bár jó nagy színházi orrot raktam föl . . . Aztán felöltöztem, összevissza kötöttem a fejemet, mintha baleset ért vagy operáltak volna, végre fölhuztam a pupos ünneplő cipőit, melyek jó nagyok voltak, fölvettem egy ócska, széles karimájú kalapot . . .

. . . Készen voltam tehát, de ekkor különös aggodalom szállt meg. Vajon természetes volt-e a külsőm, az ábrázatom? . . . Megnéztem magamat a tükörben, elülről, hátulról, minden oldalról . . . A külsőm bizony nagyon furcsa volt; de azért eléggé ember-formájú voltam és senkinek se juthatott eszébe, hogy kísértet vagyok. Most még keztyűt huztam, feltörtem a pu-

pos kasszáját a belső szobában, ahol nyolc font sterlinget találtam aranyban s elvettem azt a pár shillinget is, ami a boltjában volt.

. . . Most óvatosan kilopóztam az udvarba, a kapun kinéztem az utcára s mikor láttam, hogy nem sokan járnak arra, két kézre fogtam bátorságomat, hirtelen félre rántottam a vasrudat, kinyitottam a kaput és kint voltam az utcán . . .

A láthatatlan ember nagyot lélekzett és megállt.

— Hát aztán? — kérdezte Kemp izgatottan.

— Aztán? . . . Aztán gyorsan előre siettem . . . Tíz-tizenöt lépéssel odább emberekkel találkoztam és fürkészve, szivdobogva néztem őket, hogy nem állnak-e meg, nem fordulnak-e meg utánam . . . De oly közömbösen mentek el mellettem, mintha észre se vettek volna . . . Az első nehézségen tehát szerencsésen tullestem.

— Hát a pupos? — kérdezte Kemp. — Mi lett a pupossal? . . .

— Mit tudom én! — felelte Griffin vállat vonva — Nem hallottam róla semmit, de nem is törődtem vele . . . Azt hiszem, hogy elvágta a kötelet, amivel megkötöttem, vagy pedig a szomszédjai oldozták ki. De én nem igen kérdezősködtem felőle . . .

Megint elhallgatott, odament az ablakhoz és kibámult rajta. Kemp azonban, bizonyos okokból, minden áron távol akarta őt tartani az ablaktól és ezért hirtelen azt kérdezte:

— Hát aztán? . . . Mi történt önnel tovább . . . az utcán?

— Oh, megint egymást érte a sok csalódás! . . . Azt hittem, hogy most már szabadon járhatok-kelhetek s azt tehetem, ami nekem tetszik . . . Akármit teszek, büntetlen tehetem. Elég ha lehányom magamról a ruhát s aztán eltűnök, mintha a föld nyelt volna el . . . Senki

se foghat meg, senki se üldözhet . . . Onnan vehetek pénzt ahonnan nekem tetszik . . . Elhatároztam, hogy mindenek előtt pompás lakomával ünneplem meg a mai napot, aztán pedig lakást veszek valami előkelő fogadóban és megkezdem a portyázást . . . De aztán, mikor beléptem egy fényes ebédlőbe s épen meg akartam rendelni az ebédet, hirtelen eszembe jutott, hogy ha eszem, mindenki látni fogja . . . azaz senki se fogja látni . . . láthatatlan arcomat s evvel elárulom féltve őrzött titkomat. Azt mondtam tehát a pincérnek, hogy tíz perc múlva visszajövök és dühösen, fogcsikorgatva mentem ki a teremből . . . Alig hiszem, hogy ön érzett valaha az enyémhez hasonló tantalusi kint!

— Ily furcsán semmi esetre se jártam, — felelte Kemp, — de azért érzem csalódásának a keserűségét.

— Majd a guta ütött meg mérgemben s vagy két óra hosszat céltalanul bolyongtam a városban . . . Végre oly éhes lettem, hogy szinte szédültem . . . Elszántan bementem hát egy másik étterembe és kértem, hogy külön szobában terítsenek számomra. — „Az arcom nagyon el van éktelenítve, — mondtam magyarázatképpen — és nem szeretném, hogy mindenki rám bámuljon“; — kíváncsian néztek rám, de beérték evvel a magyarázattal s így végre kaptam ebédet. Nem volt valami jó ebéd, de nekem elég volt . . . Mikor jó laktam, szivarra gyujtottam és tervelgetni kezdtem, mialatt kint erős hózivatar volt készülóban . . .

. . . Minél tovább gondolkoztam a dolgon, Kemp, annál jobban átláttam, hogy a láthatatlanság nagyon is kétes értékű, sőt határozottan veszedelmes „kincs“ az oly hideg országban, mint Anglia s az oly népes városban, mint London . . . Mielőtt elszántam magamat erre az örült vállalkozásra, ezer meg ezer előnyét lát-

tam a dolognak ; ez a mai nap azonban a csatlódások szakadatlan láncolata volt. Kétségtelen, hogy a láthatatlan ember könnyen és veszély nélkül hozzáférhet mindenhez, amire ember csak vágyhatik, könnyen el is veheti, meg is szerezheti . . . de ha megvan, nem veheti hasznát, nem élvezheti ! . . . Világ-életemben sem szerettem semmiféle emberi hivalkodást ; utáltam a politikát, gyűlöltem a népszerűséget, nem vágytam dicsőségre . . . még a szerelem se izgatott ; mire való volt hát nekem a láthatatlanság ? Csupa ostoba szeszélyből eldobtam magamtól a reális élet örömeit és most ott voltam London közepén, össze-visszakötözött ábrázattal, egyedül, mindenkitől elhagyatva, örökké aggódva, hogy meglepik a titkomat . . .

Elhallgatott és megint az ablakhoz lépett . . . de Kemp hirtelen odament hozzá és visszavezette a székre s ezt kérdezte tőle :

— De hogy került hát Ipingbe ?

— Dolgozni jöttem ide . . . Még volt egy reménységem . . . Félig megérlelődött eszme volt akkor ; megerősödött bennem e mai napig . . . Az volt a tervem, hogy kitaláljam a módját, hogy lehessenek ismét láthatóvá . . . Persze, akkor, amikor nekem tetszik. Amikor láthatatlanul elvégeztem mindent, amit csak akartam s élvezni óhajtom a szerzetteket . . . És főleg erről akartam önnel beszélni . . .

-- Egyenesen Ipingbe ment Londonból ?

— Egyenesen. Csak kiváltottam három könyvemet, vettem alsó-ruhákat, vegyszereket, lombikokat, görebeket, egy szóval mindent, ami a tudományos vizsgálathoz szükséges és aztán legott hozzá fogtam a számításához, a kísérletezéshez . . . Majd megmutatom, mihelyt a könyveimet megkaptam . . . Roppant sok van abban a három könyvben . . . Érdekes fölfedezések, titkok . . . oh, majd meglátja ; nem is hinné,

mennyi fontos és hasznos fölfedezéssel gazdagíthatom az emberiséget! . . .

— Ez mind nagyon szép, — felelte Kemp, — csakhogy tegnap, mikor el akarták önt fogni . . . ha ugyan igaz, amit az ujságok irtak . . .

— Igaz . . . ez egyszer az ujságok se hazudtak . . . Tudom, mire céloz . . . a dulakodásra, ugy-e?

— Ugy van, arra.

— Talán megöltem azt a durva, konok pandurt?

— Nem, — felelte Kemp. — Jó helyben hagyta ugyan, de remélik, hogy meggyógyul.

— Ez hát szerencséje! . . . Akkor igazán oly dühös voltam, hogy majd megőrültem . . . A hitványok! . . . Miért bántottak? . . . Miért törtek rám? . . . Hát az a nyomorult felcser?

— Annak sincs baja . . . egy-két zuzódáson kívül.

— Ugy kell neki! — dörmögte Griffin boszusan — Minek avatkozik a más dolgába!

— De hát az a szegény csavargó? — kérdezte Kemp. — Az nem avatkozott az ön dolgába, csak véletlenül került az útjába és mégis . . .

— Nyomorult gazember! — csattant föl a láthatatlan ember dühösen. — Meg akart lopni . . . Még most is bánom, hogy meg nem fojtottam!

Kemp hallgatott; Griffin pedig keserűen folytatta.

— Higyje el, Kemp, ön nem tudhatja, mi a düh, a kétségbeesés! . . . Dolgozott volna csak évek hosszú során át, mint én s aztán került volna össze oly hitvány, ostoba, hülye gazemberekkel, mint ezek, akik csupa kíváncsiságból, rosszakaratból keresztül huzzák minden számítását és zavarják becsületes munkájában!

. . . Mind, mind ellenem voltak, holott én so hasem bántottam egyiküket sem! . . . De ha még ez után se hagynak békémet, esküszöm, hogy úgy tiprom el őket, mint a leghitványabb férgek! . . .

XXII. FEJEZET.

A meghiusult terv.

Kemp összerezcent, kissé elsápadt és nyugtalanul tekintgetett az ablak felé; majd habozva, tétován kérdezte:

— No és most . . . mi szándéka van? . . .

Ezt mondván, hirtelen fölkelt, bizalmasan oda ment Griffinhez és elébe állt, hogy ne láthasson ki az ablakon a dombra, ahol három férfi jött fölfelé, még pedig, ahogy az izgatott Kempnek tetszett, igazi csiga-lassusággal.

— Mi volt a célja, mikor ide jött Port-Burdockba? . . . És miért jött épen ide?

— Eredetileg itt akartam hagyni Angliát . . . fölosonni valami hajóra és külföldre szökni, — felelte Griffin. — De amióta önnel találkoztam, megváltoztattam ezt a tervemet . . . Egyelőre elég meleg van itt is és nem kell félnem, hogy megárt, ha meztelenül járok-kelek a szabadban . . . Most különben nehéz is lenne észrevétlenül megszöknöm. Mindenki tudja a titkomat s ha felöltözve, bekötözött fejjel járnék, bizonyára rögtön gyanakodnának rám.

— Tehát el akart menni Angliából? — kérdezte Kemp, fölötte nagy érdeklődést szinelve.

— El. Tudtam, hogy innen, Port-Burdockból, rendes hajójáratok indulnak Franciaországba. Meg akartam kísértetni az átkelést . . . Onnan aztán tovább mentem volna vasuton . . . talán Spanyolországba vagy Olaszországba . . . sőt meg-

lehet, hogy Algériába . . . Ez nem is lett volna nehéz . . . Ezekben az országokban meleg van s nem kellett volna félnem az időjárás viszontagságaitól . . . Tehát láthatatlan lehettem és dolgozhattam volna . . . Azt a csavargót használtam hordárnak és — pénzes erszényemnek, de később, ha már nem lett volna rá szükségem, futni hagytam volna.

— Ezt értem.

— Jól tartottam, etettem-itattam s a gazember mégis meglopott és megszökött tőlem! . . . Elvitte a könyveimet, Kemp! . . . A könyveimet, egész életem munkájának a gyümölcseit!

— Igazán gazfickó! — hagyta helyben Kemp.

— De jaj neki, ha nyakon csiphetem!

— Legelőször is a könyveket kellene visszaszerezni tőle.

— De hol van a gazember? . . . Ön tudja, Kemp?

— A rendőrségen van; bezárták saját kérelmére, a legszigorubb sötét cellába.

— Gazember! — kiáltott föl a láthatatlan ember, a fogait csikorgatva.

— Ez minden esetre akadály a ön terveinek.

— Meg kell szereznünk azokat a könyveket : . . Most ez a legfontosabb, oly fontos, mint maga az élet!

— Minden esetre, — felelte Kemp idegesen és szorongva hallgatódzott, nem hall-e kívül lépteket . . .

De minden csöndes volt és Kemp sietett hozzá tenni :

— Ez talán nem is lesz nehéz dolog . . . Hisz az a csavargó nem tudja, mi van a könyvekben s ha például én kérem tőle, hogy megveszem drága pénzen . . . talán csak ide adja?

— Minden esetre, — felelte Griffin és úgy látszott, hogy elmerül gondolataiba . . .

*

Kemp megijedt. Minden áron folytatni akarta a beszélgetést, hogy elterelje a láthatatlan ember figyelmét a külső világról, de hamarjában semmi okos dolog se jutott az eszébe . . . Szerencsére Griffin maga szólalt meg.

— Az a véletlen, mely az ön házába vezetett, Kemp minden tervemet megmásította . . . Ön az az ember, akit kerestem, az a szövetséges, akire szükségem van. Bár a titkom nem titok immár, noha a könyveim elvesztek, noha sokat szenvedtem: azért mégis az vagyok, aki vagyok . . . és sokat tehetek . . .

— Mindenesetre . . .

— Nem mondta meg senkinek, hogy itt vagyok? — kérdezte Griffin hirtelen gyanakodva.

Kemp meghökkent, de színlelt nyugalommal felelt:

— Azt hiszem, szavamat adtam önnek . . .

— Senkinek? — ismétlé Griffin.

— Senkinek . . . egy léleknek sem.

A láthatatlan ember nagy lélekzetet vett, hátra tette két kezét s föl alá kezdett járni a szobában.

— Nagy hiba volt, Kemp, mondta gondolkozva, — nagy hiba volt, hogy magamban vállalkoztam erre a dologra. Elfecséreltem az erőmet, időmet s elszalasztottam a kezdet kedvező pillanatait . . . Egyedül! . . . egymagam! . . . Csodálatos, mily keveset tehet az ember egymagában! . . . Ugyszólván semmit! . . . Lophat, . . . talán gyilkolhat is . . . de avval vége

— Ugy van, — hagyta helyben Kemp.

— Nekem orgazdára van szükségem, Kemp, segítő cimborára, ahol elrejtőzhetem. Oly helyre, ahol békén alhatom, ehetem-ihatam, ahol senki

sem gyanít, senki sem keres . . . Szövetségesre van szükségem ; ha ez megvan, nagy dolgokat mivelhetek !

Kemp alig észrevétlenül összerezett, de nem felelt.

— Mind idáig, — folytatta a láthatatlan ember — nem is igen volt határozott, bizonyos célom. A láthatatlanság, önmagában véve, nagyon becses dolog ; de csak úgy, ha tudjuk hasznát is venni . . . Tulajdonképen nem arra való, hogy tolvaj legyen, aki láthatatlan ; mert, teszem azt, ha tetten érnek és megragadnak, én se menekülhetek . . . Viszont igaz, hogy megfogni engemet, nehéz dolog . . . s ez az, amit hasznomra fordíthatok. Két esetben becses a láthatatlanság : az első az, ha szökni, menekülni kell ; a második az, ha orozva kell megközelíteni valakit . . . És ez az igazi, az orgyilkosság ! Hozzá férhetek bárkihez, akármilyen fegyvere van, arról az oldalról támadhatom meg, amerről nekem tetszik, leüthetem, megölhetem, aztán . . . köd előttem, köd utánam, kedvem szerint szökhetek, amerre a szemem lát !

Kemp idegesen pödörgette a bajuszát . . . Nem lépéseket hallott a lépcsőkön ? . . .

— Tehát gyilkolni fogunk, Kemp ! — mondta a láthatatlan ember ünnepélyesen.

— Gyilkolni fogunk, — ismételte Kemp gépiesen. — Hallom a terveit, Griffin, de nem igen értek velük egyet . . . Miért kell éppen gyilkolnunk ?

— Nem vakon, hebe-hurgya módra kell gyilkolnunk, hanem okosan, tervszerűen. Ez a dolog nyitja . . . Most már mindenki tudja, hogy van egy láthatatlan ember s ez a láthatatlan ember me teremtheti a Rémuralmat . . . Ugy van, Kemp, a Rémuralmat ! . . . Nos, miért hökkent meg ? . . . A láthatatlan ember fölüti valahol a székhelyét, például éppen itt, Burdockban és ter-

rorizálja a várost. Rendeleteket bocsát ki, parancsokat osztogat . . . Ezt ezer módon megteheti. . . . Papirosra írja, amit akar s a papirost behajítja az ablakon, bedugja az ajtó alatt . . . S aki nem engedelmeskedik parancsainak, azt megöli . . . valamint azokat is megöli, akik segíteni mernek a halálraitélten.

— Hm! — felelte Kemp, kételkedve s most már nem a Griffin szavaira figyelt, hanem arra a halk csattanásra, mit háza kapujának a kinyitása okozott.

Majd, hogy tovább foglalkoztassa a láthatatlan embert, így folytatta:

— Lássa, Griffin, én azt hiszem, hogy az ön szövetségesének igen hamar meggyülnék a baja a büntető törvénykönyvvel.

— Senki se tudná, hogy az én szövetségem, — felelte a láthatatlan ember komolyan. —

— Senki se tudná, hogy . . .

Hirtelen elhallgatott és fojtott hangon kérdezte:

— Csitt! . . . mi az? . . . Mintha a lépcsőkön jönnének . . .

— Ej dehogy! — felelte Kemp s most gyorsan és hangosan kezdett beszélni:

— Lássa, Griffin, én nem egyezhetem bele ebbe. Értsen meg, igazán nem egyezhetem bele. . . . De miért is törne az emberi nem megrontására? . . . Hogy is remélheti, hogy jó vége lesz az ily örült, késhegyre menő küzdelemnek? Minek akar farkas lenni? . . . mikor hasznos tagja is lehetne a társadalomnak? . . . Tegye közzé kutatása eredményét, vagy legalább nemzetét ne zárja ki a haszonból, amit ez a roppant fontosságú fölfedezés biztosíthat . . . Gondolja meg, mi mindent tehetne, ha egy millió, tíz millió, harminc millió szövetségese lesz! . . . Gondolja meg ezt, Griffin — — —

A láthatatlan ember félbeszakította Kempet

. . . két karját kitárta, a derekát előre hajtotta és fojtott hangon mondta :

— Lépteket hallok a lépcsőn . . .

— Ej dehogy ! — felelte Kemp.

— Hadd lássam ! — kiáltott föl Griffin és az ajtó felé sietett.

Ettől fogva az események gyorsan követték egymást. Kemp habozott egy pillanatig s aztán előre ugrott, hogy elállja Griffin útját . . . A láthatatlan ember visszahökkent és fölordított :

— Áruló ! . . .

A következő percben kigombolta vörös szegélyű kaftánját, leült egy székre és kezdte lehányni magáról a ruhát . . . Kemp három ugrással az ajtónál termett . . . de erre Griffin is fölugrott, bár a lábai már láthatatlanok voltak s nagyot kiáltva szaladt Kemp után . . . Ez már kinyitotta az ajtót és kiugrott rajta . . .

Kint, a lépcsőkön, gyorsan futó lépések zaja hallatszott . . .

Kemp ügyesen visszalökte a láthatatlan embert, aki utána akart tolakodni és becsapta az ajtót . . . A kulcs kívül volt a zárban s a következő percben Griffin fogoly lett volna az erkély-szobában, ha valami véletlen közre nem játszik . . . Amint Kemp hevesen becsapta az ajtót, a kulcs kiesett belőle ! . . .

Kemp halálsápadt lett és mind a két kezével, teljes erejéből huzta a kilincset . . . Egy pillanatig tartotta is . . . aztán az ajtó kinyílt hat hüvelyknyire ; de Kemp, minden ereje megfeszítésével, még egyszer becsukta . . . Ám a következő pillanatban egy lábnyira nyílt ki az ajtó s a szűk nyíláson megjelent a hálóköntös . . . Ugyane pillanatban vasmarok szoritotta össze Kemp torkát, aki ijedten, félholtan eresztette el a kilincset, az ajtó egészen feltárult . . . Kemp fejére csapott a láthatatlan ököl, aztán,

mint a zsákot, odalökte a sarokba és rádobta a hálóköntöst . . .

Fél-uton a lépcsőkön állt Adye ezredes, a burdocki rendőrség kapitánya, akinek Kemp levelet irt reggel . . . Megkövülve látta Kemp hirtelen kiugrását az ajtón, majd az utána kitol-
lakodó üres hálóköntöst . . . hallotta az ököl
tompa zuhanását Kemp fején . . . látta, hogy
Kemp elbukik, mint a lesújtott ökör . . . látta,
amint még egyszer föltápászkodik és menekülni
akar, de megint elbukik . . . aztán látta rö-
pülni az üres hálóköntöst a levegőben . . .

A következő pillanatban heves lökést ka-
pott . . . Semmitől! . . . Ugy rémlett neki, hogy
nagy teher hull reá, magával rántja le a lép-
csőkön, a torkát vasmarok szorongatja, mellén
pedig két térdet érez . . . Aztán valaki megrug-
dossa, végigtapos a hátán . . . a mögötte jövő
két rendőr nagyot kiáltva hanyatthomlok bukik
le a lépcsőkön . . . az utcaajtót hevesen fölránt-
ják és nagy robajjal becsapják.

Adye ezredes a lépcsők aljáig gurult s ott
bambán fölült. Látta, hogy Kemp tántorogva
jön lefelé a lépcsőkön, a feje bubján ökölnyi
daganat, az ajka csupa vér és kékre dagadt, ke-
zében a vörös kaftán.

— Irgalmas Isten! — nyögte dadogva. —
Vége a játéknak: . . . A sátán megszökött!

XXIII. FEJEZET.

Hajtóvadászat a láthatatlan emberre.

Jó időbe került, mig Kemp annyira össze
birta szedni magát, hogy elmondta azt a kevés
dolgot, ami az utolsó pár pillanat alatt történt.
Ott álltak a folyosón, Kemp lázasan összefüggés-
telenül beszélt s egyre szorongatta a Griffin
ott hagyott kaftánját. Adye ezredes csak nagy

nehezen értette meg a dolgok veszedelmes állapotját.

— Örült! — dadogta Kemp. — Örült . . . kegyetlen . . . Gyilkos! . . . Maga az önzés . . . Nem gondolt egyébire, mint a maga hasznára, a maga jólétére . . . Irtózatoss volt végighallgatni, amit beszélt! . . . Durva, kegyetlen fenekvad . . . Ől, gyilkol, ha dühbe jön . . . Nem törődik semmivel . . . Ha meg nem gátoljuk, itt is ölni fog . . . Rémuralmat akar teremteni . . . Senki se állhatja útját! . . . Most dühöng és jaj, akit útjában talál!

— El kell fognunk őt, — mondta Adye. — Az bizonyos . . . különben baj lesz . . . El kell fognunk!

— De hogyan? — kiáltott föl Kemp kétségbeesve.

Majd hirtelen ezer eszméje támadt és lázasan beszélt:

— Rögtön hozzá kell fognunk az üldözéshez és talpra kell állítani minden épkézláb embert . . . Onnek meg kell akadályozni, hogy az a gyilkos elhagyhassa a kerületet . . . Ha egyszer elmenekül innen, ölni, gyilkolni és rabolni fog útjában . . . Rémuralmat akar teremteni! Érti-e, rémuralmat! . . . Sürgönyöznie kell mindenfelé, hogy állják el az utakat, vigyázzanak a vonatokra, a hajókra. Fegyverbe kell szólítani a helyőrséget is . . . ön pedig sürgönyözzön Londonba, katonaságért és rendőrökért . . . Az egyetlen dolog, ami még itt tarthatja, az a remény, hogy visszaszerezheti a könyveit. Majd erről is beszélek még . . . A rendőrségen van egy csavargó . . . valami Marvel . . .

— Tudom, — felelte Adye ezredes; — tudom . . . A könyvekről is tudok . . . nagyon helyes . . . De az a csavargó azt mondja . . .

— Azt mondja, hogy nincsenek nála a könyvek . . . De a láthatatlan ember azt hiszi,

hogy nála vannak . . . Meg kell tehát akadályozni, hogy ehessék vagy alhassék . . . A környéken éjjel-nappal talpon kell lennie és vigyáznia, hogy se eledele, se nyugalma ne legyen. Minden élelmiszert gondosan el kell zárni, minden élelmiszert . . . úgy hogy erőszakkal kelljen betörnie érte . . . A házakat is mind be kell zárni . . . ajtót, ablakot . . . Bár Isten esőt adna; esőt és zivatart, meg hűvös éjszakát! Az egész vidéknek vadásznia kell rá, folyton, lankadatlanul . . . Mondom, Adye, ez az ember halálos veszedelem, valóságos isten-csapás, ha el nem foghatjuk, oly dolgok történhetnek, hogy rágondolva is égnek mered minden hajam szála!

— Mi egyebet tehetünk még? — kérdezte Adye. — En rögtön megyek és megkezdem az üldözés szervezését . . . De miért nem jön velünk ön is? . . . Persze, csak jöjjön! . . . Oda-lent hadi tanácsot tartunk; majd meghívom Hopp-sot is, meg a vasuti hivatalnokot is . . . Szent-uccse, a dolog fölötte sürgős és fontos . . . De jöjjön hát! . . . Az uton majd szegről-végre meghányjuk a dolgot . . . Mi egyebet tehetnénk még? Dobja el azt a rongyot és jöjjön! . . .

Adye ezredes gyorsan lement a lépcsőkön és Kemp utána baktatott. A kapu tárva-nyitva volt s a küszöbön ott állt a két rendőr, kibámulva a semmibe.

— Már elment, uram, — mondta az egyik.

— Rögtön a kapitányságra kell mennünk, — szólt Adye. — Egyiktek szaladjon és hozzon kocsit . . . De siess! — kiáltott a futó rendőr után.

Majd Kemphez fordulva azt kérdezte:

— Hát még mit tehetünk?

— Kutyákat kell hozatni, — mondta Kemp. — Kutyákat! . . . A kutyák nem látják ugyan, de megszimatolják . . . kutyákkal kell üldözni őt.

— Jól van, — hagyta helyben Adye. —

Nem szabadna ugyan, de ebben az esetben . . . Én tudom, hogy Halsteadban vannak igen jó véredek . . . azonnal elküldök értük . . . Hát még?

— Ne felejtse el, hogy az, amit eszik, mindaddig látható a gyomrában, amíg csak meg nem emészti. Tehát evés után el kell rejtőznie pár órára . . . Ezért folyton keresni, hajszolni kell őt. Minden bokorban, félreeső zugban hajszolni kell . . . És félre kell tenni, el kell zárni minden fegyvert, vagy bármi olyant, amit fegyvernek használhatna . . . Mindent, mindent, hogy semmi egyebe ne legyen a puszta öklén kívül . . . Az is sok, mert félelmetes nagy ereje van.

— Jól van, — felelte Adye. — Erre is ügyelek . . . Hát még?

— És aztán, — szólt Kemp, de habozva elhallgatott.

— Nos aztán? -- kérdezte Adye.

— Aztán, — folytatta Kemp halkabban, — üvegcserepeket kell keresztben szórni az utakon . . . Ez irtózatossá teszi a kegyetlenséget, jól tudom; de gondolja meg, hogy kivel van dolgunk!

Adye elsápadt és hevesen szivta be a levegőt a fogai közt.

— Ez embertelen dolog, — szólt rekedten, a fejét csóválva. — De mindegy! . . . Ha kell, hát kell! . . . Gondoskodom róla, hogy beszórják az utakat üvegcserepekkel . . .

— Az az ember kegyetlen gyilkos, — ismételte Kemp. — Én bizonyos vagyok benne, hogy mihelyt tulesett e mostani szökése izgalmain, rögtön hozzá fog látni, hogy a Rémuralmat megteremtse . . . Oly bizonyos vagyok benne, mint a hogy most önnel beszélgetek. Egyetlen reményünk a szabadulásra csak az lehet, hogy megelőzzük őt . . . Ez a Kain elszakadt az emberiségtől; tulajdon fejére szálljon a vére!

XXIV. FEJEZET.

Mr Wicksteed meggyilkoltatása.

A láthatatlan ember szinte őrzöngött dühében, mikor Kemp házából kirohant. Egy kis fiút, aki a kert-ajtóhoz közel játszott, fölkapott a földről s eldobta vagy tíz lépésnyire, úgy, hogy a szegény gyerekek eltört a csipeje. Ez után pár órára eltűnt szem elől.

Senki se tudta, hová lett, mit művelt. Csak gyanítják a később történetekből, hogy vadul vágatva szaladt a forró juniusi napon egyenesen keresztül a réten, a hintondeani kis erdőbe, amelynek hűvös árnyában megpihent kissé és valószínűleg boszu-terveket kovácsolt. Ezt onnan gyanítják, mert délután két óra tájban szörnyű tragikus eset történt ezen a helyen.

Bizonyos, hogy lelke mélyéig fölháborodhatott Kemp árulásán, akiben annyira megbizott, hogy mindent elmondott neki, sőt szövetségessévé is akarta tenni. De egyelőre, legalább délutáni két óráig, úgy eltűnt, mintha sohasem is élt volna.

Ez az elfecsérelt, tétlenül eltöltött idő azonban végzetes lett rá nézve. Mert Burdockban lázasán készülődtek ellene és Kempnek próklamációja élet-halálra szóló küzdelemre hívta föl a környék összes lakosságát. Most már mindenki tudta, hogy a láthatatlan ember nem pusztán legenda és mese, hanem félelmetes ellenség, akit el kell fogni, vagy ha nem lehet, üldözni kell, meg kell sebesíteni, sőt meg is ölni mint vérengző fenevadat.

És a hajtóvadászatra készülő lakosság hihetetlen gyorsasággal szervezkedett. Például két óráig délután a láthatatlan ember még megszökhetett volna, ha fölkapaszkodik valamelyik vonatra, de két óra után ez már lehetetlen volt,

mert minden személyszállító vasut ajtai légmen-tesen be voltak zárva, a teherforgalmat pedig csaknem teljesen fölfüggesztették a Southamp-
ton-Winchesteri és a Brightonhorshami vonalon. És körülbelül husz mértföldnyi körben Port-Bur-
dock körül, puskával, revolverrel, doronggal föl-
fegyverzett emberek cserkésztek mindenfelé, hár-
masával-négyesével s majd minden csapatban
voltak kutyák is.

Az országutakon lovas rendőrök vágattak
végig, megállva minden ház, korcsma és major
előtt, figyelmeztetni a lakókat, hogy jól zárják
be a házukat s ha kimennek, vigyenek fegyvert
magukkal. Három óraker bezárták az iskolákat
s a gyerekek futva szaladtak haza.

Kemp proklamációját, amelyet ő csak meg-
irt, de voltaképen Adye irt alá és bocsátott ki,
délutáni öt órára már minden utcasarkon kifüg-
gesztették. Ebben röviden minden megvolt, ami
szükséges lehetett a sikeres küzdelemre: hogy
nem szabad pihenni hagyni a láthatatlan embert,
hogy vigyázni kell minden enni valóra, gondo-
san el kell zárni minden fegyvert, stb.

S a hatóság oly gyorsan intézkedett, a la-
kosság oly föltétlenül hitt a láthatatlan ember
veszedelmes voltában, hogy még az éjszaka előtt
több száz négyszög-mértföldnyi terület valóság-
gal ostromállapotban volt . . . És, hogy a lakos-
ság még nagyobb erélylyel segítsen a hatósá-
goknak a veszedelmes ellenség megsemmisítésé-
ben, egy szörnyű hír kelt szárnyra: a mr Wick-
steed meggyilkolásának rejtélyes hire.

Ha a rémes eset mellék-körülményeiből
következtetni lehet, a láthatatlan ember, mint
fönt is irták, a hintondeani kis erdőbe vonult
pihenni, de kora délután már ismét előjött on-
nan; hogy mily szándékkal, azt persze nem tud-
hatjuk. De, hogy semmi jót nem forralhatott, bi-

zonysága az a vasdorong, amit nem tudni, hol szerzett s amelylyel mr Wicksteedet agyonverte.

A gyilkosság részleteiről természetesen semmi bizonyosat nem tudhatunk. Csak azt tudjuk, hogy az országut mentén, az árokparton történt, alig kétszáz lépésnyire lord Burdock kastélyának parkjától. Minden jel arra mutat, hogy a gyilkos és áldozata hevesen küzdöttek; a fű körös-körül le volt taposva, mr Wicksteednek egész teste tele volt sebekkel és ütésekkel, ketté tört sétabotja csonka darabját görcsösen szorongatta még holtában is s a koponyáját valószággal péppé verte szét a gyilkos.

Ez a kegyetlenség már az örülséggel volt határos, legkivált, ha megfontoljuk, hogy mr Wicksteed, ez az ötvennégy-ötvenhat éves ember, lord Burdock inasa, igen csöndes, békeszerető és szelid természetű volt, aki ugyan össze nem veszett volna senkivel, aminthogy soha még csak szóváltásba se keveredett senkivel a környéken . . . Ugy látszik, hogy a kegyetlen gyilkos utját állta a békés embernek, aki haza igyekezett ebédelni, megtámadta, leütötte a vasdoronggal s aztán örült dühében szétverte a fejét.

De két körülmény ellene mond ennek az utóbbi föltevésnek. Az első az, hogy a hely, ahol az áldozatot találták, kívül esett mr Wicksteed utjának az irányán s körülbelül háromszáz lépésnyire volt attól az ösvénytől, amerre jární szokott. A második körülményt egy kis iskolás leánytól tudjuk, aki, midőn az iskolába ment, látta, hogy mr Wicksteed különös módon „buktatott“ a mezőn keresztül az árok felé. Ugy tett, mintha kergetne valamit, mert a botjával egyre csapdosott a földre s mind untalan előre kapott, mintha meg akarna valamit fogni . . .

Ez a kis lány látta őt legutoljára élve; holttestére két óra tájban akadtak rá az emberek.

E két körülményből azt gyaníthatjuk, hogy

Griffin nem gyilkos szándékból hordozta magával azt a vasdorongot. Lehet, hogy mr Wicksteed épen arra jött s meglátta a vasdorongot, amely megmagyarázhatatlan módon járt, libegett a levegőben . . . Mit sem tudván a láthatatlan emberről, önkénytelen kíváncsiságból utána szaladt a járó vasdorongnak s a kis leány ezt láthatta . . . Már most, ha meggondoljuk, mily hirtelen természetű volt a láthatatlan ember s különben is mily elkeseredett lehetett a Kemp árulása miatt, könnyen érthető, hogy első dühében vakon rohant rá az éltesebb emberre, akit ott menten kegyetlenül leütött és megölt.

Ám ez csak föltevés, bizonyos ellenben az hogy a hullát megtalálták az árokban s tiz-tizenöt lépésnyire tőle megtalálták a véres vasdorongot is, a bokrok közt. A fegyvernek ez az elhajítása azt mutatná, hogy Griffin, elkövetvén a szörnyű gyilkosságot, eliszonyodott és borzadva dobta el véres fegyverét. Bizonyos, hogy fölötte önző és hirtelen ember volt, de lehet hogy áldozatának — első áldozatának — láttára fölfakadt az ő sivár lelkében is a megdöbbenés, a lelkipurdalás fájó érzése, mely megutáltatta vele a kegyetlen vérontást.

Ugy látszik, hogy mr Wicksteed meggyilkolása után el is akart menni a környékről. Legalább beszélik, hogy napszállat táján többen hallották Fern-Bottom közelében, amint valaki — akit nem lehetett látni — hangosan beszélgetve, néha nyögve, szinte zokogva sietett tova az országuton, egyenesen völgynek le a magas rozs-vetés között . . . De lehet, hogy ez is csak mende-monda.

Ellenben bizonyos, hogy a láthatatlan embernek csakhamar volt alkalma tapasztalnia, hogy Kemp komolyan vette az üldözést és hogy ez a vidék kezd szük lenni neki. Bármerre ment mindenütt zárt ajtókra talált s uton-utfélen ol-

vashatta Kemp kegyetlen proklamációját . . . Alkonyat felé pedig erdő-mező megnépesült fegyveres emberekkel s minden felől kutyaugatástól visszhangzott a vidék.

Ez a hajtóvadászat végtelenül elkészerítette és leverhette a láthatatlan embert. Bizonyos, hogy azon a napon nem mert csinálni semmit és gondosan kerülte üldözőit, ha látta is őket valahol . . . Ám az éjszaka tanácsot hozott . . . Alighanem eleséghez jutott valami uton-módon és jól alhatott is, mert másnap ismét a régi lett . . . erélyes, dühös, szivtelen és önző, szóval félelmetes ellenség, aki lázasan készülődött utolsó nagy csatájára a világ ellen!

XXV. FEJEZET.

Kemp házának ostroma.

Kemp doktor különös levelet kapott; gyürrött, piszkos papirosra ceruzával irt levelet, melyet növekvő rémülettel olvasott.

„Ön fölötte ügyes és erélyes volt, — így szólt a levél, — de hogy mi hasznot remélt ebből, azt igazán nem tudom. Ön ellenem esküdött. Egy álló napig hajszott, üldözött, még az éjszakai nyugalamtól is meg akart fosztani. De hiába erőlködött, volt mit ennem, sőt aludtam is és a játék voltaképen csak most kezdődik . . . A játék; értem a haláltáncot . . . Ez a levelem proklamálja a Rémuralom első napját. *Port-Burdock nem az angol királynő városa többé; megmondhatja ezt ezredesének s a többieknek is; Port-Burdock az én birtokom, a Rémuratom székvárosa.* Ez a nap az új korszak első esztendejének a napja, evvel kezdődik a *Láthatatlan Ember Rémurátma*. Kezdem pedig avval, hogy példaadás okáért halálra ítélem egyik lázadó alattvalómat, egy Kemp nevű árulót. A

Halál ma délután indul érte. Bezárkózhatik, elrejtőzhetik, körülvétetheti magát katonákkal, rendőrökkel; a Halál, a láthatatlan Halál mégis elviszi. Csak hadd óvja magát minél jobban, annál megdöbbenőbb lesz a játék és a lecke a többi alattvalóimra nézve . . . Ezt a levelet a postás fogja elvinni s ez a levél a Halál hírnöke . . . : A játék tehát kezdődik, a halálra ítélt Kempnek ma van az utolsó napja !"

Mikor Kemp másodszor is elolvasta a levelet, halálsápadtan dadogta :

— Ez már nem tréfa . . . Ráismerek a hangjára és érzem, hogy komolyan beszél . . .

Megforgatta a levelet s látta, hogy azon a felén, ahol a cím volt, a hindondeani postahivatal bélyege van rajta, mellette pedig ez a prózai részlet: — „2 d. to pay“ . . . Vagyis, mivel a földadó nem tett rá bélyeget, még neki kellett érte 2 pencet fizetni.

Épen villás-reggelizett, mikor a levelet kapta; de rögtön elment a kedve az evéstől. Lassan fölkelte és fölment dolgozószobájába. Aztán csöngetett a házmesternek, meghagyta neki, hogy járja körül a házat, vizsgáljon meg minden ajtót és ablakot és minden ajtót, ablaktáblát zárjon be. Ő maga mindjárt bezárta dolgozószobájában az ablakok belső fatábláit. Aztán elővette kis revolverét, gondosan megtöltötte és bele tette a kabátja zsebébe. Majd több levelet irt: egyet Adye ezredesnek s ezt rögtön oda is adta inasának, hogy vigye el.

— Bátran mehet, — mondta az inasnak, — nincsen semmi veszedelem.

S magában hozzá tette :

— Legalább téged nem fenyeget.

Mikor az inas elment, Kemp még tűnődött pár percig, aztán ismét lement az ebédlőbe és lassan, gondolkodva evett. Majd hirtelen nagyot ütött öklével az asztalra és fölkiáltott :

— Megcsipjük a gazembert! . . . Én leszek a csalétek s ha ide jön, jaj neki!

Megint fölment dolgozószobájába és gondosan bezárt maga után minden ajtót.

— Veszedelmes játék, — mondogatta magában, — nagyon veszedelmes! . . . De minden körülmény engem segít, mr Griffin, ámbár ön láthatatlan! . . . Majd meglátjuk! . . . Griffin . . . *contra mundum* . . . A láthatatlan ember . . . az egész világ ellen! . . . Gyönyörű játék, az bizonyos, csak hogy meg is kell ám nyerni!

Kinézett az ablakon a napsütötte, verőfényes dombra.

— Minden nap ennie kell s eledelt csak élet-veszélylyel szerezhethet . . . Valóban, nem irigylem a sorsát! . . . Vajon csakugyan aludt-e a mujt éjszaka? . . . Lehet, hogy aludt valahol a mezőn, vagy valami fa tetején . . . Bár jég-eső lenne, vagy jó hideg idő, tartós nyári zivatar . . .

Hirtelen összerezzen és szorongva mondta:

— Lehet, hogy kívülről leselkedik rám . . .

Egész közel ment az ablakhoz és kinyitotta a belső fatáblát . . . E pillanatban nagyot koppant valami a falon, mindjárt az ablak mellett s Kemp ijedten hökkent vissza.

— Bolondság! — mondta mintegy ön magát biztatva. — Ideges vagyok . . .

De azért elmúlt jó öt perc, mielőtt ismét oda mert menni az ablakhoz . . . Megint kitékintett s nem látva semmit, megnyugodva mondta:

— Bizonyosan valami veréb röpült neki a falnak.

Egyszerre csak hevesen csöngettek az utcai ajtón és Kemp sietve leszaladt a lépcsőn. Levette a vasrudat, megfordította a kulcsot és óvatosan kinyitotta a kaput . . . Adye volt, az

ezredes, aki hirtelen besurrant, mire Kemp rögtön becsapta a kaput.

— Megtámadták az inasát, Kemp, — szólt Adye, köszöntés helyett.

— Micsoda? — hökkent vissza Kemp.

— Ugy van. A láthatatlan ember. Elvette az ön levelét az inastól és most itt csatangol. Zárja be az ajtót.

Kemp hirtelen ráfordította a kulcsot, előre tolta a vasrudakat és hüledezve bámult Adye, aki szemmel láthatóan elégedett volt, hogy a kapun belül lehet. Nagyot lélekzett és gyorsan folytatta:

— Megrohanta az uton . . . Földhöz verte . . . Elvette tőle a levelet . . .! Az inas ott van a rendőrségen . . . Félig ájult, félig örült az ijedtségtől . . . A láthatatlan ember pedig itt van! . . . Mit irt hát abban a levélben?

Kemp keservesen följajdult:

— Mily örült voltam! . . . Pedig tudhatam volna! . . . Hisz Hintondeától idáig csak egy óra-járás! Hát már itt van?

— De mi történt hát? — kérdezte Adye türelmetlenül.

— Jöjjön, jöjjön! — mondta Kemp és fölvezette az ezredeset dolgozószobájába.

Ott aztán kezébe adta a láthatatlan ember levelét:

— Olvassa ezt!

Adye elolvasta és halkan füttyörészni kezdett.

— S ön? . . . mit irt nekem? — kérdezte aztán.

— Kieszelttem, hogy hogyan kerithetnők csapdába . . . Ezt irtam meg és az inasomra bízam . . . Mily örült voltam! . . . Ah, mily örült voltam.

Adye elkáromkodta magát, majd biztatni igyekezett Kempet.

— Ez a levél csupa frázis, mondta. — Esküdni mernék, hogy már el is tisztult a környékről és csak rá akart önre ijeszteni.

— Szó sincs róla! — kesergett Kemp. — Amit ígér, meg is tartja.

E pillanatban csörömpölve tört be az ablak a földszinten . . . Kemp összerezzen, Adye pedig meglátta Kemp zsebében a revolver csövét.

— Ez az ebédlő ablaka volt, — szólt Kemp halkán.

A következő percben egymásután két másik ablak csörömpölt, ugyancsak az ebédlőben, majd a dolgozószobára került a sor, melynek három ablaka egymás után tört darabokra, úgy, hogy az üvegcserepek mindenfelé szétszóródtak s egy kő majd eltalálta Kemp fejét.

— Mi ez? — hökkent meg Adye.

— Ez a kezdet! — felelte Kemp.

— Nem lehet kívülről fölászni idáig?

— Nem. A fal sima, mint a tükör.

— Vasrácsok nincsenek?

— Ide fönt nincsenek, de a földszinten minden ablakon vannak . . . Ah, a gazember . . .

A kis villa tulsó felén is egymás után csörömpöltek a bezuzott ablakok.

— Már folytatja! — mondta Kemp elkeseredve. — Ugy látszik, nem akar kegyelmezni egyetlen ablaknak sem! . . . Örült, bolond! . . . Minden ablak fatábláját bezárattam s az összetört üveg mind kifelé hull le a földre s a bolond még elvágja benne a lábát.

— Hát itt miért nem csukta be a fatáblákat? — kérdezte Adye.

— Itt is becsuktam, de az előbb, hogy ki néztem, ki kellett nyitnom.

Megint egy ablak csörömpölt és Kemp meg Adye tanácstalanul néztek össze.

— Megvan! — kiáltott föl Adye hirtelen.
— Adjon egy botot, vagy valami fegyvert . . .
Visszamegyek a rendőrségre és elhozom a vére-
beket . . . Azok majd elbánnak vele!

— Megint egy ablak tört darabokra.

— Nincs revolvere? — kérdezte Adye.

Kemp a zsebébe nyult, de aztán habozva
mondta:

— Volna egy . . . de azt . . . nem adha-
tom oda

— Majd visszahozom! — mondta Adye.

— Hisz itt úgy se érheti önt veszély! . . . Az
egész ház be van zárva.

Kemp, elszégyelvén magát pillanatnyi kis-
hitüiségeért, átadta a revolvert Adyenek.

— Most pedig ereszszen ki, — mondta
Adye.

Lement a lépcsőkön s mialatt a kapu mö-
gött csöndesen álltak, hallották, hogy a látha-
tatlan ember egymás után veri be az ablakokat
az épület hátsó részén . . . Most itt volt hát a
kedvező alkalom! . . . Kemp gyorsan és nesz-
telenül hátra tolta a vas-rudakat, megfordította a
kulcsot. Az arca nagyon sápadt volt.

— Gyorsan lépjen ki! — sugta halkán az
ezredesnek.

A kapu félig kinyílt, Adye hirtelen kiug-
rott a szűk résen, Kemp pedig rögtön becsapta
és bezárta a kaput.

Az ezredes pár pillanatig habozva állt
meg a legfelső lépcsőn . . . Biztosabban érezte
magát, hogy a háta fődve volt . . . De aztán
megemberelte magát, lement a lépcsőkön, egye-
nesen keresztül vágott a kerten, neki az ajtó-
nak . . . Ekkor úgy tetszett neki, hogy valami
szellő suhan végig a gyöpös uton; valaki járt
a közelében!

— Álljon meg! — rivallt rá a láthatatlan
ember.

Adye megállt, mintha lábai a földbe gyökereztek volna és görcsösen markolta meg zsebében a revolver agyát.

— Nos, mi az? — kérdezte mogorván.

Az arca halálsáppadt volt, minden idege a megpattanásig feszült.

— Legyen szives és menjen vissza a házba! — folytatta a hang, ép oly parancsolóan, mint az imént.

— Sajnálom, de nem arra van az utam, — felelte Adye kissé rekedten s megnedvesítette ajkait a nyelvével.

A hangot balra, elülről hallotta s hirtelen átvillant az agyán, hogy hátha rálőne találmomra? . . .

— Hová megy? — kérdezte a hang ismét.

Adye hirtelen arra fordult s a napsugár fényesen csillant meg revolverén, melyet egyre szorongatott.

— Hogy hová megyek, — felelte vontatva — az az én dolgom . . .

Még jóformán ki se mondta e szavakat, mikor hátulról elkapta valaki a nyakát, a térdével nagyot lökött rajta, úgy hogy Adye előre bukott. Villámgyorsan fölugrott, megfordult, kibrántotta revolverét és lőtt . . . A következő percben irtózatos ökölcsapást kapott az arcába s a revolvért kicsavarták a kezéből . . . De ő is megragadta a láthatatlan ember egyik lábát, ez azonban nagyot rugott rajta és Adye hanyatt esett a fűvön.

— Átkozott cudar! — hörögte dühösen.

A láthatatlan ember gunyosan föl kacagott.

— Megölhetném önt, — mondta, — ha nem sajnálnék egy golyót elpazarolni.

És Adye látta a revolvért a levegőben hat lábnyira tőle s a fegyver csöve egyenesen a mellének állt.

— Nos, mit akar? — kérdezte Adye a fűben ülve.

— Keljen föl! — parancsolta a hang.
Adye talpra állt.

— Vigyázzon! — figyelmeztette őt a hang szigorúan, — nem tűrök semmiféle ostobaságot! Ne feledje, hogy én látom önt, de ön nem láthat engem s ügyelek minden mozdulatára. Vissza kell mennie a házba.

— Ugy sem eresztenek be! — felelte Adye.

— Azt igazán sajnálnám, — mondta a láthatatlan ember, — mert ennek ön inná meg a levét, pedig önnel semmi bajom.

Adye ismét megnedvesítette ajkait a nyelvvel. Ránézett a revolver fénylő csövére, majd másfelé tévedt a szeme és látta a távolban kéklő tengert, a zöldelő rétet, a sárgán hullámzó kalászsokat, a domb alján nyüzsgő várost . . . és érezte, hogy édes az élet! . . . Mindez egy másodpercig se tartott s akkor tekintete ismét ráesett a fénylő fegyverre.

— Hát mit tegyek? — kérdezte halkan.

— Hogy mit tegyen? . . . Hisz már megmondtam! . . . Vissza kell mennie a házba . . . Nem akarom, hogy nyakamra hozza a rendőreit!

— Jól van, megkísértem. De, ha beeresztenek, megígéri, hogy nem tör be velem együtt a házba?

— Én semmit se ígérek, — felelte a hang nyersen. — Különben is mondtam már, önnel nincs semmi bajom.

Kemp rögtön fölszaladt a lépcsőkön, mihelyt Adyet kieresztette a házból. Óvatosan odalopózott az ablakhoz s az üvegtörmelékek mögül leskelődve lenézett a kertbe . . . De, mire fölért, a revolver már a láthatatlan embernél volt s Kemp nem hallhatta a lövést, mert a folyosónak igen vastag falai voltak.

— Nini! — szólt megdöbbenve, — Adye beszélget valakivel . . .

Nem látva senkit, megrémülve hökkent vissza :

— A láthatatlan ember! . . . De hát miért nem lő rá Adye?

Ismét kinézett az ablakon s ekkor látta megvillanni a revolver csövét . . . A fegyver a levegőben libegett!

— Elvette Adyetől! — hörögte Kemp elszonyodva.

Adye épen ezt ismételte :

— Igérje meg, hogy nem tör be velem együtt a házba . . . Ne kényszerítsen a végletekre . . . Ha már elvette a fegyveremet . . .

— Ne feleseljen! — rivalt rá a hang. — Én nem ígérek semmit! . . . Azt mondtam, hogy menjen vissza a házba!

Ugy látszott, hogy Adye hirtelen elszánja magát e szavakra. Megfordult, egyenesen a háznak tartott, a kezeit hátra tette és lassan ment az uton . . . Kemp álmélkodva nézte . . . A revolver hol eltűnt, hol fölcillant ismét s a megrémült Kemp iszonyodva látta, hogy a levegőben libegve lépésről lépésre követi Adyet! . . .

Aztán az események nagyon gyorsan követték egymást. Adye nagyot ugrott hátra, hirtelen hozzá kapott a revolverhez, de nem tudta megfogni . . . éles, rövid dörrenés csattant el, az ezredes föltárta két karját s aztán egész hosszában arcra vágódott s a levegőben kis, kékes füstfelhő gomolygott . . . Kemp szinte nem is hallotta a dörrenést, csak látta, hogy Adye még föltápászkodik a félkarjára, még egyet vonaglik s aztán mozdulatlanul nyulik el a fűvön.

Kemp kővé meredve nézte egy darabig a mozdulatlan Adyet. Rekkenő hőség és csöndes idő volt, semmi sem látszott élni köröskörül, a

temetői csöndben egy levél se rezdült, csak két pillangó kergetőzött a kertben . . . Adye ott hevert a kertajtó közelében . . . Valamennyi dombon fekvő villa ablakai be voltak zárva, csak az egyik, zöldre festett nyári lakás verandáján ült valaki fehér ruhában s úgy látszott, hogy alszik . . .

Kemp szétnézett, nem látja-e valahol a revolvert, de a kis fegyver eltűnt . . . Szeme ismét rátévedt Adyere . . . Ah, a játék jól kezdődött!

Most hevesen csöngettek. dörömböltek a kerti kapun, de a cselédség, Kemp utasításainak megfelelően, a fülét se mozgatta az éktelen lármára . . . Aztán mély csönd következett . . . Kemp hallgatózott egy darabig, majd óvatosan kinézegetett a dolgozószoba három ablakán, de mit se látott . . . Fölvette a piszkavasat és lassan lement a lépcsőkön, egyre hallgatózva . . . Végigjárta az egész házat és valamennyi földszinti ablakot újra megvizsgált, hogy jól be vannak-e zárva s elég erős-e a vasrostély . . . Minden szilárd és csöndes volt.

Erre ismét fölment az emeletre, a dolgozószobába és kitekintett. Adye még mindig mozdatlanul hevert ott, ahol elbukott . . . Lent a dombra vezető uton két rendőr jött sietve a villa felé.

A halálos csöndet nem törte meg semmiféle nesz . . . Kempnek úgy tetszett, hogy a két rendőr csiga-lomhasággal közeledik . . . S mialatt őket nézte, azon tűnődött, hogy hová lehetett halálos üldözője . . .

A feleletet csaknem rögtön megkapta rá. A földszinten nagy zuhogás hallatszott s az egész ház visszhangzott a nehéz csapásoktól s az összetöredező fa recsegésétől . . . Kemp ijedten rezzent össze, habozva hallgatózott pár pillanatig s aztán óvatosan lefelé indult a lép-

csőn . . . A zuhogás egyre tartott s most már tisztán hallotta a vas éles csengését is . . .

Megfordította a kulcsot a konyha-ajtóban és benézett . . . Majd összerogyott ijedtében . . . Az ablak-ráma még ép volt ugyan, de már ingott eresztékeiben, a vasrács pedig félelmetesen rendült meg minden újabb ütésre . . . Kivülről pedig egy fejsze suhogva, nagy erővel sujtott le újra meg újra a megrongált ablakra, hogy a vakolat, a téglák csak úgy hulltak a konyhában . . . Egyszerre aztán eltűnt a fejsze, a rombolás munkája szünetelt . . .

Kemp látta, hogy a revolver kint fekszik az ablak alatt a gyepen, de most hirtelen fölugrik . . . Kemp ijedten ugrott ki a konyhából s alig hogy becsapta az ajtót, eldőrdült a fegyver, a golyó süvöltve furta át a konyha-ajtót s a folyosó falán eltompulva a földre hullott . . . Kint a kertben Griffin ujjongva kacagott s a következő pillanatban ismét visszhangzott a ház szilaj fejsze-csapásaitól.

Kemp lélektelenül állt a folyosón és gondolkozni igyekezett. A láthatatlan ember minden percben betörhetett a konyhába. Ha szétverte az ablakot, ezt az ajtót egy csapásra bedöntheti és akkor . . .

Most ismét csöngettek a kerti ajtón . . . Ezek bizonyára rendőrök lesznek . . . Kemp gyorsan oda szaladt, kiszólt az ajtón, hogy ki az s mikor megbizonyosodott, hogy csakugyan a rendőrök, kinyitotta nekik. A két ember egyugrással bent termett s aztán megint bezárták az ajtót.

— A láthatatlan ember! — szólt Kemp rekedten. — Van revolvere is . . . még két golyó van benne . . . Adyet agyonlőtte . . . Vagy legalább súlyosan megsebesítette . . . Nem látták a gyöpön? . . . Ott fekszik!

— Kicsoda? — kérdezte az egyik rendőr.

— Adye! — felelte Kemp.

— Mi nem a főajtón jöttünk, — mondta a másik rendőr.

— Micsoda zuhogás ez? — kérdezte most az első rendőr.

— A láthatatlan ember! — felelte Kemp. — Most veri be a konyha ablakát . . . Mindjárt itt lesz . . . Egy fejszét talált valahol.

Hirtelen az egész ház megrendült; a láthatatlan ember már a konyhában volt s a folyosón nyíló ajtót dörgette . . . A szobaleány sikoltva ugrott ki a mellékszobából és egyenesen az ebédlőbe menekült. Kemp gyorsan, szagatatottan beszélt és igyekezett fölvilágosítani a két rendőrt a helyzetről . . . A konyhaajtó recsegve-ropogva engedni kezdett . . .

— Erre, erre! — kiáltott föl Kemp az élet-ösztön lázas hevével és betolta a két rendőrt az ebédlőbe.

— Itt a piszkavas! . . .

Azt amit magával hozott oda adta az egyik rendőrnek, a másiknak pedig kezébe nyomta az ebédlő kandallójának piszkavasát . . . Ő maga pedig beugrott az ebédlőbe, előre tolva a két rendőrt a küszöbre.

Épen idején . . . A konyha ajtaja nagy robajjal kicsapódott . . .

— Vupp! — kiáltott föl az egyik rendőr s a piszkavassal a fejszére ütött . . .

A revolver eldőrdült, de a Kempnek szánt golyó elkésve érkezett s egy becses olajfestményt likasztott át . . . A másik rendőr rácsapott piszkavasával a kis foggyverre, mely nagyot koppanva esett le a földre: úgy, mint mikor a darazsat, vagy méhet leütik a földre.

A szobaleány, mikor a lövést meghallotta örülten fölsikoltott és egyenesen az ebédlő ablakának rohant, mintha arra akarna menekülni. . . . Ez az ablak oldalt volt, oly helyen, hogy

csak az ajtóból lehetett oda látni, de a folyosóról nem . . .

Kint a folyosón ott állt a láthatatlan ember, a fejszét lábához eresztve, úgy látszott, hogy neki támaszkodik a konyha ajtófélfájának . . . A két rendőr jól hallotta, hogy fáradtan liheg.

— Menjenek innen önök ketten! — szólt a láthatatlan ember. Nekem csak avval a Kemp-pel van dolgom.

— Nekünk pedig önnel! — felelt a rendőr.

S hirtelen előre lépve, odasuhintott a piszkavassal, amerről a hangot hallotta. A láthatatlan ember valószínűleg visszaugrott, mert a piszkavas a puszta levegőt érte s a két rendőr, akit a hirtelen mozdulat előre rántott, neki esett az esernyőtartónak . . .

Ekkor fölemelkedett a fejsze, suhogva szelte át a levegőt, lecsapott a megtántorodó rendőrré, akinek sisakja hitvány papirosként horpadozott össze s a szegény ember kettőt is fordulva eszméletlenül roskadt le a földre.

De a másik rendőr, a fejsze mögé suhintva a piszkavassal, valami lágy testet ért, mely nagyot koppant . . . A láthatatlan ember fájdalomosan fölkiáltott s elejtette a fejszéjét . . . A rendőr ismét feléje sujtott, de csak a levegőt érte . . . Aztán megállt s előre tartva a piszkavasat, figyelt, hallgatózott a legcsekélyebb neszre is . . .

Hallotta, hogy az ebédlő ablaka kinyílik s kívül a kertben gyorsan fut valaki . . . Most a társa is föleszmélt kábultságából és felült a földön; arcából csurgott a vér . . .

— Hol van? — kérdezte bágyadtan.

— Nem tudom, — felelte a másik. — Én eltaláltam és megsebesítettem. Itt kell állnia valahol a folyosón, ha csak el nem surrant a hátad mögött, pajtás . . . Dr Kemp! . . . Hej, uram! . . . Dr Kemp! . . .

Semmi felelet.

— Dr Kemp! — kiabált a rendőr.

A másik rendőr nagynehezen föltápáskodott a földről és bágyadtan neki dőlt a falnak. E percben hallani lehetett, hogy valaki mezitláb fut lefelé a konyha lépcsőin . . .

— Itt van! — kiáltott az első rendőr.

És hirtelen utána hajította a piszkavasat. De a fegyver csak egy kis gázcsillárt zuzott darabokra.

A rendőr utána akart eredni a láthatatlan embernek, de aztán meggondolta a dolgot . . . Fontosabb volt, hogy Kemp doktort megoltalmazza s ezért bement az ebédlőbe

— Dr Kemp! — kezdte harmadszor is, de aztán hirtelen elhallgatott; még a szája is tátva maradt bámultában.

— Ez a dr Kemp igazi hős! — szólt pajtásához, aki lassan utána jött.

— Az ám! . . . anyámasszony katonája! — felelte a második rendőr, zsebkendőjével törülgetve a vért, mely lassan csurgott végig az arcán.

A rendőrnek igaza volt; az ebédlő ablaka tárványitva volt és sem a szobalánynak, sem doktor Kempnek nyoma se volt a szobában!

XXVI. FEJEZET.

A hajtóvadászat.

Mr Heclas, aki legközelebbi szomszédja volt Kemp doktornak, édesdeden aludt zöldre festett villájának verandáján, mikor Kemp házá-
nak ostroma megkezdődött. Mr Heclas amaz „elenyésző kisebbséggel“ tartott, amely nevet-
séges ostobaságnak jelentette ki a láthatatlan ember meséjét. A felesége ellenben teljesen el-
hitte az egész dolgot s végkép oda volt, mikor látta, hogy a férje ép oly nyugodtan sétálgat a

kertben most is, mint az előtt s egy csöppet sem törődik avval, hogy a szomszédok mind légmentesen bezárkóznak.

Mr Heclas évek hosszú során át megszokta már, hogy délutánonként szundit egyet villája verandáján : s úgy tett ezen a nevezetes napon is. Átaludta a Kemp-féle villa ostromának első jeleneteit, értjük az ablakok bezuzását, de mikor fölébredt, úgy rémlett neki, hogy valami nincs rendben a környéken . . . Oda tekintett Kemp házára ; megdörzsölte a szemeit és megint oda tekintett . . . Aztán fölállt és hallgatózott. . . . Egyre mondogatta magában, hogy álmodik ; de azért folyton csak a házat nézte, amely olyan volt, mintha legalább is két hete ott hagyták volna, miután teljesen kirabolták és kifosztották : — egyetlen egy ép ablaka se volt !

Mr Heclas elővette az óráját, megnézte s aztán fejcsóválva dörmögte :

— Meg mernék rá esküdni, hogy fél órával ezelőtt minden ablaka ép volt !

Mialatt a házat s a körülötte heverő üvegcserepeket nézte, olyasvalami történt, aminek láttára meghült benne a vér. Kemp ebédlőjének ablaka hirtelen kitárult s a szobaleány örült siet-séggel kapaszkodott föl az ablakra . . . Mögötte pedig dr Kemp állt, aki tőle telhetőleg toltá, emelte, segítette a leányt kifelé.

A szobaleány kiugrott s mindjárt eltűnt a bokrok közt. Most Kemp doktor kapaszkodott föl az ablak párkányára, aztán ő is kiugrott s mi alatt mr Heclas álmélkodva kiáltott föl, lopva, bujkálva osont tova a bokrok közt, mintha félne, hogy meglátják . . . Így ért a kerítéshez ; egy ugrással átvetette magát rajta s aztán örülten vágdatva nyargalt egyenesen mr Heclas villája felé.

— Irgalmas Isten ! — kiáltott föl mr Heclas és egyszerre világosság támadt az agyában.

— A láthatatlan ember! . . . Hát mégse mese? . . .

Gondolni és cselekedni egy volt mr Heclasnál; a következő percben berohant a szobába csöngetett, kiabált, parancsokat osztogatott s úgy bömbölt, mintha a föld kifordult volna a sarkaiból:

— Be kell zárni az ajtókat . . . Be kell zárni az ablakokat! . . . Be kell zárni mindent! . . . Jön a láthatatlan ember! . . .

A házban egyszeriben nagy lárma, fölfordulás támadt! mindenki tett-vett, kiabált, menekült . . . Mr Heclas visszafutott a verandára, hogy bezárja a nagy, szárnyas üveg-ajtót s épen, mikor hozzáfogott, megpillantotta Kemp doktort, aki akkor mászott át a kerítésen s beugorva a kertbe, szilajon vágatott a ház felé a spárga-veteményeken keresztül.

— Ide nem jöhet be! — ordított rá mr Heclas tele tüdőből. — Sajnálom, hogy kergeti önt . . . de ide nem jöhet be!

Kemp arca eltorzult a rémülettől; de mire a házhoz ért, már minden ajtó, ablak be volt zárva. Kétszer is körülszaladta a villát, megpróbálva minden ajtót, ablakot s mikor látta, hogy hiába, egyenesen a kertajtónak tartott, kiugrott rajta és fokozott sebességgel indult neki a vároznak, a domboldalon lefelé.

Ugyane e pillanatban mr Heclas iszonyodva látta, hogy a spárga-veteményeket ismét letapodja valaki . . . ah, a lábát s őt magát se lehetett látni! . . . s e szörnyüségtől úgy megrémült mr Heclas, hogy ijedten beugrott a verandáról és többé mit sem látott, csak azt hallotta, hogy ugyanaz a kertajtó, amelyen az imént Kemp menekült, ismét kinyílt és nagy zajjal becsapódott . . .

Kijutván a kertből Kemp ugyanazt az utat választotta, amelyen két nappal előbb mr Mar-

vel menekült. Ámbár Kemp már régóta elszokott az eféle sportoktól, a bőréről lévén szó, úgy futott, mint a parancsolat, bár az arca halálsápadt volt, homlokáról pedig csurgott a veriték.

Józenságát és lélekjelenlétét azonban még ebben az örült hajszában sem vesztette el, mindig kereste a legrögösebb, kövesebb utat s ahol messziről meglátta az uton keresztben elhintett üveg-cserepeket, mindig arra fordult, mit sem törődve üldözőjével, hogy jön-e utána meztelen lábaival, vagy pedig kerülőt csinál.

Kemp doktor most tapasztalta először életében, hogy mily roppant hosszú is az ut az ő villájától a városig s keservesen tapasztalta azt is, hogy jobbra-balra oly kihalt és elhagyatott az országut, mint a temető . . . minden ház be volt zárva s a szomoru az volt ebben, hogy épen az ő, Kemp parancsára zárták be! . . . Persze, hagyhattak volna nyitva egy-egy egérlikat, az ily eshetőségekre számítva! . . .

Most már előtte állt a város és elfödte a tengert, melyet eddig jól látott a dombról lefelé futtában. Lent, az utcákon sürgött-forgott a nép, a lóvasuti állomásra, ép most érkezett egy kocsí a domb aljában . . . Azon tul volt a rendőrkapitányság . . .

— Ha! . . . mi az? . . . Nem léptek zaja ez a háta mögött? . . .

Rajta! . . . Hajrá! . . .

Lent az utcán néhány ember szájtátva állt meg és rábámult Kemp doktorra, aki lélekszakadva közeledett. Már-már fulladozott, de nem hagyta magát . . . A lóvonat alig pár lépésnyire volt tőle s a kis csapszék, ahová mr. Marvel menekült, ijedten csapta be az ajtót, mikor meglátta a rohanó embert . . . Kemp doktornak az jutott eszébe, hogy fölugrik a lóvonatra s becsapja maga után az ajtót, de aztán mégis azt határozta, hogy tovább fut a rendőrségig . . .

A következő pillanatban elrohant a csap-
szék előtt s most már emberek közé jutott . . .
A lóvasut kocsisa és a kalauz abba hagyták a
lovak kifogását s úgy bámultak a vadul rohanó
Kempre, hogy a pipa is kieset a szájukból . . .
Amodább egész csomó matróz fordult meg s
kíváncsian kiabáltak, hogy mi az ? . . . Mi tör-
tént ? . . .

Kemp meglassította futását, mert már ki-
fogyott a lélekezete, de ekkor mindjárt hallotta
üldözője lépteit s megint szilaj ugrással rugasz-
kodott neki a futásnak.

— A láthatatlan ember ! — kiabált torka-
szakadtából a matrózoknak.

És, valami ihlet folytán, átugrott az árkon
ugy, hogy a matrózok csoportja közéje és ül-
dőzője közé került. Aztán, lemondván arról a
gondolatról, hogy a rendőrségre menekül, befor-
dult egy kis mellék-utcába, elrohant, be a pék-
hez, aztán neki vágott egy fasornak, mely is-
mét a főutcára vezetett, ahonnan jött.

Két-három kis gyerek játszott a porban ot-
tan, de láttára ijedten sikoltva rebbent szét, az
anyák pedig rémülten kiabáltak, hívták gyere-
keiket . . . Kemp pedig ismét kibukkant a fő-
utra, vagy háromszáz lépésnyire a lóvasut állo-
másától s mindjárt látta, hogy egész csomó
ember szalad, kiabál és rohan utána . . .

Kemp hátra nézett. Alig tizenöt lépésnyire
mögötte jött egy bivaly-erejű haditengerész ka-
tona, aki káromkodva csapdosott jobbra-balra
a kardjával s mindjárt nyomában rohant a ló-
vasuti kalauz, mellére szorítva csontos ökleit.
Amodább pedig tizen-tizenöten is futottak e
kettő után . . . Előtte meg szintén megelevene-
dett az utca ; öt, hat, tiz, husz ember rohant
vele szemben s jól látta, hogy majd mindegyik-
nek van valami fegyvere.

— Meg kell fogni! . . . Elébe! . . . Rajta!
— kiabáltak össze-vissza.

Kemp gyorsan megértette, hogy a helyzet változott. Megállt és lihegve, hörögve kiáltott föl:

— Ide emberek! . . . Itt van a sarkamban!
. . . Fogjatok körül két oldalról! . . .

E pillanatban a láthatatlan ember úgy fültövön csapta, hogy elbukott. De Kemp nem hagyta magát, fölülrött, szembe fordult ellenfelével s nagyot ütött öklével az üres levegőn . . . Ekkor az arcába kapott egy rettenetes ökölcsapást, szédülve rogyott le . . . megérezte, hogy valaki a mellére térdel, megragadja a torkát, de az egyik kéz szorítása már gyöngébb volt, mint a másiké . . . Végző erejével ő is megkapta gyilkos támadójának a kezeit . . . hallotta, amint fájdalmasan fölsikoltott . . . aztán a tengerész katona kardja suhintva szelte át a levegőt Kemp feje fölött s tompa zuhanással akadt meg valamiben . . .

Kemp érezte, hogy valami meleg csordul az arcán s a láthatatlan ember hirtelen elereszti a torkát . . . Végző erőfeszítéssel lerázta melléről támadóját, megragadta a vállát . . . ez kicsuszott a kezéből . . . majd elkapta a könyökét, egész közel a földön . . .

— Megfogtam! — kiáltott föl rekedten.
— Segítség! . . . tartsátok erősen! . . . Itt fekszik a földön! . . . Fogjátok meg a lábát! . . .

Valamennyien rárohantak a láthatatlan ellenfelére, s ha valaki, mit se tudva, hogy mi történik, meglátja e szilajon küzködő, kavargó ember-gomolyagot, bizonyára azt hiszi, hogy szenvedélyes labdarugók küzdenek a goalért . . . És Kemp kiáltása után nem hallatszott egyéb, mint lábdobogás, dulakodás, döngő ökölcsapások és ziháló lihegés . . .

Aztán a láthatatlan ember, még egy óriási erőfeszítéssel talpra állt . . . De Kemp úgy

belecsimpeszkedett, mint a jó vizsla a szarvasba s az övén kívül egész tucat kéz fogta, markolta, rángatta a láthatatlan embert. A lóvasuti kalauz megragadta hátul a nyakát és ismét lerántotta a földre.

Lent tovább folyt a vad dulakodás, melyből csak a tompa, sulyos ütések zaja és a fogak csikorgatása hallatszott ki. Aztán a láthatatlan ember vadul fölorditott:

— Irgalom! . . . Elég! . . .

De a fájdalmas kiáltás csakhamar hörgőnyögésben halt el.

— Vissza, örültek! — szólt most Kemp rekedten, lihegve; — halálos sebet kapott . . . Vissza, ha mondom.

Az összegabalyodott tömeg lassan szétvált és némi helyet csinált Kempnek, aki letérdelt a földre s amint látszott, vagy tizenöt hüvelyknyire a földről, ráhajtá a fülét valamire és hallgatózott . . . Egyik kezében pedig mintha láthatatlan kart fogott volna.

— El ne ereszsze! — kiabált a markos tengerész-katona, megsuhogtatva véres kardját a levegőben. — Mondom, hogy rászed bennünket! Csak tetteteli magát! . . .

— Nem tetteteli magát, — felelte dr Kemp; — s különben is fogom.

Kemp arca biborvörös volt s halántékain lüktettek a kiduzzadt erek, zihálva, szinte dadogva beszélt, mert ajka egészen földagadt a láthatatlan ember öklétől . . . Eleresztette a kezében tartott kart és tapogatózni látszott a föld fölött . . .

— Az ajka csupa tajték, — szólt aztán. — Isten legyen neki irgalmas!

Hirtelen fölkel, majd átment a másik oldalra és ismét letérdelt a földre . . . közben egyre érkeztek új kíváncsiak; a csapszék ajtaja most már tárva-nyitva volt s a többi házakból

is tódult a nép . . . De szólni alig szólt valaki. . . . Kemp végigtapogatta a láthatatlan testet s így szólt:

— Már nem lélegzik . . . S nem hallom a szive dobogását sem . . . Irtózatossébet kapott az oldalán!

Egy vén asszony, aki a hórihorgas tengerész-katona hóna alatt dugta köröszkül a fejét, hirtelen fölkiáltott:

— Oda nézzetek! . . .

Mindnyáján oda néztek, ahová a vén asszony ráncos ujja mutatott — s mindnyáján látták egy átlátszó kéz bizonytalan körvonalait, amely mintha üvegből lett volna, úgy, hogy minden ér, csont és ideg jól meglátszott rajta. . . . És ez a kéz egyre sötétebb, tömörebb lett, amint nézték . . .

— Halló! — kiáltott föl egy rendőr, — itt meg már a lába is látszik.

És így, lassankint, a kezén és lábán kezdve, a combjain és karjain fölfelé, folytatódott a testnek ez a fokozatos elsötétedése, melyben egymás után lettek láthatóvá előbb az erek, az idegek és csontok, majd a hus s végre a betört mell és a vállak, meg az arc eltorzult vonásai . . .

És, amint Kemp fölállt, mindnyáján látták az egész hosszában kinyújtózkodott „láthatatlan embert“ a földön; vagy harminc esztendő fiatal-ember lehetett, egész teste össze-vissza törve, a haja és szemöldöke hófehér, de nem a kor miatt, hanem mert albino volt; a szemei pedig vörösek voltak, mint a gránát. A kezét ökölbe szorította, arca csupa fájdalom és gyötrelmes keserűség volt.

— Takarják el az arcát! — kiáltott föl valaki. — Az Isten szerelmére, takarják el az arcát!

Hamarosan leterítették egész testét egy lepedővel és bevitték a csapszékbe. És ott feküdt

a boldogtalan, kíváncsiaktól, részvétlen, sőt kárörvendő emberektől körülvéve, holtan összetörve, senkitől nem siratva, nem méltányolva; ott feküdt Griffin, a legelső láthatatlan ember . . . a világ legtehetségesebb fizikusa és vegyésze . . .

* * *

Igy végződött a láthatatlan ember csodás, hihetetlen kísérlete. Aki többet akar tudni fölöle, menjen el abba a kis kurta-korcsmába, amely a Port-stowei országot mentén van és kérdezősködjék a csaplárostól. A korcsmát a címéről lehet megismerni: egy üres dolmány, fölötte kalap, alatta egy pár csizma: „A *Láthatatlan Ember*“, ahogy a történetünket is elneveztük. A csapláros pedig maga mr Marvel . . . Az olyan vendégnek, aki jól tud inni, mr Marvel bőbeszédűen elmond mindent a láthatatlan emberről; sőt még azt is, hogyan akarták a prókátorok kitudni őt abból a kis vagyonkájából, ami nála volt, mikor Burdockba menekült a láthatatlan ember elől.

— Mikor látták, hogy nem tudják bebizonyítani, kié is az a pénz, — így beszéli mr Marvel, — rám fogták, hogy kincset találtam, a pénz tehát az államé . . . De hát evvel se mentek semmire! . . . Aztán jött egy *gentleman*, akiről azt beszélték, hogy tintanyaló . . . Ez minden este adott egy guineát, hogy beszéljek el neki mindent szegről-végre s amit mondtam, mind pontosan fölirta, utóbb pedig le is nyomtatta az egészet . . .

Aki pedig azt akarja, hogy mr Marvel elhallgasson, csak azt kérdezze tőle: hogy hová lett az a három könyv, amelyet a láthatatlan ember irt? . . .

Mr Marvel elismeri, hogy látta ezt a három könyvet, de nem tudja, hová lett. Sokan

azt mondják, hogy ő dugta el; de hát nem igaz . . .

— Maga a láthatatlan ember vette el tőlem a könyveket, mielőtt megszöktem tőle Port-Stoweban . . . Csak mr Kemp híresztelte el, hogy én rejtettem el a könyveket.

Ezt mondván, mindjárt talál magának dolgot és faképnél hagyja a kíváncsi kérdezősködőt . . .

Egyébként agglegény, igen komoly, tekintélyes ember, mély filozófus; nagy hire van a faluban és a környéken . . . tanácsért járnak hozzá a parasztok, ha ügyes-bajos dolguk akad.

Vasárnap reggel, minden vasárnap reggel és esténként, tíz óra után, mikor a csapszék zárva van, mr Marvel behuzódik kis „szalónjába“, tölt magának egy pohár „legfinomabb“ gint, gondosan megnéz ajtót, ablakot, hogy bevan-e zárva s nem lesnek-e rá kívülről . . . s ha látja, hogy nincs veszedelem, óvatosan kinyitja kulccsal bezárt szekrényét, kivesz három, barna bőrbe kötött vastag könyvet s ünnepélyesen leteszi őket az asztal közepére . . . A könyvek táblája kissé zöldes, penészes, mert valamikor egy nedves árok fenekén pihentek s egynehány lapjukról az írást is lemosta a szennyes víz . . . Mr Marvel pipára gyújt, kinyitja a könyveket egymás után és gondolkozva figyelmesen lapozgat bennük . . .

— Uram-Istenem! — sóhajt, nagyot fujva pipájából, — micsoda eszes ember is volt az a mr Griffin! . . .

Majd hátra dől karosszékében s mig élvezettel hörpölgeti a „legfinomabb“ gint, el-el-mélázik:

— Tele van titkokkal . . . csodás titkokkal! . . .

— És én szolgáltam neki . . . Irgalmas Isten! . . .

Nagyot szippant és egyre fujja a bodorfüstöt:

— Hanem azért mégse csinálnám utána, amit tett . . . Nem én, — soha! . . .

Megint iszik, megtömi pipáját és ismét rágyujt. És újra átéli, visszaálmodja azt a csodás hetet, amit a láthatatlan ember szolgálatában töltött . . . És elmosolyodik, ha mr Kempre gondol, aki éveken át kutatta, vadászta ezt a három könyvet, amely nyitva fekszik előtte . . . tele csodás, hajmeresztő titkokkal.

— Ezt pedig nem kapja meg! . . .

És nem is kapja meg, se Kemp, se más, egész addig, míg az egykori csavargó meg nem hal. Mert ő jól tudja, hogy rajta kívül senki se méltó e könyvek birtokára; de meg attól is fél, hogyha másnak a kezébe kerülnek, megismétlődhetnék a rémes két hét, amikor a láthatatlan ember rabszolgává tette őt . . .

— Vége —

TARTALOM.

	Oldal
I. fejezet. A furcsa idegen érkezése . . .	3
II. „ Mr Teddy Henfrey első benyomása	10
III. „ Az ezer-egy palack	16
IV. „ Mr Cuss vallatóra fogja az idegent	23
V. „ A tiszteletes urat meglopják . .	32
VI. „ A megbolondult butorok . . .	36
VII. „ Az idegent leleplezik	41
VIII. „ Mr Thomas Marvel kalandja . .	53
IX. „ Mr Marvel ellátogat Ipingbe . .	61
X. „ A „Postakocsihoz“ címzett fogadóban	64
XI. „ A láthatatlan ember felbőszül .	70
XII. „ Mr Marvel megkísérti a lázongást	76
XIII. „ Kaland Port-Stoweban	79
XIV. „ A burdocki fölfordulás	87
XV. „ Dr Kemp látogatója	95
XVI. „ A láthatatlan ember alszik . .	105
XVII. „ A láthatatlan ember teoriája .	112
XVIII. „ A portland-utcai házban . . .	120
XIX. „ Az Oxford-utcában	132
XX. „ A nagy áruházban	138
XXI. „ A Drury Lane-en	145
XXII. „ A meghiusult terv	157
XXIII. „ Hajtóvadászat a láthatatlan emberre	163
XXIV. „ Mr Wicksteed meggyilkoltatása .	167
XXV. „ Kemp házának ostroma	171
XXVI. „ A hajtóvadászat	184

Rendkívüli könyv-árleszállítás !

Kitűnő, érdekfeszítő regények.

- About E. A. Fellah.* Egyiptomi emlékek. Ford. Amica (4.80) —.80 fill.
- Albani M. P. Herrmann és Dorottya levelei.* Regény. (3.20) —.60 fill.
- Belot Adolf. Bünvirág.* Regény 2 kötetben. (4.—) 1.20 fill.
- Bret Harle. Maruja.* Regény angolból. Fordította Tolnay L. (2.—) —.80 fill.
- Eliot Georges. Holt Felix, a radicális.* Angol regény 2 kötetben. (6.—) 1.60 fill.
- Erckmann Chatrian.* Egy segédtanító története. Regény. (2.—) —.80 fill.
- Goldsmith Olivér. Egy világpolgár levelei.* Fordította Csernátony Lajos. (2.—) —.40 fill.
- Kvassay. Vizeinkről.* (1.60) —.60 fill.
- Laboulaye. Pudli fejedelem.* Regény. (2.40). —.80 fill.
- Marchi Emil. A pap kalapja.* Regény, 2 kötet egybekötve. Ford. Zigány Árpád. (3.20) 1.— fill.
- Montesquien. Persa levelek.* Fordította Palásthy Sándor. (3.—) —.80 fill.
- Morgenstern Gusztáv. Füst.* Eredeti elbeszélések. (3.20) 1.20 fill.
- Nagy Aladár. A drágaköveknek, mint ékszereknek, valódiságuk ismertetése, becse és árszába.* (— .80) —.40 fill.
- Stockton F. Evezőlak.* Egy fiatal házaspár élményei. Fordította Antalik Károly. (2.—) 1.— fill.

- Sziklay János.* Szép Balaton mellől. (1.60) **1** kor. — fill.
- Thackeray W. M.* Pendennis története, jó és balszerencséje, barátai és legnagyobb ellenségei. Regény, 4 kötetben. (12.80) **3** kor. — fill.
- Tormay Béla.* Nádudvari uram az állategészségügyi törvényről. (— .80) — kor. **40** fill.
- Twain Mark.* Amerikai örökös. Regény. Fordította Győry Ilona. (2.80) **1** kor. — fill.
- Utazók könyvtára.** Beszélgőjtemény. 2 kötet. (4.80) **1** kor. **20** fill.
- A világirodalomból.** Mindenféle komoly és mulattató olvasmány, 4 kötetben. (6.40) **1** kor. **60** fill.
- Zaccane Péter.* Az internationale titkai. Regény. Ford. Huszár Imréné. (4.—) **1** kor. — fill.
- Zsilinszky Mihály.* Széptani levelek. Horvitz rendszeres műve nyomán. (2.—). — kor. **60** fill.

Regények német nyelven.

- Verne Julius.* Eine Reise nach dem Mond. Direkte Auffahrt in 97 Stunden. (2.—) . . . — kor. **40** fill.
- Die Reise um den Mond. (2.—) . — kor. **40** fill.
- Die Reise um die Welt in achtzig Tagen. (2.—) — kor. **40** fill.

Megrendelések utánvétellel eszközöltetnek, hat koronán alól megrendelésnél a pénz előre küldendő be:

Légrády Testvérek könyvkiadóhivatalában

Budapest, V., Váci-körut 78. szám.

➤ LÉGRÁDY TESTVÉREK ✧

KÖNYVKIADÓHIVATALÁBAN MEGJELENT

DISZMŰVEK:

- Bársony István. Csend.* Hangulatteljes költői leírások diszkiadásban, *Neogrády Antal* híres festőművészünk remek képeivel. Diszkötésben **13** kor. — fill.
Füzve **10** " — "
- Bartók Lajos. Téli regék.* Hazai festőművészeink eredeti rajzaival. Gyönyörű diszkötésben **20** kor. — fill.
Füzve **16** " — "
- Flammarion Camille. Uránia.* Diszkiadás, *Bieler, Gambard* és *Myrbach* eredeti rajzaival. III. kiadás. Diszkötésben **9** kor. Füzve **6** kor. — fill.
- **A világ vége.** Diszkiadás. Francia művészek eredeti rajzaival. Félbőr diszkötésben **13** kor. — fill.
Füzve **10** " — "
- **Stella.** Fordította: *Tóth Béla.* Ára pompás félbőr-kötésben. **13** kor. Füzve **10** kor. — fill.
- A világhírű* francia tudós eme három legnevezetesebb munkájának megjelenése valóságos irodalmi eseményt képezett.
- **Lumen** Kötve **2** kor. **40** fill., füzve **1** kor. **60** fill.
- Bergeret Gaston. Nicole levelei.* Számos képpel díszített regény fiatal leányok számára. Párisi festőművészek gyönyörű illusztrációival. Diszkötésben **8** kor. — fill.
Füzve **6** " — "
- W. Crawford Elérhetetlen szerelem.* Diszkötésben **8** kor., füzve **6** kor.
- Gué Pál. Sebzett szivek.* Regény. Számos képpel elsőrendű francia művészektől. Diszkötésben **8** kor. — fill.
4-rét. Füzve **6** " — "
- Mme Lescot. Szeret? Nem szeret?* Fordította: *Győry Ilona.* Remek kivitelben, francia festőművészek eredetirajzaival. Ára gyönyörű aranyozott diszkötésben **8** kor. — fill.
Füzve **6** " — "
- Margueritte Pál. Marie-Anne.* Számos képpel díszített regény. Marold L. híres festő gyönyörű illusztrációival. Ford. *Győry Ilona.* Diszkötésben **8** kor. — fill.
Füzve **6** " — "
- Tóth Béla. Vasárnapok.* Füzve **3** " **60** "

Sienkiewicz H.

Quo Vadis?

ARA 5 KORONA